

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet w Białymstoku
ul. Świerkowa 20 b, 15-328 Białystok

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Zarządzanie**

1. Poziom/y studiów: **studia pierwszego i drugiego stopnia**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne i niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹ **nauki o zarządzaniu i jakości**

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Zarządzanie - studia pierwszego stopnia

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	142	80

Zarządzanie - studia drugiego stopnia

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	79	80,62

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Zarządzanie - studia pierwszego stopnia

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Ekonomia i finanse	13	7%
2.	Językoznawstwo	8	4%,
3.	Nauki socjologiczne	2	1%,
4.	Nauki prawne	2	1%,
5.	Informatyka	3	2%,
6.	Matematyka	10	5%

Zarządzanie - studia drugiego stopnia

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Ekonomia i finanse	8	8,16%,
2.	Językoznawstwo	7	7,14%,
3.	Nauki prawne	2	2,04%,
4.	Informatyka	2	2,04%.

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

ZARZĄDZANIE – studia I stopnia

Symbol opisu charakterystyk drugiego stopnia PRK	Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się
Wiedza, absolwent zna i rozumie:		
P6S_WG	KA6_WG1	ma zaawansowaną wiedzę na temat więzi społecznych występujących w ramach organizacji oraz rządzących nimi prawidłowości, a także ma wiedzę na temat więzi społecznych występujących w ramach relacji rynkowych
	KA6_WG2	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach (organizacyjnych, etycznych i prawnych) organizujących struktury i instytucje społeczne i rządzących nimi prawidłowościach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania
P6S_WK	KA6_WK1	ma podstawową wiedzę w zakresie nauk o zarządzaniu, ich miejscu w systemie nauk ekonomicznych i relacjach do innych nauk
	KA6_WK2	posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę na temat typów systemów (ustrojów) gospodarczych
	KA6_WK3	posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę odnośnie powstawania, funkcjonowania, przekształcania i rozwoju organizacji gospodarczych
	KA6_WK4	posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę o rodzajach relacji zachodzących między organizacjami w skali krajowej, międzynarodowej, międzykulturowej
	KA6_WK5	posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę o człowieku jako twórcy i uczestniku struktur społecznych i zasad ich funkcjonowania
	KA6_WK6	w zaawansowanym stopniu zna standardowe metody matematyczne, statystyczne i narzędzia informatyczne gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i społecznych
	KA6_WK7	posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę o zasadach funkcjonowania organizacji oraz procesach zmian zachodzących w ich strukturach oraz czynnikach determinujących przyczyny, przebieg, skalę i konsekwencje tych zmian
	KA6_WK8	posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę o poglądach na temat organizacji i ich historycznej ewolucji

	KA6_WK9	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
	KA6_WK10	w zaawansowanym stopniu zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości
Umiejętności, absolwent potrafi:		
P6S_UW	KA6_UW1	potrafi prawidłowo analizować i interpretować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych (w tym: gospodarczych, prawnych, kulturowych, politycznych) w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu bazując na zdobytej wiedzy
	KA6_UW2	potrafi pozyskiwać dane do analizowania i prognozowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych (w tym: gospodarczych, prawnych, kulturowych, politycznych) oraz do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu.in. poprzez zastosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, statystycznych oraz technologii informacyjnych
	KA6_UW3	potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i dziedzin komplementarnych w podejmowaniu decyzji i rozwiązywaniu problemów w pracy zawodowej, w tym złożonych i nietypowych problemów
	KA6_UW4	wykorzystuje zdobytą wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i dziedzin komplementarnych do analizy i rozstrzygania złożonych i nietypowych problemów, proponując odpowiednie ich rozwiązania
	KA6_UW5	potrafi prawidłowo analizować i interpretować zjawiska społeczne zachodzące w organizacji i jej otoczeniu
P6S_UK	KA6_UK1	potrafi przygotować prace pisemne i prezentacje multimedialne poświęcone konkretnemu zagadnieniu z zakresu dyscypliny nauk o zarządzania i dyscyplin komplementarnych, właściwie dobierając i weryfikując materiały źródłowe do przygotowywania prac i samodzielnego rozstrzygnięcia konkretnych problemów
	KA6_UK2	potrafi przygotować wypowiedź ustną poświęconą konkretnemu zagadnieniu z zakresu dyscypliny nauk o zarządzaniu i dyscyplin komplementarnych, właściwie dobierając i weryfikując materiały źródłowe do przygotowanych wystąpień ustnych z użyciem specjalistycznej terminologii
	KA6_UK3	posługuje się językiem obcym w zakresie zarządzania na poziomie odpowiadającym wymaganiom określonym dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

P6S_UO	KA6_UO1	potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role
	KA6_UO2	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji zadań własnych i zespołu
P6S_UU	KA6_UU1	potrafi samodzielnie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności
Kompetencje społeczne, absolwent jest gotów do:		
P6S_KK	KA6_KK1	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumie potrzebę stałego uczenia się, ze względu na dynamikę procesów rynkowych i społecznych zachodzących w świecie
	KA6_KK2	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z aktywnością w otoczeniu społeczno-gospodarczym i wykonywaniem zawodu
P6S_KO	KA6_KO1	jest przygotowany do udziału w opracowywaniu projektów społecznych uwzględniając aspekty prawne i ekonomiczne
	KA6_KO2	wykazuje postawę kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości w podejmowanej aktywności społeczno-gospodarczej
P6S_KR	KA6_KR1	posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, moralnymi, zawodowymi, w celu rozwiązywania problemów z zakresu zarządzania

ZARZĄDZANIE – studia II stopnia

Symbol opisu charakterystyk drugiego stopnia PRK	Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się
Wiedza, absolwent zna i rozumie:		
P6S_WG	KA6_WG1	ma rozszerzoną wiedzę w zakresie nauk o zarządzaniu, ich miejscu w systemie nauk ekonomicznych i relacjach do innych nauk
	KA6_WG2	ma rozszerzoną wiedzę na temat systemów (ustrojów) gospodarczych
	PA6_WG3	posiada pogłębioną wiedzę o wybranych relacjach zachodzących między organizacjami w skali krajowej i międzynarodowej oraz międzykulturowej
	KA6_WG4	ma wiedzę na temat różnych rodzajów więzi społecznych istniejących w ramach organizacji oraz o występujących między nimi prawidłowościach, a także ma pogłębioną wiedzę na temat więzi społecznych występujących w ramach relacji rynkowych

	KA6_WG5	ma rozszerzoną wiedzę o człowieku jako twórcy i aktywnym uczestniku struktur społecznych i zasad ich funkcjonowania
	KA6_WG6	ma pogłębioną wiedzę w zakresie metod i narzędzi opisu oraz technik pozyskiwania, analizy i prezentacji danych właściwych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu, a także modelowaniu struktur społecznych o zarządzaniu
	KA6_WG7	ma pogłębioną wiedzę o normach i regułach społecznych (w tym: organizacyjnych, zawodowych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne i rządzących nimi prawidłowościach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania
	KA6_WG8	ma pogłębioną wiedzę na temat powstawania przemian zachodzących w organizacji i jej otoczeniu, zna prawidłowości rządzące tymi przemianami
	KA6_WG9	ma pogłębioną wiedzę o poglądach na temat organizacji i ich historycznej ewolucji
P6S_WK	KA6_WK1	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej
	KA6_WK2	zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości
Umiejętności, absolwent potrafi:		
P6S_UW	KA6_UW1	potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne i relacje między nimi w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu
	KA6_UW2	potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i analizowania przyczyn i przebiegu procesów i zjawisk społecznych oraz potrafi formułować własne opinie i dobrać krytycznie dane i metody analiz w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu
	KA6_UW3	potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych, formułować własne opinie na temat przyczyny i przebiegu procesów i zjawisk społecznych oraz stawiać proste hipotezy badawcze, w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu i je weryfikować
	KA6_UW4	potrafi prognozować i modelować złożone procesy społeczne z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu
	KA6_UW5	potrafi wykorzystać w praktyce i w pracach badawczych zdobytą wiedzę z określonego obszaru nauk o zarządzaniu oraz poddać krytycznej analizie przydatność i skuteczność stosowanej w praktyce wiedzy

	KA6_UW6	wykorzystuje zdobytą wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i dziedzin komplementarnych do proponowania rozwiązań i samodzielnego rozstrzygnięcia konkretnych złożonych i nietypowych problemów
	KA6_UW7	potrafi analizować zjawiska społeczne oraz potrafi zastosować metody badawcze z zakresu dyscypliny nauk o zarządzaniu do pogłębionej teoretycznej oceny zjawisk społecznych
P6S_UK	KA6_UK1	posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych z zakresu dyscypliny nauk o zarządzaniu
	KA6_UK2	posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych z zakresu dyscypliny nauk o zarządzaniu
P6S_UO	KA6_UO1	potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w szczególności rolę przywódcy
	KA6_UO2	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji zadań własnych i zespołu
P6S_UU	KA6_UU1	potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny
Kompetencje społeczne, absolwent jest gotów do:		
P6S_KK	KA6_KK1	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego ze względu na dynamikę procesów rynkowych i społecznych zachodzących w świecie; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.
P6S_KO	KA6_KO1	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z aktywnością w otoczeniu społeczno-gospodarczym i wykonywaniem zawodu
	KA6_KO2	jest przygotowany do udziału w opracowywaniu projektów społecznych oraz potrafi przewidywać wielokierunkowe skutki takiej aktywności
	KA6_KO3	wykazuje postawę kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości w podejmowanej aktywności społeczno-gospodarczej
P6S_KR	KA6_KR1	potrafi posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, etycznymi, zawodowymi, itp.) w celu rozwiązywania problemów z zakresu zarządzania, ma rozszerzoną umiejętność w posługiwaniu się tymi normami w obszarze zarządzania organizacjami.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Mariusz Citkowski	Dr/Adiunkt/Prodziekan
Marek Kruk	Dr/Adiunkt/Koordinator Programu Erasmus
Ewa Kuzionko-Ochrymiuk	Dr/Adiunkt/Opiekun praktyk
Monika Garwolińska	Mgr/Asystent/Opiekun koła naukowego
Aleksandra Kopko	Mgr/Asystent
Agata Płusa	Mgr/Starszy specjalista ds. administrowania nauką
Katarzyna Fiedorow	Mgr/Kierownik Dziekanatu

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	4
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	9
Prezentacja uczelni	11
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	12
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	12
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	29
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	52
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	69
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	79
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	84
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	86
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	89
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	99
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	106
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	111
Część III. Załączniki	113
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	113
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	122

Prezentacja uczelni

Uniwersytet w Białymstoku jest największą uczelnią w północno-wschodniej Polsce, zarówno pod względem liczby pracowników i studentów, jak i oferowanych kierunków oraz form nauczania. Uczelnia zatrudnia obecnie ponad 1300 osób, w tym niemal 800 nauczycieli akademickich, którzy pracują na 15 wydziałach oraz Filii w Wilnie. Uniwersytet kształci na studiach humanistycznych, społecznych oraz ścisłych i przyrodniczych ponad 9 tysięcy studentów, także na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz szkołach doktorskich. Co roku realizuje kilkadziesiąt projektów naukowych, finansowanych z funduszy krajowych i zagranicznych. Jest regionalnym liderem w pozyskiwaniu grantów z Narodowego Centrum Nauki. Pracownicy UwB uzyskują patenty, które mają znaczenie w międzynarodowej skali, współpracują z renomowanymi ośrodkami naukowymi w kraju i na świecie, uczestniczą w projektach o światowym zasięgu.

Uniwersytet angażuje się także w przedsięwzięcia, których celem jest wspieranie regionu. Prowadzi badania na rzecz rozwoju gospodarki i aktywnie współpracuje z lokalnymi przedsiębiorcami. Uczelnia jest otwarta także na współpracę z zagranicą – uczestniczy w europejskim programie edukacyjnym Erasmus+, w ramach którego współpracuje z kilkudziesięcioma uczelniami partnerskimi z Europy, Azji oraz Stanów Zjednoczonych. Poza studiami zagranicznymi studenci UwB mają możliwość poszerzania swoich zainteresowań naukowych w ramach Programu MOST poprzez odbywanie semestralnych lub rocznych studiów poza uczelnią macierzystą w wybranych ośrodkach akademickich naszego kraju.

Uniwersytet inwestuje także w infrastrukturę. Od 2014 roku nauki ścisłe i przyrodnicze mieszczą się w nowoczesnym kampusie, stwarzającym doskonałe warunki do realizacji zajęć dydaktycznych i badań. Aktualnie na terenie kampusu mieści się nowa siedziba Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia. Działa również Planetarium i Obserwatorium.

W 2000 r. na Uniwersytecie w Białymstoku został uruchomiony kierunek Zarządzanie na ówczesnym Wydziale Ekonomicznym. Następnie w 2007 roku Wydział Ekonomiczny został przekształcony w Wydział Ekonomii i Zarządzania, wpływając tym samym na rozszerzanie możliwości kształcenia i badań naukowych w zakresie zarządzania. W 2019 roku Wydział Ekonomii i Zarządzania został podzielony na dwie jednostki, tj. Wydział Ekonomii i Finansów oraz Instytut Zarządzania. Ostatecznie decyzją Rektora UwB od 1 października 2023 r. Instytut Zarządzania został przemianowany na Wydział Zarządzania (WZ). (Zarządzenie nr 60 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 28 września 2023 r. w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu w Białymstoku)

W chwili obecnej Wydział tworzą dwa Zakłady: Zakład Zarządzania Strategicznego oraz Zakład Zarządzania Operacyjnego. Zatrudnieni w nich pracownicy to mieszanka bogatego doświadczenia naukowego i praktycznego oraz bogatego doświadczenia we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Kadra Wydziału jest względnie nieliczna, lecz posiada bogate doświadczenie badawcze i dydaktyczne, a także doświadczenie praktyczne nabyte w przedsiębiorstwach i instytucjach publicznych oraz doświadczenie eksperckie i doradcze.

Wydział Zarządzania oferuje kierunek Zarządzanie I stopnia i Zarządzanie II stopnia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. W chwili obecnej oferowane są studia podyplomowe Zarządzanie Zasobami Ludzkimi, Doradztwo Zawodowe w partnerstwie z Narodowym Forum Doradztwa Zawodowego. Dodatkowo, w partnerstwie z Gdańską Fundacją Kształcenia Menedżerów Wydział zrealizował jedną edycję Programu MBA Executive.

Wydział dysponuje rozbudowywaną bazą dydaktyczną (m.in. specjalistyczne oprogramowanie, e-bazy, książki i czasopisma) niezbędną do kształcenia specjalistów z wykorzystaniem nowoczesnych metod dydaktycznych oraz technik informacyjnych.

Aktualnie na Wydziale działają aktywnie dwa koła naukowe. Studenci uczestniczą w pracach kół prowadząc badania, organizując spotkania z praktykami, aktywnie uczestniczą w życiu Wydziału, w tym współpracują przy jego promocji.

Silną stroną Wydziału jest jego ogromny potencjał i zdolność do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z Krajowymi Klastrami Kluczowymi: Klastrem Przemysłowym Evoluma oraz Polskim Klastrem Budowlanym.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

(1) Misja Wydziału Zarządzania to *Leadership and vision* (Przywództwo i Wizja). Misją WZ jest kształtowanie studentów, słuchaczy i partnerów tak aby stawali się przywódcami, byli w stanie w warunkach nie tylko ogromnej zmienności, ale i niepewności otoczenia wyznaczać właściwe kierunki działań, dzielić się swoją wizją z innymi ludźmi i inspirować ich do wspólnego działania. Zarządzanie przyszłości to zarządzanie przywódcze, jednocześnie zakładające pełne wykorzystanie zróżnicowanych potencjałów wszystkich członków organizacji. Możliwość przygotowania ludzi do takiego zarządzania opiera się na tym, iż sam WZ i jego poszczególni członkowie cechują się wysoką przedsiębiorczością i dążeniem do wyznaczonej wizji przyszłości. Kadra naukowo-dydaktyczna rozumie przemiany współczesnego społeczeństwa i gospodarki, w twórczy i przedsiębiorczy sposób bada procesy, realnie i efektywnie oraz w przyjazny sposób dzieli się wiedzą.

Wyżej wymienione przesłanie ma swoją egzemplifikację w prowadzonych kierunkach Zarządzanie I i Zarządzanie II stopnia, gdzie zajęcia są realizowane przez kadre nauko-dydaktyczną wspieraną praktykami prowadzącymi zajęcia lub praktykami gościnnie uczestniczącymi w zajęciach.

Koncepcja kształcenia w ramach kierunku Zarządzania na Wydziale Zarządzania UwB oparta jest na standardach systemu bolońskiego, wymaganiach Karty Erasmus+ oraz Polskiej Ramy Kwalifikacji. Wpisuje się w misję i cele zapisane w Strategii Uniwersytetu w Białymstoku na lata 2022-2030, przyjętej Uchwałą nr 3057 Senatu UwB w dniu 29 czerwca 2022 r. W dokumencie tym wskazano szereg celów zapisanych do realizacji przez jednostki UwB. Są nimi cele strategiczne: **1. Doskonała Nauka, 2. Wysoka Jakość Kształcenia, 3. Efektywna Współpraca z Otoczeniem**. Realizacja celów strategicznych następuje przez cele operacyjne. W obszarze Celu strategicznego 2 – **Wysoka jakość kształcenia** wskazano następujące cele operacyjne: (2.1.) *Stałe dostosowywanie kierunków kształcenia do wymogów najnowszych osiągnięć naukowych, potrzeb otoczenia i oczekiwań uczestników procesów kształcenia;* (2.2.) *Prowadzenie kierunków kształcenia o profilu praktycznym w zależności od potrzeb rynku pracy;* (2.3.) *Wdrażanie aktywizujących, innowacyjnych metod kształcenia;* (2.4.) *Indywidualizacja ścieżki rozwoju studenta;* (2.5.) *Prowadzenie studiów podyplomowych i innych form kształcenia;* (2.6.) *Krzewienie kultury i postaw obywatelskich;* (2.7.) *Popularyzacja wiedzy, kompetencji, kształcenia.*

W wyżej wymienione cele UwB wpisują się również cele przejętej we wrześniu 2022 r. w Strategii Rozwoju Instytutu Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku na lata 2022-2030. Wskazano w niej misję Uczelni jako „Uniwersytet Zaangażowany” oraz trzy cele strategiczne: **1. Wiarygodność NAUKOWA, 2. Praktyczność KSZTAŁCENIA, 3. Profesjonalizm WE WSPÓŁPRACY Z OTOCZENIEM**.

Pracując na co dzień w sposób profesjonalny jako Wydział staramy się konsumować osiągnięcia naukowe oraz potencjał know-how tkwiący w bogatej liście partnerów z otoczenia: przedsiębiorców, zrzeszeń przedsiębiorców, instytucji publicznych oraz instytucji pożytku publicznego – imputować w proces kształcenia świadome kadr na potrzeby regionalnego i krajowego rynku pracy. Tym samym sprowadza się to do realizacji: Praktycznego kształcenia.

Cele operacyjne wskazane w rama celu strategicznego nr 2 zawarto w Tabeli 1.

Tabela 1. Cele i kierunki działań Wydziału Zarządzanie w obszarze kształcenia do 2030 roku

Cel strategiczny	Cele operacyjne/zadania
Praktyczność kształcenia	<p>CEL OPERACYJNY 2.1 Stałe dostosowywanie procesu kształcenia na kierunku zarządzanie do potrzeb otoczenia i oczekiwań uczestników procesu kształcenia w oparciu o najnowsze osiągnięcia naukowe</p>
	<p>2.1.1 Rozwój kierunków studiów ogólnoakademickich i/lub praktycznych uwzględniających najnowocześniejsze trendy na rynku pracy.</p> <p>2.1.2 Kształcenie oparte na prowadzonych badaniach naukowych (w ramach prowadzonych przedmiotów, np. ujęte w sylabusie, publikacje pracowników WZ w literaturze przedmiotu, inne źródła prezentujące dorobek naukowy pracowników, wzbogacanie treści wykładów wynikami badań własnych i/lub współpracowników).</p> <p>2.1.3 Zwiększenie roli Wydziałowej Rady Konsultacyjnej w zakresie kształtowania programu kształcenia na kierunku Zarządzanie.</p> <p>2.1.4 Kształcenie adekwatne do zmian w trendach społecznych, technologicznych, gospodarczych (na bazie wzorców krajowych i zagranicznych – benchmarking programów wiodących uczelni).</p> <p>2.1.5 Zwiększenie roli praktyk zawodowych studentów kierunku zarządzanie w zdobywaniu wiedzy umożliwiającej dostosowywanie programów kształcenia do potrzeb praktyki.</p> <p>2.1.6 Częste (adekwatne do potrzeb i możliwości) tworzenie/aktualizowanie programów kształcenia.</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 2.2 Prowadzenie kierunków i poszerzanie oferty w zależności od potrzeb rynku pracy</p>
	<p>2.2.1 Stałe monitorowanie potrzeb rynku pracy (formy: analiza danych statystycznych, opinie organizacji pracodawców, informacje z urzędów pracy i agencji rynku pracy).</p> <p>2.2.2 Kształcenie w ramach specjalizacji odpowiadające zmieniającym się potrzebom rynku pracy.</p> <p>2.2.3 Tworzenie oferty studiów podyplomowych wynikających z potrzeb rynku.</p> <p>2.2.4 Tworzenie oferty kształcenia ustawicznego i kursowego.</p> <p>2.2.5 Promocja kierunku zarządzanie oraz kształcenia podyplomowego i ustawicznego.</p> <p>2.2.6 Ewaluacja jakości kształcenia podyplomowego i ustawicznego realizowanego w ramach Instytutu Zarządzania.</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 2.3 Wdrażanie aktywizujących, innowacyjnych metod dydaktycznych</p>
	<p>2.3.1 Wykorzystywanie nowych rozwiązań technologicznych w dydaktyce na kierunku zarządzanie (głównie oprogramowania stosowanego w przedsiębiorstwach).</p> <p>2.3.2 Włączanie studentów w prace na rzecz otoczenia gospodarczego (angażowanie studentów w realne projekty realizowane przez partnerów IZ, rozwijające kompetencje zawodowe).</p> <p>2.3.3 Rozwój pracowników w zakresie twórczych metod pracy ze studentem.</p> <p>2.3.4 Organizacja zajęć ukierunkowanych na twórcze działania, podnoszące kreatywność i umiejętność rozwiązywania problemów.</p> <p>2.3.5 Stałe podnoszenie umiejętności dydaktycznych pracowników kierunku zarządzanie, poprzez zwiększenie wachlarza stosowanych narzędzi i metod dydaktycznych.</p> <p>2.3.6 Podnoszenie wiedzy specjalistycznej wykładowców w szczególności do zagadnień kształcenia praktycznego.</p> <p>2.3.7 Prowadzenie zajęć przez praktyków z wykorzystaniem narzędzi i metod praktycznych.</p> <p>2.3.8 Zwiększenie roli kompetencji miękkich studentów w procesie dydaktycznym.</p>

	<p>CEL OPERACYJNY 2.4 Indywidualizacja ścieżki rozwoju studenta</p> <p>2.4.1 Wsparcie działalności kół naukowych funkcjonujących przy Instytucie Zarządzania.</p> <p>2.4.2 Organizacja obozów naukowych i innych dodatkowych form podnoszenia umiejętności studentów poza ofertą na danym kierunku.</p> <p>2.4.3 Tworzenie ofert kształcenia dla młodzieży szkolnej (warsztaty dla uczniów, wsparcie dla nauczycieli).</p>
--	---

AD. Cel operacyjny 2.1

Realizacja celu operacyjnego 2.1 Strategii WZ odbywa się między innymi przez przekazywanie najnowszych treści naukowych i ze świata biznesu poprzez zamieszczanie najnowszych opracowań naukowych pracowników w sylabusach oraz przekazywanie bieżących informacji z firm na zajęciach. Dodatkowe osiągnięcia konferencji „Wyzwania w zarządzaniu w obliczu Gospodarki 4.0” również znalazły swe odbicie w sylabusach, poprzez zamieszczenie w źródłach uzupełniających linków do nagrań z międzynarodowej konferencji naukowej organizowanej przez WZ w czerwcu 2022 r. nt: „Wyzwania w zarządzaniu w obliczu Gospodarki 4.0”.

AD. Cel operacyjny 2.2

Cel operacyjny 2.2 jest realizowany w pierwszej kolejności poprzez zapraszanie na zajęcia praktyków do gościnnych wizyt w trakcie dedykowanych zajęć wg. zakresu merytorycznego związanego z codzienną aktywnością praktyka - eksperta.

W roku 2022/2023 dzięki zaangażowaniu pracowników rozwijano proces kształcenia z zaangażowaniem praktyków na zajęciach. Poniższa tabela zawiera listę spotkań z praktykami, datę, przedmiot oraz tematykę spotkania w ramach przedmiotu.

Tabela 2. Spotkania z praktykami realizowane w trakcie poszczególnych zajęć w roku 2022/2023

Data	Przedmiot	Tematyka
12.06.2023	Zarządzanie organizacjami sieciowymi	Meandry zarządzania siecią klastrowej kooperacji
07.06.2023	Marketing B2B	Marketing B2B w ujęciu międzynarodowym
02.06.2023	Komunikacja w biznesie	Siła umiejętności miękkich w IT – o komunikacji nie tylko z maszynami
19.04.2023	Zarządzanie zasobami ludzkimi	Rekrutacja i proces onboardingu
29.03.2023	Przywództwo w biznesie	Coaching w przywództwie
07.12.2022	Marketing na rynkach zagranicznych Marketing międzynarodowy	Sprzedaż na rynkach zagranicznych
06.12.2022	Lokalne uwarunkowania działalności gospodarczej	Zarządzanie w przedsiębiorstwie użyteczności publicznej
29.11.2022	Zarządzanie produkcją	Gospodarka opakowaniami i odpadami
24.11.2022	Marketing	Co-branding w praktyce
14.11.2022	Negocjacje	Techniki negocjacji
16.11.2022	Etyka w zarządzaniu	Dyskryminacja i mobbing w stosunkach pracy.

Dodatkowo, zatrudniano praktyków do prowadzenia części z przedmiotów zgodnie z ich kompetencjami, m.in. z firmy Pilkington Sp. z o.o., Zarządzanie działem sprzedaży, z firmy

Jazon Sp. z o.o. - Zarządzanie łańcuchem dostaw, z Narodowego Forum Doradztwa Zawodowego – Oddział Podlaski, Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr oraz z firmy AC S.A. – Zarządzanie karierą.

Dodatkowo, Wydział organizował wydarzenia, takie jak: Klaster Day oraz Konferencja „Wyzwania w zarządzaniu w obliczu Gospodarki 4.0”, które służyły między innymi zbadaniu potrzeb rynku pracy.

Wydarzenie **Klaster Day** odbyło się w dniach 28-29 marca 2023 r. Było to wydarzenie istotne dla całej społeczności Wydziału Zarządzania (wówczas Instytutu Zarządzania) oraz jego otoczenia. Aż 11 renomowanych wystawców, reprezentujących przedsiębiorstwa zrzeszone w Klastrze Evoluma (ówczesnym Klastrze Obróbki Metali) Krajowym Klastrem Kluczowym, wzięło udział w zorganizowanym w murach Instytutu Zarządzania wydarzeniu. W ramach wydarzenia odbyły się 3 wizyty studyjne w przedsiębiorstwach: ChM Implants & Instruments Sp. z o.o., Masterpress S.A., Plum Sp. z o.o. (w których wzięło udział 60 studentów), 3 warsztaty tematyczne (z udziałem 45 studentów), przeprowadzonych zostało 11 próbnych rozmów rekrutacyjnych, zorganizowano spotkanie z praktykami (Praktycy: Dyrektor Personalny SaMASZ Sp. z o.o., z Prezes Zarządu KOM KKK, Dyrektor Operacyjny KOM KKK), a także Debata Oksfordzką (temat debaty: „Uważam, że roboty zastąpią kompetencje ludzi”). Organizacja tego wydarzenia była efektem ścisłej współpracy Instytutu Zarządzania z Klastrem Evoluma (wówczas Klastrem Obróbki Metali) Krajowym Klastrem Kluczowym. Partnerami Klaster Day były również przedsiębiorstwa zrzeszone w Klastrze, uczestniczące w wydarzeniu: ChM Implants & Instruments Sp. z o.o., Masterpress S.A., TOCK Automatyka, AC STAG S.A., PLUM Sp. z o.o., SaMASZ Sp. z o.o., Art-Motor Leszczyńscy Rutkowscy Sp. Jawna, JAZON Sp. z o.o., Metal-Fach Sp. z o.o., Promotech Polska Sp. z o.o. Stoiska wystawiennicze odwiedziły setki osób, nie tylko studenci Instytutu Zarządzania, ale również Wydziału Ekonomii i Finansów. Do udziału w wydarzeniu zaproszeni zostali wszyscy studenci Uniwersytetu w Białymstoku, a także wszystkie osoby zainteresowane. Dodatkowo, stoiska wystawiennicze w trakcie Klaster Day stanowiły przestrzeń do dyskusji i międzysektorowych spotkań w systemie doradztwa zawodowego z udziałem 14 doradców zawodowych z województwa podlaskiego, a także do spotkania z przyszłym potencjalnym pracodawcą dla 18 uczniów z Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Mońkach. Podczas Klaster Day Instytut Zarządzania UwB stworzył otoczkę współpracy, przekraczającą formalne granice. Najbardziej istotnym tematem rozmów z przedstawicielami firm, w tym Dyrektorami HR, stały się kompetencje, jakich oczekują od absolwentów IZ UwB, oraz strategie osiągnięcia pożądanego poziomu tych kompetencji u absolwentów. Wydarzenie to miało istotny wpływ na rozwój relacji między sektorem edukacyjnym a biznesowym, tworząc jednocześnie dogodne warunki do wymiany doświadczeń. Szczegółowy plan wydarzenia znajduje się na stronie: <https://iz.uwb.edu.pl/aktualnosci/klaster-day-przestrzen-kariery-495.html>.

Drugie wymienione wyżej wydarzenie **Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Wyzwania w zarządzaniu w obliczu Gospodarki 4.0”**, odbyło się w dniach 23-24 czerwca 2022 r. (strona internetowa: <https://zarzqosp40.uwb.edu.pl>). W Konferencji w trybie hybrydowym wzięło udział łącznie 170 osób reprezentujących świat nauki, przedsiębiorców, administracji z kraju i z zagranicy. Konferencji można było wysłuchać na żywo jak i za pomocą transmisji on-line w streamingu na kanale YouTube Instytutu Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku (link do Kanalu YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UCLd9B2jQyPcAx6YH3LGUnhw>) i w tłumaczeniu symultanicznym (polsko-angielskim i angielsko-polskim). W trakcie Konferencji łącznie z sesją wirtualną odbyło się 57 wystąpień.

Dodatkowo, w trakcie Konferencji uczestnicy jak i mieszkańcy regionu mogli skorzystać z 11 stanowisk demonstracyjnych prezentujących najnowocześniejsze technologie Przemysłu 4.0 z wykorzystaniem sprzętu zaprezentowanego przez wystawców na łączną kwotę przekraczającą 4,5 mln zł wg cen rynkowych. Konferencja została dofinansowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki w kwocie ok. 91 tys. Ponadto, pozyskano kolejnych 17 tys. zł ze środków zewnętrznych, w tym od sponsorów Konferencji. Partnerem strategicznym konferencji był Klaster Obróbki Metali Krajowy Klaster Krajowy. Partnerem Naukowym konferencji było Ministerstwo Edukacji i Nauki; Partnerami Honorowymi byli Ministerstwo Rozwoju i Technologii oraz Marszałek Województwa

Podlaskiego. Partnerem merytorycznym była Platforma Przemysłu Przyszłości. Sponsorzy to firmy Malow Sp. z o.o. i ChM Sp. z o.o. Zaś partnerami technologicznymi firmy: Agapit, PLMEXPERT, Fanuc, ProCobot, SaMASZ, Aksony, Alnea, Pepper+Fuchs, Technology Applied, Promotech, Sieńko i Syn. Partnerem konferencji był również Bank Gospodarstwa Krajowego, partnerami medialnymi byli Polskie Radio Białystok oraz TVP3 Białystok.

Dzięki konferencji pozyskano: dostęp do najnowszej wiedzy i wyników badań z zakresu zarządzania; dostęp do nowinek technologicznych z obszaru Przemysłu 4.0 - dzięki stanowiskom demonstracyjnym; nawiązano relacje osobiste i instytucjonalne z przedstawicielami innych uczelni oraz przedsiębiorstw, osiągnięto wzrost kompetencji studentów w zakresie współpracy z różnymi interesariuszami oraz wzrost kompetencji pracy w zespole przy organizacji konferencji oraz w trakcie jej obsługi.

Wymienione wyżej wydarzenia wpisują się w potrzeby określone w celu operacyjnym 2.2, a więc monitorowanie rynku pracy, możliwość dostosowywania do niego specjalizacji studiów, a także kierunków podyplomowych. Prowadzone działania dodatkowo wpływają na pozytywny wizerunek Wydziału Zarządzania, a co za tym idzie promocję kierunku Zarządzanie oraz studiów podyplomowych prowadzonych przez WZ.

Dodatkowo, elementy celu operacyjnego 2.2 to: partycypacja w kosztach finansowania i wzbogacania infrastruktury wspólnego Budynku WEiF i WZ oraz w kosztach bieżącego utrzymania czystości. Realizacja projektów badawczo-wdrożeniowych na zalecenie i przy współudziale z przedsiębiorstwami i organizacjami pracodawców oraz organizacjami otoczenia biznesu (D-Tech, KOM, PKB, BFKK).

AD Cel operacyjny 2.3.

W procesie kształcenia, pracownicy WZ na bieżąco wykorzystują platformę edukacyjną Uczelni EduPortalu – zgodnie z regulacjami uczelnianymi. Dodatkowo pracownicy wykorzystują na zajęciach, w tym również wykładach aktywizujące elementy oparte na wykorzystaniu darmowych aplikacji typu Mentimeter czy Kahoot!.

Dzięki przeprowadzonym szkoleniom dydaktycznym (2 edycje szkoleń dedykowanych: Pierwsze w roku akademickim 2021/2022, Drugie w roku akademickim 2022/2023 oraz szereg innych szkoleń oferowanych m.in. w ramach projektu *Doskonałość Dydaktyczna Uczelni*) pracownicy stosują m.in. elementy Gamifikacji na zajęciach (Podstawy zarządzania, Zarządzanie strategiczne czy Zarządzanie procesami).

Wydział Zarządzania rozwija bazę technologiczną i infrastrukturalną poprzez zakup komputerów i uruchomienie mobilnej pracowni komputerowej. Wydział zaopatrzył się w jeżdżącą szafę na zakupione wcześniej 25 sztuk laptopów, tak by się uniezależnić proces kształcenia od „wąskiego gardła” w procesie dydaktycznym, jakim były dwie sale komputerowe na potrzeby dwóch jednostek organizacyjnych (WZ i WEiF). Mobilna pracownia komputerowa została uruchomiona z początkiem listopada. W tej chwili trwają prace nad wyposażeniem laptopów w pełne oprogramowanie. Od 1 lutego na laptopach dostępny będzie program Statistica oraz programy do finansów m.in. Symfonia oraz oprogramowanie do zarządzania projektami.

Dwa lata z rzędu WZ organizował wszystkim swoim pracownikom naukowo-dydaktycznym i dydaktycznym szkolenia z zakresu dydaktyki: w dniach 27-28 września 2021 r. zorganizowano szkolenie dydaktyczne nt. „Gamifikacja w procesie edukacji”, zaś w dniach 29-30.09.2022 szkolenie „Skuteczna dydaktyka”, w tym: „Angażujące i niestandardowe formy zadań. 20 pomysłów na zadania wzbudzające wysoką motywację studentów do pracy i kształtujących kluczowe kompetencje przyszłości (4K: komunikacja, kooperacja, krytyczne myślenie, kreatywność)” oraz „Łamiąc utarte schematy: wykład jako przestrzeń sprzyjająca współpracy i procesowi uczenia się. 30 sposobów na aktywny wykład”. Ponadto IZ UwB w dniu 28 września 2022 r. organizował warsztaty dydaktyczne: **Doskonalenie procesu kształcenia**. W programie merytorycznym znalazły się m.in. następujące punkty: Zasady prowadzenia zajęć – wytyczne i dyskusja; Narzędzia informatyczne i rozwiązania chmurowe w dydaktyce IZ – dyskusja; Udział praktyków w realizacji przedmiotów w IZ UwB – dyskusja i propozycje osób; Grywalizacja jako aktywizująca metoda kształcenia – dobre praktyki; Sylabus a weryfikacja efektów uczenia się – autodiagnoza.

AD Cel operacyjny 2.4.

Wydział Zarządzania przedstawił ofertę edukacyjną skierowaną do uczniów szkół (oferta znajduje się na stronie internetowej: https://szkoly.uwb.edu.pl/?page_id=638#kotwica-lz). Oferta jest realizowana w zależności od zgłaszanego przez szkoły zapotrzebowania. Zajęcia z oferty w ostatnim czasie odbyły się m.in. w Zespole Szkół Mechanicznych im. Św. Józefa w Białymstoku (warsztat z oferty pt. „A może zostanę .. menedżerem”), w Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Sokołowie Podlaskim (warsztat z oferty pt. „Skąd mam wiedzieć jak się uczyć?”).

Pracownicy Wydziału Zarządzania zgłosili również ofertę w ramach akcji „Studiuj z UwB”. Warsztaty w oferty cieszyły się dużym zainteresowaniem, a pracownicy odbyli szereg wyjazdów do szkół średnich lub spotykali się z uczniami szkół średnich na Kampusie Uniwersytetu w Białymstoku.

Studenci Wydziału Zarządzania mają możliwość przystąpienia do dwóch kół naukowych – Studenckie Koło Menedżerów (SKM) oraz Studenckie Koło Przedsiębiorców (SKP). W ramach działalności kół studenci podejmują różnorodne aktywności. Każdy student należący do koła może zaproponować działanie oraz kierunek, w którym chciałby podążać. SKP w roku 2022/2023 prowadziło serię spotkań o nazwie Merytoryczny Poniedziałek, na które zapraszani byli praktycy na co dzień zajmujący się daną tematyką. Każdy członek koła mógł zaproponować temat który jest dla niego wyjątkowo interesujący i dzięki temu rozwinąć swoją wiedzę w danym zakresie, określonym indywidualnie. W studenckim Kole Menedżerów działają dwie sekcje – marketingu i HR, członkowie koła mogą wybrać do jakiej chcą należeć, co także pozwala im rozwinąć indywidualne zainteresowania.

Opiekunowie kół są otwarci na propozycje badań, którymi chcieliby się zająć studenci w ramach prac koła. Studenci SKM przeprowadzili badanie nt. *wykorzystania aplikacji TikTok jako kanału komunikacji marketingowej wśród młodych ludzi*. Pracownicy Wydziału pomogli przy projektowaniu, przygotowaniu oraz organizacji badania. Z kolei w ramach SKP trwają prace nad zbadaniem postaw przedsiębiorczych wśród studentów w zależności od kierunku, który studiują. Studenci zgłosili zainteresowanie tematem opiekun koła aktualnie pomaga przy projektowaniu badania i tworzeniu ankiety.

W roku akademickim 2022/2023 oraz w roku akademickim 2023/2024 na Wydziale Zarządzana realizowana była usługa badawczo-wdrożeniowa na zlecenie Białostockiej Fundacji Kształcenia Kadr w ramach projektu „KOMPETENCJE mają GŁOS - rozwój kompetencji obywatelskich samorządów uczniowskich szkół zawodowych”. Projekt miał na celu rozwój kompetencji obywatelskich samorządów uczniowskich szkół zawodowych. Projekt składał się z kilku etapów w ramach których Pracownik Wydziału Zarządzania:

1. Przygotował projekt uniwersalnej strategii rozwoju samorządu uczniowskiego w szkole zawodowej.
2. Przeprowadził warsztaty strategiczne dla uczniów szkół zawodowych z województwa podlaskiego, na których skonsultowano opracowany projekt uniwersalnej strategii rozwoju samorządu uczniowskiego z uczniami szkół zawodowych. W trakcie warsztatów uczniowie pracowali na specjalnie przygotowanych arkuszach, które zostały opracowane na podstawie narzędzi wykorzystywanych w rzeczywistości na etapie opracowywania strategii rozwoju.

W warsztatach strategicznych uczestniczyli uczniowie z **28 szkół zawodowych** województwa podlaskiego, **średnio po 3 przedstawiciele z każdej szkoły**. Uczestnicy warsztatów to uczniowie szkół zawodowych z trzech subregionów województwa podlaskiego: białostockiego, łomżyńskiego oraz suwalskiego, w związku z tym zasięg warsztatów obejmował całe województwo. Uczniowie uczestniczący w warsztatach strategicznych to uczniowie z szkół z obszarów miejskich i wiejskich.

Lista szkół biorących udział w warsztatach strategicznych:

- Technikum Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku,
- Technikum Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku z siedzibą w Suwałkach,
- Zespół Szkół Technicznych im. W. St. Reymonta w Czartajewie,

- Technikum Programistyczne INFOTECH w Białymstoku,
 - Zespół Szkół Rolniczych im. Stefanii Karpowicz w Krzyżewie,
 - Zespół Szkół nr 4 w Suwałkach,
 - Zespół Szkół Salezjanek im. Jana Pawła II w Suwałkach,
 - Zespół Szkół Technicznych im. Gen. Władysława Andersa w Białymstoku,
 - Zespół Szkół Mechanicznych im. Stefana Czarnieckiego w Łapach,
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych Technikum w Mońkach,
 - Zespół Szkół Zawodowych im. Elizy Orzeszkowej w Sokółce,
 - Branżowa Szkoła I stopnia nr 10 w Białymstoku Zespół Szkół nr 10 w Białymstoku,
 - Zespół Szkół Agropresiębiorczości im. Szkół Podchorążych Rezerwowych w Zambrowie
 - Branżowa Szkoła I Stopnia w Siemiatyczach,
 - Zespół Szkół Zawodowych im T. Kościuszki w Hajnówce,
 - Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Wysokiem Mazowieckiem,
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Białymstoku Technikum Zawodowe nr 1,
 - Zespół Szkół nr 2 w Grajewie,
 - Zespół Szkół Nr 1 im. gen. Stefana Roweckiego "Grota" w Zambrowie,
 - Zespół Szkół Rolniczych im. W. Witosa w Ostrożanach,
 - Technikum Leśne w Białowieży,
 - Zespół Szkół im. gen. Ludwika Michała Paca w Dowspudzie,
 - Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. St. Staszica w Sejnach,
 - Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa w Suwałkach,
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. St. Kardynała Wyszyńskiego w Czyżewie,
 - Zespół Szkół Technicznych w Kolnie,
 - Zespół Szkół Handlowo-Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika w Białymstoku,
 - Zespół Szkół nr 16 w Białymstoku.
3. Przygotował 18 zindywidualizowanych strategii rozwoju samorządu uczniowskiego w 18 szkołach zawodowych w województwie podlaskim, które zostały zaprezentowane uczniom na zorganizowanych telekonferencjach.
4. Przygotował i przeprowadził warsztaty kompetencyjne, czyli specjalistyczne szkolenia w zakresie Zarządzania skierowane do uczniów szkół zawodowych, członków samorządu uczniowskiego. Celem warsztatów był rozwój kompetencji liderkich wśród uczniów szkół zawodowych. W warsztatach wzięli udział uczniowie z 11 szkół zawodowych z województwa podlaskiego, średnio po 3 uczniów z każdej szkoły.

Lista szkół biorących udział w warsztatach kompetencyjnych:

- Zespół Szkół nr 4 w Suwałkach,
- Zespół Szkół Agropresiębiorczości im. Szkół Podchorążych Rezerwowych w Zambrowie,
- Zespół Szkół Mechanicznych im. Stefana Czarnieckiego w Łapach,
- Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Wysokiem Mazowieckiem,
- Branżowa Szkoła I stopnia nr 10 w Białymstoku Zespół Szkół nr 10 w Białymstoku,
- Zespół Szkół Salezjanek im. Jana Pawła II w Suwałkach,
- Zespół Szkół Zawodowych im T. Kościuszki w Hajnówce,
- Zespół Szkół im. gen. Ludwika Michała Paca w Dowspudzie,

- Zespół Szkół Nr 1 im. gen. Stefana Roweckiego "Grota" w Zambrowie,
- Zespół Szkół Handlowo-Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika, w Białymstoku,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Mońkach.

(2) Zajęcia dydaktyczne zawarte w programach studiów na kierunku Zarządzanie, zarówno na I jak i II stopniu, realizowane są przede wszystkim przez pracowników Wydziału Zarządzania posiadających dorobek w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Dodatkowo zajęcia prowadzą pracownicy Wydziału Ekonomii i Finansów, Wydziału Prawa, Wydziału Nauk o Edukacji, Wydziału Socjologii, Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Zarówno ich zainteresowania i osiągnięcia badawcze, jak i doświadczenie dydaktyczne, przesądzają o wysokim poziomie prowadzonych zajęć. Zajęcia prowadzone są też przez praktyków. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku Zarządzanie sami zdobywają doświadczenia praktyczne w sferze biznesowej współpracując z przedsiębiorstwami i organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców (w tym z klastrami), prowadząc własną działalność gospodarczą, zajmując się doradztwem gospodarczym, pracując również w instytucjach publicznych, w jednostkach samorządu terytorialnego i organach władzy centralnej. Dzięki tym doświadczeniom pracownicy mogą przekazywać studentom swoją wiedzę, ukształtować ich kompetencje i umiejętności w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem, zakładania swojego biznesu, budowania relacji międzyorganizacyjnych i interpersonalnych.

Prowadzone badania naukowe mają z jednej strony wymiar teoretyczny, istotny z punktu widzenia rozwoju dyscypliny, a z drugiej empiryczny, pozwalający lepiej zrozumieć i wyjaśnić uwarunkowania i prawidłowości funkcjonowania przedsiębiorstwa, zarządzania strategicznego i operacyjnego przedsiębiorstwami. Do głównych kierunków badań można zaliczyć m.in. zarządzanie strategiczne w obliczu wyzwań Gospodarki 4.0 i Przemysłu 4.0, poszukiwanie luk kompetencyjnych, kompetencje przyszłości, kompetencje transferowalne w procesach zarządzania przedsiębiorstwami oraz procesami sprzedażowymi w XXI wieku. Do tego dochodzą elementy związane z sieciowymi modelami biznesowymi, zarządzanie organizacjami sieciowymi, w tym klastrami, zarządzanie relacjami międzyorganizacyjnymi, CSR i inne. Przejawia się to w wynikach działalności naukowej. W latach 2017-2023 pracownicy Wydziału Zarządzania opublikowali 129 publikacji naukowych, wśród których znalazły się zarówno artykuły naukowe opublikowane w czasopiśmie z Wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji Ministerstwa Edukacji i Nauki z dnia 3 listopada 2023 r., indeksowane w Web of Science (Energies, Oeconomia Copernicana, Ekonomista), Scopus (Energies, Studies in Logic, Grammar and Rhetoric, Applied Sciences, Oeconomia Copernicana, Ekonomista) jak również rozdziały w monografiach naukowych. Ponadto byli oni autorami lub redaktorami 9 monografii naukowych z Wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe z dnia 22 lipca 2021 r. Zestawienie publikacji naukowych zawiera Tabela 3.

Tabela 3. Publikacje pracowników Wydziału Zarządzania w latach 2017-2023

<i>Rodzaj publikacji</i>	<i>Łączna liczba publikacji w latach 2017-2023</i>
<i>Artykuły naukowe</i>	67
<i>Rozdziały w monografiach naukowych</i>	43
<i>Monografie naukowe</i>	14
<i>Redakcje monografii naukowych</i>	5
<i>Łącznie</i>	129

W latach 2017-2023 suma punktów za publikacje wyniosła 4 258. Liczba punktów została określona na podstawie następujących wykazów:

1. Wykaz punktów za artykuły naukowe w latach 2022-2023 opracowano na podstawie Komunikatu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 listopada 2023 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych opracowanego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2020 poz. 85, 374, 695, 897 i 1086 oraz z 2021 r. poz. 159) <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/komunikat-ministra-edukacji-i-nauki-z-dnia-03-listopada-2023-r-o-zmianie-i-sprostowaniu-komunikatu-w-sprawie-wykazu-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych> ;
2. Wykaz punktów za artykuły naukowe w latach 2019-2021 opracowano na podstawie Komunikatu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 grudnia 2021 r. o zmianie i sprostowaniu komunikatu w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych opracowanego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2020 poz. 85, 374, 695, 897 i 1086 oraz z 2021 r. poz. 159) <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/komunikat-ministra-edukacji-i-nauki-z-dnia-21-grudnia-2021-r-o-zmianie-i-sprostowaniu-komunikatu-w-sprawie-wykazu-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych>;
3. Wykaz punktów za artykuły naukowe w latach 2017-2018 opracowano na podstawie Wykazu czasopism naukowych wraz z liczbą punktów przyznawanych za publikacje w tych czasopismach opracowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zgodnie z § 32 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym i uczelniom, w których zgodnie z ich statutami nie wyodrębniono podstawowych jednostek organizacyjnych (Dz. U. 2016 r. poz. 2154), <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wykaz-czasopism-naukowych-zawierajacy-historie-czasopisma-z-publikowanych-wykazow-za-lata-2013-2016>;
4. Wykaz punktów za monografie w latach 2017-2023 opracowano na podstawie Komunikatu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe opracowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2020 r. poz. 85, 374, 695, 875 i 1086) <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/komunikat-ministra-edukacji-i-nauki-w-sprawie-wykazu-wydawnictw-publikujacych-recenzowane-monografie-naukowe?fbclid=IwAR0B42QvtNQFUiAuxFP712REEJndqy4HsZpvgooSKgV6Tpgby7TMzaud8rY>.

Pracownicy Wydziału posiadają liczne publikacje w czasopismach wysoko punktowanych (zgodnie z komunikatem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 listopada 2023 r.), m.in. w czasopismach takich jak: *Energies* (140 pkt.), *Studies in Logic, Grammar and Rhetoric* (140 pkt.), *Central European Management Journal* (100 pkt.), *Applied Sciences-Basel* (100 pkt.), *European Research Studies Journal* (100 pkt.), *Studia Sieci Uniwersytetów Pogranicza* (100 pkt.), *Miesięcznik Marketing i Rynek* (100 pkt.). Ponadto pracownicy WZ w okresie 2017-2023 są autorami 8 monografii naukowych wydanych w wydawnictwach z Wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe z dnia 22 lipca 2021 r. W procesie ewaluacji jednostek naukowych Wydziału Zarządzania otrzymał kategorię B.

Efekty swojej pracy naukowej pracownicy WZ prezentują podczas licznych konferencji naukowych, zarówno w kraju, jak i za granicą. Poszczególne jednostki organizacyjne WZ i ich pracownicy utrzymują również szerokie kontakty z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Na Wydziale

organizowane są konferencje, na których nie tylko pracownicy, ale również studenci mają możliwość przedstawiania wyników prowadzonych prac badawczych.

W latach 2017-2023 pracownicy Wydziału Zarządzania rozpoczęli realizację lub zrealizowali dwa projekty, finansowane ze środków takich instytucji jak Narodowego Centrum Nauki (PRELUDIUM 9) i Ministerstwa Edukacji i Nauki (Doskonała Nauka) (Tabela 4).

Tabela 4. Granty i projekty naukowe pracowników WZ w latach 2017-2023.

L.p	Nazwa projektu	Nazwa instytucji finansującej	Nazwa programu, w ramach którego projekt jest finansowany
2016 - 2021			
1.	Transfer technologii a przewaga konkurencyjna przedsiębiorstw w Polsce	NCN	PRELUDIUM 9
2021-2022			
1.	„Wyzwania w zarządzaniu w obliczu gospodarki 4.0”	MEiN	Doskonała Nauka

Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia na kierunku zarządzanie posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dziedziny nauk społecznych, głównie w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

(3) Program kształcenia na kierunku Zarządzanie I i II stopnia podlega systematycznej weryfikacji oraz doskonaleniu w celu podążania za aktualnymi trendami rynku pracy, a także uwzględniania badań podejmowanych przez pracowników badawczo-dydaktycznych Wydziału. Dzięki temu prowadzone zajęcia w modułach kształcenia ogólnego i kierunkowego, jak też specjalizacji dostarczają studentom aktualnej wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości.

Kształcenie na obu stopniach odbywa się w ścisłej kooperacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jak i przy udziale interesariuszy wewnętrznych. Począwszy od procesu projektowania zmian w programach studiów, poprzez bieżące konsultacje zaproponowanych zmian przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych – skończywszy na realizacji cyklu dydaktycznego przy współudziale zarówno kadry naukowo-dydaktycznej, jak i przedstawicieli - praktyków z otoczenia społeczno-gospodarczego. Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju UwB, jak i zgodnie ze Strategią Rozwoju WZ Wydział współpracuje, m.in. z przedsiębiorcami w zakresie prowadzenia praktyk studenckich, czy też z praktykami w zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych w modułach zawierających przedmioty specjalizacyjne. Stanowi to platformę współpracy ze sferą praktyki gospodarczej, mającą swoje odzwierciedlenie również w kształtowaniu programów studiów. Tym samym gwarantowana jest spójność zainteresowań naukowych i praktycznych z ofertą kształcenia, a także oferty kształcenia z potrzebami rynku pracy.

Podczas tworzenia oraz dokonywania wszelkich zmian w programach studiów uwzględnia się opinie interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych, tj. opinie wyrażone, m. in. przez:

- studentów w ramach wypełnianych przez nich ankiet oceniających nauczycieli oraz ankiety ewaluacyjnej,
- Wydziałową Radę Samorządu Studentów,
- absolwentów w ramach wypełnianej przez nich ankiety,
- pracowników realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku Zarządzanie,
- kierowników Zakładów,
- członków Wydziałowej Komisji Dydaktycznej,

- członków Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia,
- przedstawicielei pracodawców i instytucji, wchodzących w skład Wydziałowej Rady Konsultacyjnej.

Prace nad nowym programem studiów (wprowadzanym od roku 2022/2023 obejmowały analizę aktualnych potrzeb rynku pracy oraz oczekiwań studentów i innych interesariuszy, co do koniecznej wiedzy, przyszłych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wejścia absolwentów na rynek pracy.

Rozesłano prośbę do studentów oraz do wszystkich prowadzących zajęcia na studiach I i II stopnia na kierunku Zarządzania o zgłaszanie uwag do konieczności zmian w programie studiów oraz w poszczególnych przedmiotach (forma zajęć, struktura zajęć, tematyka przedmiotu, nazwa przedmiotu itp.). Następnie całość zgłoszonych uwag została przedyskutowana przez Kierunkową Komisję Dydaktyczną, która po uwzględnieniu dotychczasowych sprawozdań Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz potrzeb rynku pracy (przeanalizowano m. in. w oparciu o raport ELA - Ekonomiczne Losy Absolwentów Szkół Wyższych) przygotowała propozycję zmian w programie studiów dla Kierunku Zarządzanie I i II stopnia.

Główne modyfikacje programu dotyczyły wprowadzenia oferty nowych przedmiotów (m.in. Zarządzanie karierą, Zarządzanie zmianą, Design Thinking, Zarządzanie relacjami międzyorganizacyjnymi, Modelowanie biznesu – przedmioty związane z kształtowaniem kompetencji przyszłości oraz kompetencjami związanym z sieciowymi medalami biznesowymi) zastępując przedmioty nieadekwatne do wymagań rynku pracy. Dalsze modyfikacje to wprowadzenie większej liczby godzin ćwiczeniowych, kosztem wykładowych, zwiększenie liczby przedmiotów oferowanych w języku angielskim – wzrost oferty dla studentów zagranicznych w ramach programu Erasmus+.

Następnie proponowane zmiany przedyskutowano na forum Wydziałowej Rady Konsultacyjnej oraz Wydziałowej Rady Samorządu Studentów, ale także Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Po pozytywnym zaopiniowaniu ww. gremia Instytutowa Rada pozytywnie zaopiniowała zamiany w dniu: 12 stycznia 2022 r. Następnie program został ustalony przez Senat UwB w dniu 23.02.2023 (*Uchwała nr 3009 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia, obowiązujących od roku akademickiego 2022/2023, programów studiów na kierunku zarządzanie, na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim*).

W drodze autokorekty i przeprowadzonej dyskusji na ww. gremiach przedłożono Senatowi UwB w kwietniu 2022 do akceptacji zmiany w programie studiów Zarządzanie II stopnia *Uchwała nr 3039 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie ustalenia, obowiązującego od roku akademickiego 2022/2023, programu studiów na kierunku zarządzanie, na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim*. Zmiany dotyczyły poprawy struktury i sposobu przeliczania pkt ECTS na studiach II stopnia.

Aktualnie realizowany Program studiów jest dostosowany do wymogów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz spełnia standardy kształcenia dla tego kierunku. Należy podkreślić, że oferta specjalizacji jest bezpośrednią odpowiedzią na wyartykułowane potrzeby i trendy rynku pracy. W celu dostosowania kształcenia do zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej (m.in. rozwój technologii informacyjnych, globalizacja, integracja gospodarek) program studiów zapewnia dostęp do aktualnej wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Jednocześnie w toku autokontroli podczas dyskusji w trakcie Rady Wydziału we wrześniu 2023 roku oraz na spotkaniu Komisji Dydaktycznej w listopadzie 2023 postanowiono dokonać korekt w programie Studiów Zarządzanie I i II stopnia w następującym zakresie: 1) wprowadzenie do programu studiów dodatkowych godzin i 5 pkt ECTS dla przedmiotów humanistycznych: Wstęp do filozofii oraz Wiedza o kulturze na kierunku Zarządzanie I stopnia oraz Etykieta w biznesie i Retoryka w biznesie na kierunku Zarządzanie II stopnia; 2) zmiana liczby punktów ECTS przypisanych praktykom: Zarządzanie I stopnia z 2 do 5 pkt ECTS oraz Zarządzanie II stopnia z 2 do 3 pkt ECT; 3) dodano możliwość realizacji przedmiotów po angielsku na kierunku Zarządzanie I stopnia oraz Zarządzanie II stopnia – wzrost atrakcyjności oferty w ramach programu Erasmus+

Proponowane zmiany w programach studiów były przedmiotem dyskusji i akceptacji ze strony Rady Wydziału Zarządzania w dniu 6.12.2023 r. po uprzednim uzyskaniu pozytywnej opinii ze strony

Wydziałowej Rady Konsultacyjnej oraz Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego. Wnioskowane zamiany zostały pozytywnie zaopiniowane przez Senacką Komisję ds. Kształcenia i rekomendowane do przyjęcia przez Senat UwB na grudniowym posiedzeniu.

(4) Studiując Zarządzanie na Uniwersytecie w Białymstoku studenci:

- poznają zasady funkcjonowania przedsiębiorstw i innych organizacji;
- uzyskują umiejętności niezbędne w prowadzeniu działalności gospodarczej;
- poznają ekonomiczne i finansowe aspekty działalności firmy;
- uczą się przygotowywać i wdrażać strategię i plany rozwoju;
- poznają istotę i narzędzia marketingu;
- zdobywają umiejętności przydatne w zarządzaniu zespołem;
- dowiadują się, jak skutecznie negocjować.

Absolwenci kierunku Zarządzanie m.in.:

- prowadzą własną działalność;
- pracują w działach sprzedaży i marketingu;
- zajmują się działalnością analityczną w przedsiębiorstwach i podmiotach zajmujących się consultingiem;
- są przygotowani do pracy w organizacjach prywatnych, publicznych i pozarządowych.

Oferowane specjalizacje na kierunku ZARZĄDZANIE I stopnia:

1) Zarządzanie Przedsiębiorstwem

Absolwent studiów licencjackich na specjalności Zarządzanie przedsiębiorstwem ma wiedzę na temat powstawania, funkcjonowania, przekształcania oraz rozwoju podmiotów gospodarczych. Zna uwarunkowania działalności gospodarczej prowadzonej na poziomie rynku lokalnego, w kontekście lokalizacji w północno-wschodniej Polsce. Umie identyfikować i rozwijać więzi społeczne występujące w ramach relacji rynkowych (na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym) oraz zna rządzące nimi prawidłowości. Potrafi pozyskiwać dane do analizowania i prognozowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych, głównie o charakterze gospodarczym. Posiada umiejętność opracowania dokumentów związanych z aktywnością podmiotów rynkowych. Potrafi, w oparciu o posiadaną wiedzę, podejmować decyzje operacyjne i strategiczne, a także rozwiązywać problemy pojawiające się w różnych obszarach funkcjonowania przedsiębiorstw. W ramach praktyk zawodowych absolwent nabywa doświadczenie w zakresie funkcjonowania podmiotów gospodarczych oraz uwarunkowań tej działalności, głównie na lokalnym rynku.

2) Zarządzanie Sprzedażą

Specjalność Zarządzanie sprzedażą odpowiada potrzebom zgłaszanym przez rynek pracy w zakresie wszechstronnie przygotowanych absolwentów, którzy połączą ogólną wiedzę z zakresu zarządzania z wiedzą specjalistyczną z zakresu zarządzania sprzedażą oraz z umiejętnościami praktycznymi w tym obszarze. Dzięki zdobytym umiejętnościom absolwenci będą dobrze przygotowani do pracy w strukturach sprzedażowych w każdym sektorze gospodarki. Absolwent po ukończeniu studiów na specjalności Zarządzanie sprzedażą będzie w szczególności:

- rozumiał specyfikę przedsiębiorstwa handlowego,
- znał zasady tworzenia działu sprzedaży, pozyskiwania i selekcji sprzedawców, ich motywowania i rozwoju,
- potrafił zaplanować działania marketingowe wspierające sprzedaż w przedsiębiorstwie,
- posiadał umiejętność wykorzystywania określonych technik sprzedaży,
- znał i potrafił wykorzystać w praktyce metody służące do planowania sprzedaży,
- dysponował wiedzą dotyczącą podstawowych zasad negocjacji handlowych,
- potrafił określić podstawowe techniki zarządzania finansami, stosowane w przedsiębiorstwach handlowych.

Oferowane specjalizacje na kierunku ZARZĄDZANIE II stopnia:

1) Zarządzanie Przedsiębiorstwem

Absolwent studiów magisterskich na specjalności Zarządzanie przedsiębiorstwem ma pogłębioną wiedzę na temat powstawania, funkcjonowania, przekształcania oraz rozwoju podmiotów gospodarczych. Rozumie uwarunkowania działalności gospodarczej prowadzonej na poziomie rynku lokalnego, w kontekście lokalizacji w północno-wschodniej Polsce. Umie kształtować i rozwijać więzi społeczne występujące w ramach relacji rynkowych (na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym) oraz rozumie rządzące nimi prawidłowości. Potrafi pozyskiwać specjalistyczne dane do analizowania i prognozowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych, głównie o charakterze gospodarczym. Potrafi formułować własne opinie na ten temat przyczyn i przebiegu procesów i zjawisk gospodarczych. Potrafi, w oparciu o posiadaną wiedzę, podejmować i uzasadniać decyzje operacyjne i strategiczne, a także rozwiązywać problemy pojawiające się w różnych obszarach funkcjonowania przedsiębiorstw. Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z aktywnością w otoczeniu gospodarczym.

2) Psychologia w Zarządzaniu

Absolwent specjalności Psychologia w zarządzaniu posiada wiedzę z zakresu podstaw psychologii i psychologii społecznej umożliwiającą skuteczne kierowanie ludźmi zarówno, jednostkami, jak i zespołami. Rozumie i umie wykorzystać w zarządzaniu rolę lidera. Ma wiedzę na temat psychologicznych aspektów stosunków pracy i zachowań człowieka na rynku pracy. Potrafi rozwiązywać sytuacje konfliktowe i kryzysowe w organizacji. Umie przyjąć postawę asertywną. Rozumie psychologiczne aspekty zachowań konsumenta i umie zastosować je w oddziaływaniu na rynek, w tym w działaniach z zakresu marketingu i sprzedaży.

(5) Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia na kierunku Zarządzanie zarówno na studiach I i II stopnia to m.in.:

- wykorzystywanie potencjału rozbudowanej sieci relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym na potrzeby kształcenia zgodnie z aktualnymi potrzebami zewnętrznych interesariuszy;
- ustawiczny wysiłek na rzecz podnoszenia poziomu jakości kształcenia oraz doskonalenie oferty edukacyjnej w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości;
- potencjał kadrowy i kwalifikacje pracowników WZ oraz pracowników innych jednostek UwB, zaangażowanych w proces kształcenia;
- zaangażowanie praktyków w proces kształcenia i aktualność oferty dydaktycznej z punktu widzenia oczekiwań rynku pracy;
- obowiązek realizacji praktyk zawodowych, zarówno na I, jak i II stopniu studiów, we współpracy z przedsiębiorstwami.

Program studiów na kierunku Zarządzanie jest efektem wieloletnich doświadczeń zdobytych w prowadzeniu tego kierunku. Również konsultacje z pracownikami, studentami i innymi interesariuszami wewnątrznymi umożliwiły doskonalenie procesu kształcenia.

(6) Efekty uczenia się na kierunku Zarządzanie są odzwierciedleniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia dla poziomów 6-7 określonych w Ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. 2016, poz. 64 i 1010) oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz.U. 2018, poz. 2218) w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie uzyskuje w toku studiów 180 punktów ECTS i kwalifikację pełną na poziomie 6 PRK, a studiów drugiego stopnia – 98 punktów ECTS i kwalifikację pełną na poziomie 7 PRK. Na obu poziomach studiów kierunkowe efekty uczenia się są adekwatne do efektów uczenia się dla nauk społecznych na profilu ogólnoakademickim. Efekty uczenia się są immamentną częścią programu zatwierdzonego *Uchwałą nr 3009 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia, obowiązujących od roku akademickiego 2022/2023, programów studiów na*

kierunku zarządzanie, na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim (<https://bip.uwb.edu.pl/uwb/akty-prawne-uwb/2022/uchwaly-senatu/17739,Uchwala-nr-3009-Senatu-Uniwersytetu-w-Bialymstoku-z-dnia-23-lutego-2022-r-w-spra.html>) oraz Uchwałą nr 3039 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie ustalenia, obowiązującego od roku akademickiego 2022/2023, programu studiów na kierunku zarządzanie, na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim (<https://bip.uwb.edu.pl/uwb/akty-prawne-uwb/2022/uchwaly-senatu/18134,Uchwala-nr-3039-Senatu-Uniwersytetu-w-Bialymstoku-z-dnia-27-kwietnia-2022-r-w-sp.html>).

Efekty uczenia się na kierunku Zarządzanie realizowane przez studentów w ramach kształcenia na I i II stopniu odpowiadają koncepcji i założeniom będącym podstawą tworzenia programu kształcenia na tym kierunku. Efekty uczenia się na Zarządzaniu I stopnia odnoszą się w 80% do dyscypliny podstawowej: Nauki o zarządzaniu i jakości. Procentowy udział poszczególnych dyscyplin na Zarządzaniu I stopnia rozkłada się następująco: Ekonomia i finanse 7%, Językoznawstwo 4%, Nauki prawne 1%, Informatyka 2%, Matematyka 5%.

Efekty uczenia się na Zarządzaniu II stopnia odnoszą się w 80,62% do dyscypliny podstawowej: Nauki o zarządzaniu i jakości. Procentowy udział poszczególnych dyscyplin na Zarządzaniu II stopnia rozkłada się następująco: Ekonomia i finanse 8,16%, Językoznawstwo 7,14%, Nauki prawne 2,04%, Informatyka 2,04%.

Kierunkowe efekty uczenia się odpowiadają opisowi charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty kierunkowe są uszczegółowiane na poziomie sylabusów przedmiotów. Realizacja programu studiów, w tym poszczególnych przedmiotów: kształcenia ogólnego, podstawowych, kierunkowych i specjalizacyjnych umożliwia osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Matryce efektów uczenia się zawierają ogół efektów wraz z przyporządkowaniem ich do poszczególnych przedmiotów (28 efektów na studiach I stopnia oraz 28 na studiach II stopnia). Ich struktura jest spójna i logicznie powiązana, co pozwala osiągnąć wszystkie zamierzone efekty uczenia się.

Tabela 5. Liczba efektów uczenia się w poszczególnych kategoriach na kierunku Zarządzanie (studia I stopnia)

Obszar	Kategoria	Liczba efektów uczenia się na studiach I stopnia
WIEDZA	Zakres i głębia	2
	Kontekst	10
	Razem:	12
UMIĘTNOŚCI	Wykorzystanie wiedzy	5
	Komunikowanie się	3
	Organizacja pracy	2
	Uczenie się	1
	Razem:	11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Krytyczne podejście	2
	Odpowiedzialność	2
	Rola zawodowa	1
	Razem:	5
OGÓŁEM:		28

Tabela 6. Efekty uczenia się w strukturze programu Zarządzanie I stopnia

Moduł programu	Przypisane efekty uczenia się
Przedmioty kształcenia ogólnego	KA6_WG1, KA6_WG2, KA6_WK2, KA6_WK5, KA6_WK6, KA6_WK9, KA6_UW2, KA6_UK1, KA6_UK2, KA6_UK3, KA6_UO1, KA6_KK1
Przedmioty ilościowe	KA6_WK6, KA6_UW2, KA6_UU1
Przedmioty ogólnoeconomiczne:	KA6_WK1, KA6_WK2, KA6_WK3, KA6_WK4, KA6_WK5, KA6_WK6, KA6_WK7, KA6_WK8, KA6_UW1, KA6_UW4, KA6_UW5, KA6_UK1, KA6_UK2, KA6_UO1, KA6_UU1, KA6_KK1, KA6_KR1
Przedmioty kierunkowe:	KA6_WG1, KA6_WG2, KA6_WK1, KA6_WK3, KA6_WK4, KA6_WK5, KA6_WK7, KA6_WK8, KA6_WK10, KA6_UW1, KA6_UW2, KA6_UW3, KA6_UW4, KA6_UW5, KA6_UK1, KA6_UK2, KA6_UO1, KA6_UO2, KA6_UU1, KA6_KK1, KA6_KO2, KA6_KR1
Marketing w przedsiębiorstwie (Zarządzanie przedsiębiorstwem):	KA6_WG1, KA6_WG2, KA6_WK4, KA6_UW1, KA6_UW2, KA6_UW4, KA6_UW5, KA6_UK1, KA6_UK2, KA6_UO1, KA6_UU1, KA6_KO1, KA6_KO2
Przedmioty analityczno-finansowe (Zarządzanie przedsiębiorstwem):	KA6_WG1, KA6_WG2, KA6_WK1, KA6_WK3, KA6_WK4, KA6_WK5, KA6_WK6, KA6_WK7, KA6_WK10, KA6_UW1, KA6_UW2, KA6_UW3, KA6_UW4, KA6_UW5, KA6_UK1, KA6_UK2, KA6_UO1, KA6_UO2, KA6_UU1, KA6_KK1, KA6_KK2, KA6_KO1, KA6_KO2, KA6_KR1
Współczesne obszary zarządzania (Zarządzanie przedsiębiorstwem):	KA6_WG1, KA6_WG2, KA6_WK3, KA6_WK4, KA6_WK7, KA6_UW1, KA6_UW2, KA6_UW4, KA6_UW5, KA6_UK1, KA6_UO1, KA6_UU1, KA6_KK1
Instrumenty sprzedaży (Zarządzanie sprzedażą)	KA6_WG1, KA6_WK4, KA6_WK6, KA6_UW2, KA6_UW3, KA6_UW4, KA6_UW5, KA6_UO1, KA6_UU1, KA6_KK1, KA6_KO2
Organizacja działalności sprzedażowej (Zarządzanie sprzedażą):	KA6_WG1, KA6_WK1, KA6_WK4, KA6_WK6, KA6_WK7, KA6_UW1, KA6_UW2, KA6_UW4, KA6_UW5, KA6_UK1, KA6_UK2, KA6_UO1, KA6_UO2, KA6_UU1, KA6_KO2
Obszary działalności przedsiębiorstw handlowych (Zarządzanie sprzedażą):	KA6_WG1, KA6_WG2, KA6_WK1, KA6_WK2, KA6_WK3, KA6_WK4, KA6_WK5, KA6_WK6, KA6_WK7, KA6_UW1, KA6_UW2, KA6_UW3, KA6_UW5, KA6_UK1, KA6_UK2, KA6_UO1, KA6_UO2, KA6_UU1, KA6_KK1
Seminaria:	KA6_WG2, KA6_WK1, KA6_WK6, KA6_WK9, KA6_UW1, KA6_UW2, KA6_UW5, KA6_UK1, KA6_UO2, KA6_UU1, KA6_KK1, KA6_KR1
Praktyka zawodowa:	KA6_UW3, KA6_KK1, KA6_KK2, KA6_KO2

Tabela 7. Liczba efektów uczenia się w poszczególnych kategoriach na kierunku Zarządzanie (studia II stopnia)

Obszar	Kategoria	Liczba efektów uczenia się na studiach II stopnia
WIEDZA	Zakres i głębia	9
	Kontekst	2
	Razem:	11
UMIĘJŃNOŚCI	Wykorzystanie wiedzy	7
	Komunikowanie się	2
	Organizacja pracy	2
	Uczenie się	1
	Razem:	12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Krytyczne podejście	1
	Odpowiedzialność	3
	Rola zawodowa	1
	Razem:	5
OGÓŁEM:		28

Tabela 8. Efekty uczenia się w strukturze programu II stopnia

Moduł programu	Przypisane efekty uczenia się
<i>Przedmioty kształcenia ogólnego</i>	KA7_WG2, KA7_WG7, KA7_WG8, KA7_WK1, KA7_WK2, KA7_UW1, KA7_UW5, KA7_UW6, KA7_UK1, KA7_UK2, KA7_UO1, KA7_UO2, KA7_UU1, KA7_UK1, KA7_UO1, KA7_UO2, KA7_KR1
<i>Przedmioty ilościowe:</i>	KA7_WG6, KA7_UW2, KA7_UW4, KA7_UW6, KA7_UO1, KA7_UU1
<i>Przedmioty kierunkowe:</i>	KA7_WG1, KA7_WG3, KA7_WG4, KA7_WG6, KA7_WG8, KA7_WG9, KA7_WK2, KA7_UW1, KA7_UW2, KA7_UW3, KA7_UW4, KA7_UW5, KA7_UW6, KA7_UW7, KA7_UK2, KA7_UO1, KA7_UO2, KA7_KU1, KA7_KO3
<i>Przedmioty specjalnościowe (Zarządzanie przedsiębiorstwem):</i>	KA7_WG4, KA7_WG5, KA7_WG7, KA7_WG8, KA7_UW1, KA7_UW6, KA7_UW7, KA7_UK2, KA7_UO1, KA7_UO2, KA7_KU1, KA7_KO1, KA7_KO3, KA7_KR1
<i>Przedmioty specjalizacyjne (Psychologia w zarządzaniu):</i>	KA7_WG1, KA7_WG2, KA7_WG3, KA7_WG4, KA7_WG5, KA7_WG6, KA7_WG7, KA7_WG8, KA7_WG9, KA7_UW1, KA7_UW2, KA7_UW4, KA7_UW6, KA7_UK2, KA7_UU1, KA7_KO3, KA7_KR1
<i>Seminaria:</i>	KA7_WG1, KA7_WG6, KA7_WG7, KA7_WK1, KA7_UW1, KA7_UW2, KA7_UW3, KA7_UW5, KA7_UW6, KA7_UW7, KA7_UO2, KA7_UU1, KA7_KU1, KA7_KR1
<i>Praktyka zawodowa</i>	KA7_WG3, KA7_WG3, KA7_WG4, KA7_UW5, KA7_UO1, KA7_UK1, KA7_KO3

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, realizowane są w największym stopniu przez przedmioty podstawowe i kierunkowe, dają podstawy teoretyczne dla zdobywania umiejętności i kompetencji społecznych (na I stopniu studiów), które są rozwijane i doskonalone w ramach przedmiotów

realizowanych na stopniu II. Na obu stopniach studiów osiągnięciu założonych efektów uczenia się służą z jednej strony, przedmioty kształcenia ogólnego, podstawowe i kierunkowe, a z drugiej zaś, przedmioty specjalizacyjne (zwłaszcza w obszarach umiejętności i kompetencji społecznych).

W ramach kierunku Zarządzanie trudno jest jednoznacznie wskazać kluczowe efekty uczenia się. Suma efektów kształcenia dla kierunku na danym stopniu tworzy spójność całość: począwszy od przedmiotów ogólnych przez kierunkowe, na specjalizacyjnych skończywszy. Kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych weryfikowane są w ramach poszczególnych przedmiotów.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

(1) Kluczowy zakres treści oferowanych w ramach przedmiotów jest w pełni zgodny z efektami uczenia się przypisanymi dla kierunku Zarządzanie I i II stopnia oraz zawiera aktualny stan wiedzy w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz innych dyscyplin, do których przypisano kierunek. Prezentowane na zajęciach treści nawiązują do aktualnych badań prowadzonych na świecie oraz przez pracowników WZ. Dotyczą one m.in. podstawowych wyzwań w zarządzaniu, w tym zarządzania strategicznego w obliczu wyzwań Gospodarki 4.0 i Przemysłu 4.0. Poszukiwaniu luk kompetencyjnych, kompetencji przyszłości, kompetencji transferowalnych w procesach zarządzania przedsiębiorstwami oraz zarządzania procesami sprzedażowymi w XXI wieku. Do tego dochodzą elementy związane z sieciowymi modelami biznesowymi, zarządzanie organizacjami sieciowymi, w tym klastrami, zarządzanie relacjami międzyorganizacyjnymi. W badaniach wykorzystywane są poza tradycyjnymi metodami badawczymi charakterystycznymi dla dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości metody analiz ekonomicznych, finansowych, podejścia od strony modeli biznesowych w oparciu o business model canvas czy krytyczne podejście do problemu z użyciem design thinking.

Ważnym aspektem kształcenia jest realizacja zajęć z języka obcego. Zajęcia z języka obcego stanowią ofertę Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Większość studentów decyduje się na kontynuację języka angielskiego, mogą również wybrać inny język dołączając do grupy np. języka niemieckiego czy języka rosyjskiego na całym UwB.

W programie studiów wymogiem jest odbycie zajęć z języka obcego na I stopniu w wymiarze 120 godzin (4 × 30 godz.) na studiach stacjonarnych oraz 90 godzin na studiach niestacjonarnych (2 × 27 godz. + 2 × 18 godz.). Zajęcia odbywają się w ciągu pierwszego i drugiego roku. Zajęcia te stanowią podstawę nabycia umiejętności językowych zgodnych z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego na poziomie co najmniej B2. Na studiach drugiego stopnia zajęcia językowe mają formę: lektoratu w trakcie 1 semestru (30 godzin - studia stacjonarne i niestacjonarne) oraz specjalistycznego warsztatu językowego w trakcie semestru 2 (30 godzin na studiach stacjonarnych i 18 godzin na studiach niestacjonarnych). W przypadku studiów II stopnia waga tych zajęć przykładana jest do doskonalenia umiejętności językowych studentów do poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Ze względu na miejsce realizacji zajęć pracownicy WZ kładą nacisk na znajomość specjalistycznej terminologii oraz literatury z dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Większość przedmiotów zawiera przypisaną do nich literaturę źródłową, w tym w języku angielskim. Część zajęć programowych stanowi ofertę skierowaną do studentów przyjeżdżających w ramach wymiany Erasmus+. Studenci na co dzień studiujący na WZ mogą wybierać te przedmioty zamiast tych oferowanych w języku polskim i uczęszczać na zajęcia z uczestnikami programu Erasmus+. Prowadzący seminaria licencjackie i magisterskie zwracają uwagę dyplomantom na konieczność sięgania nie tylko po dane porównawcze z różnych krajów, ale do aktualnej literatury obcojęzycznej zgodnie z wymogami technicznymi pracy zawartymi w procedurze dyplomowania w zakładce Student na stronie WZ. Działania te są nakierowane na rozwinięcie umiejętności językowych i praktyczne wykorzystanie znajomości języka do rozwiązywania problemów współczesnej gospodarki przy wykorzystaniu literatury światowej.

(2) Wykorzystywane metody kształcenia na studiach I i II stopnia służą odpowiednio; zdobywaniu i poszarpaniu wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości; praktycznych umiejętności rozwiązywania niestandardowych i złożonych problemów w oparciu o zdobytą wiedzę oraz umiejętności zdobywane w trakcie interakcyjnych i interpersonalnych zadań grupowych oraz zadań indywidualnych, analizy studiów przypadku, zadań w ramach procesu gamifikacji. Umiejętności analityczne związane z analizą strategiczną i budowaniem założeń strategicznych firmy studenci zdobywają pracując w grupach m.in. na Podstawach zarządzania strategicznego (Zarządzanie I) czy też w pogłębiony sposób na Zarządzaniu strategicznym (Zarządzanie II). W obu przypadkach analizując otoczenie firm wybranych

do analizy, dokonując analizy strategicznej w oparciu o narzędzia analizy strategicznej, dyskutując między sobą i z prowadzącym, konstruując wnioski z analiz strategicznych, a następnie konstruując końcowe wnioski z analizy prezentują gotowy projekt z użyciem sesji posterowej (Zarządzanie I). Przy tej okazji kształtują postawę i świadomość potrzeby ciągłego uczenia się, przestrzegania zasad pracy w zespole oraz relacji interpersonalnych z zachowanie zasad etycznych i moralnych.

Na kierunku Zarządzanie stosowane są metody kształcenia odpowiednie do zakładanych efektów uczenia się. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy realizowane są głównie na wykładach za pomocą metod podających i problemowych takich jak: wykład informacyjny, wykład informacyjny z praktycznymi przykładami, wykład informacyjno-konwersatoryjny aktywizujący słuchaczy, dyskusja. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności oraz kompetencji społecznych realizowane są głównie na ćwiczeniach za pomocą metod aktywizujących i praktycznych takich, jak: dyskusja nad określonymi problemami, praca indywidualna i grupowa, praca indywidualna przy tablicy, studia przypadków, ćwiczenia na komputerze z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania, zadania grupowe i indywidualne, filmy edukacyjne, rozwiązywanie problemów sytuacyjnych oraz ich prezentacja, rozwiązywanie zadań i przykładów praktycznych, gamifikacja.

Do prowadzenia zajęć na Wydziale Zarządzania wykorzystywane są narzędzia technologii informatycznych, takie jak: komputery oraz urządzenia multimedialne, stosowane zarówno na wykładach, jak również na ćwiczeniach. Ponadto niektóre przedmioty realizowane są przy wykorzystaniu komputerów, przy których studenci pracują samodzielnie wykorzystując dostępne oprogramowanie (Gretl, PS Imago 5.1, ACL, pakiet MS Office, Płatnik, Symfonia Finanse i Księgowość, Symfonia Kadry i Płace). W ramach studiów II stopnia dzięki tym zajęciom student zna w pogłębionym stopniu metody i narzędzia oraz techniki pozyskiwania, analizy i prezentacji danych właściwych dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, a także modelowania struktur gospodarczych (w szczególności statystyczne, ekonometryczne, prognostyczne), potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do analizy przyczyn i przebiegu procesów, zjawisk gospodarczych oraz formułowania i rozwiązywania złożonych problemów w oparciu o właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących w ujęciu makroekonomicznym i sektorowym, a także prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska z wykorzystaniem istniejących metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych niezbędnych do prowadzenia działalności naukowej realizowane są głównie na seminariach licencjackich i magisterskich poprzez zajęcia w formie konwersatorium, prezentacje multimedialne, dyskusję nad określonymi problemami.

Szczególne znaczenie w kontekście przygotowania do prowadzenia działalności naukowej ma przedmiot przewidziany programem studiów II stopnia na pierwszym roku Metodyka badań naukowych, w trakcie którego Studenci w formie ćwiczeń z elementami wykładu z konwersatorium z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych zapoznają się z metodologią badań w naukach społecznych. Ponadto, w formie opracowania planów badawczych nabywają umiejętność przygotowywania własnych badań: student posiada wiedzę o metodologii badań społecznych; student umie opracować plan badawczy dla wybranego problemu badawczego z zakresu nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dziedziny nauk ekonomicznych; Student umie zaprojektować narzędzia badawcze do badań ilościowych i jakościowych.

Kierunkowe efekty uczenia się przydatne do prowadzenia działalności naukowej, realizowane na studiach I stopnia na kierunku Zarządzanie, to m.in. student:

- posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę o zasadach funkcjonowania organizacji oraz procesach zmian zachodzących w ich strukturach oraz czynnikach determinujących przyczyny, przebieg, skalę i konsekwencje tych zmian (KA6_WK7),
- w zaawansowanym stopniu zna standardowe metody matematyczne, statystyczne i narzędzia informatyczne gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i społecznych (KA6_WK6),

- w zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego (KA6_WK9),
- potrafi prawidłowo analizować i interpretować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych (w tym: gospodarczych, prawnych, kulturowych, politycznych) w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu bazując na zdobytej wiedzy (KA6_UW1),
- potrafi pozyskiwać dane do analizowania i prognozowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych (w tym: gospodarczych, prawnych, kulturowych, politycznych) oraz do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu m.in. poprzez zastosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, statystycznych oraz technologii informacyjnych (KA6_UW2),
- potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i dziedzin komplementarnych w podejmowaniu decyzji i rozwiązywaniu problemów w pracy zawodowej, w tym złożonych i nietypowych problemów (KA6_UW3),
- potrafi przygotować prace pisemne i prezentacje multimedialne poświęcone konkretnemu zagadnieniu z zakresu dyscypliny nauk o zarządzaniu i dyscyplin komplementarnych, właściwie dobierając i weryfikując materiały źródłowe do przygotowywania prac i samodzielnego rozstrzygnięcia konkretnych problemów z wykorzystaniem technologii informacyjnych (KA6_UK1),
- potrafi samodzielnie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności (KA6_UU1),
- prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z aktywnością w otoczeniu społeczno-gospodarczym i wykonywaniem zawodu (KA6_KK2)

Kierunkowe efekty uczenia się realizowane na studiach II stopnia na kierunku Zarządzanie, które są przydatne do prowadzenia działalności naukowej, to student m.in.:

- ma pogłębioną wiedzę w zakresie metod i narzędzi opisu oraz technik pozyskiwania, analizy i prezentacji danych właściwych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu, a także modelowaniu struktur społecznych o zarządzaniu, a także modelowaniu struktur społecznych (KA6_WG6),
- ma pogłębioną wiedzę na temat powstawania przemian zachodzących w organizacji i jej otoczeniu, zna prawidłowości rządzące tymi przemianami (KA6_WG8),
- zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej (KA6_WK1),
- potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych, formułować własne opinie na temat przyczyny i przebiegu procesów i zjawisk społecznych oraz stawiać proste hipotezy badawcze, w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu i je weryfikować (KA6_UW3),
- potrafi prognozować i modelować złożone procesy społeczne z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu (KA6_UW4),
- potrafi wykorzystać w praktyce i w pracach badawczych zdobytą wiedzę z określonego obszaru nauk o zarządzaniu oraz poddać krytycznej analizie przydatność i skuteczność stosowanej w praktyce wiedzy (KA6_UW5),
- potrafi analizować zjawiska społeczne oraz potrafi zastosować metody badawcze z zakresu dyscypliny nauk o zarządzaniu do pogłębionej teoretycznej oceny zjawisk społecznych (KA6_UW7),
- posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych z zakresu dyscypliny nauk o zarządzaniu (KA6_UK1),
- potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny (KA6_UU1),

- potrafi posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, etycznymi, zawodowymi, itp.) w celu rozwiązywania problemów z zakresu zarządzania, ma rozszerzoną umiejętność w posługiwaniu się tymi normami w obszarze zarządzania organizacjami (KA6_KR1).

W procesie kształcenia istotne znaczenie mają efekty w zakresie języka obcego. W trakcie lektoratów z języka obcego studenci realizują założone efekty uczenia się poprzez praktyczne ćwiczenia wszystkich sprawności językowych z wykorzystaniem podręczników, materiałów dodatkowych, nagrań audio i wideo, Internetu, a także konwersacje, dyskusje, prezentacje, pracę z całą grupą, pracę w parach i w małych grupach, indywidualną pracę studenta.

Efekty realizowane na studiach I stopnia na kierunku Zarządzanie w zakresie uczenia się języków obcych, to student: potrafi przygotować wypowiedź ustną poświęconą konkretnemu zagadnieniu z zakresu dyscypliny nauk o zarządzaniu i dyscyplin komplementarnych, właściwie dobierając i weryfikując materiały źródłowe do przygotowanych wystąpień ustnych z użyciem specjalistycznej terminologii (KA6_UK2); posługuje się językiem obcym w zakresie zarządzania na poziomie odpowiadającym wymaganiom określonym dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (KA6_UK3), potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role (KA6_U01).

Studenci mogą również realizować wybrane przedmioty z programu kształcenia w języku angielskim.

Efekty realizowane na studiach II stopnia na kierunku Zarządzanie w zakresie uczenia się języków obcych, to student: potrafi komunikować się oraz prowadzić debatę na określony temat posługując się terminologią z zakresu dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości posługując się językiem na poziomie B2+ (KP7_UK1); potrafi aktywnie pracować w grupie kierując pracą zespołową w ramach przygotowywanych w języku angielskim prac pisemnych/wystąpień ustnych (np. prezentacje) na określony temat w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości (KP7_UO1); jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, umiejętności dotyczących posługiwania się językiem angielskim wykorzystując terminologię z zakresu ekonomii i finansów, zarządzania w celu samodzielnego uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności (KP7_KK5). Studenci mogą również realizować wybrane przedmioty z programu kształcenia w języku angielskim.

Szczegółowy opis metod uczenia się stosowanych do realizacji każdego efektu uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych zawierają sylabusy przedmiotów.

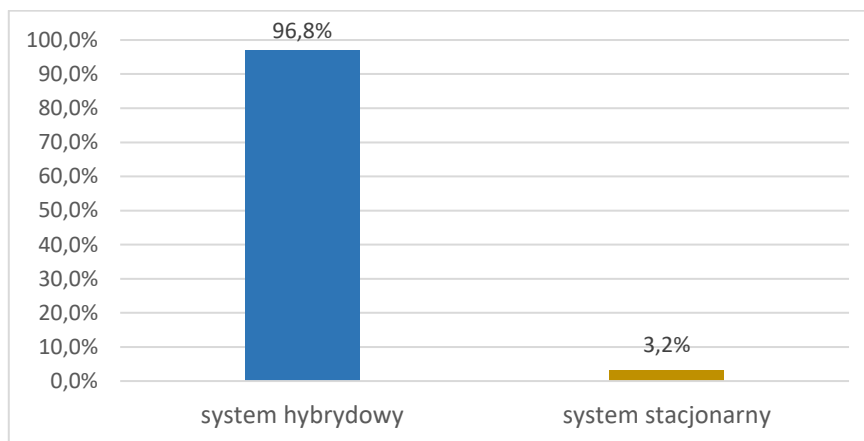
(3) Zasady korzystania z metod i technik kształcenia na odległość określone zostały następującymi aktami:

- **Decyzja nr 4/2020 Dyrektora Instytutu Zarządzania** w sprawie zasad prowadzenia w Instytucie Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem e-learningu; Zarządzenie nr 52 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 września 2022 r. w sprawie prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się poza siedzibą uczelni w Uniwersytecie w Białymstoku. Zarządzenie nr 57 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 12 września 2023 r. zmieniające Zarządzenie nr 52 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 września 2022 r. w sprawie prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się poza siedzibą uczelni w Uniwersytecie w Białymstoku.
- **Decyzja nr 2 z dnia 10 lutego 2023 r.** w sprawie prowadzenia zajęć dydaktycznych i konsultacji, weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023 na studiach niestacjonarnych w Instytucie Zarządzania UwB.

- **Decyzja nr 6 z dnia 5 lipca 2023 r.** w sprawie prowadzenia zajęć dydaktycznych i konsultacji, weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w semestrze zimowym roku akademickiego 2023/2024 na studiach niestacjonarnych w Instytucie Zarządzania UwB.

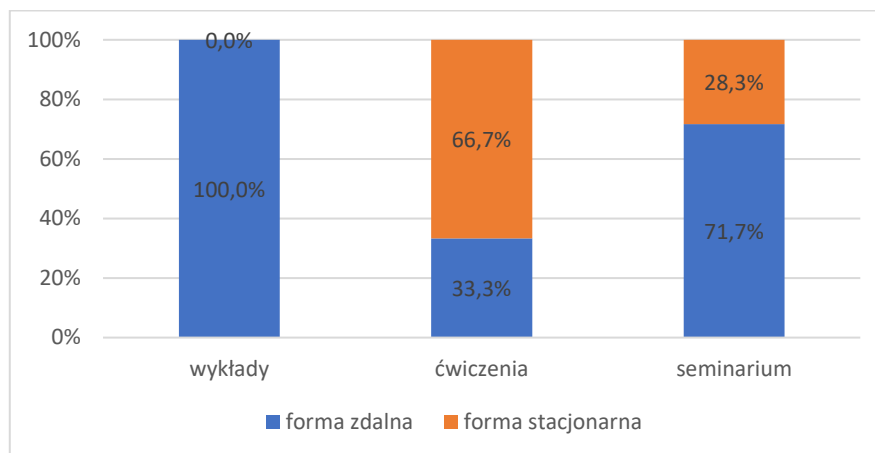
Na studiach niestacjonarnych zajęcia prowadzone są w trybie mieszanym. Wszystkie zajęcia ćwiczeniowe, związane z efektami umiejętności są prowadzone stacjonarnie w każdą sobotę zjazdową. Z kolei zajęcia wykładowe związane z efektami związanymi z pozyskiwaniem wiedzy są prowadzone w trybie mieszanym: stacjonarnie - pierwszy i ostatni zjazd studiów, zaś pozostały wymiar godzinowy jest realizowany w formule zdalnej synchronicznej zgodnie z narzędziami kształcenia zdalnego wskazanymi przez Rektora w z komunikacie (EduPortal - Komunikat nr 17 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 września 2022 r. w sprawie wskazania platformy edukacyjnej do prowadzenia zajęć dydaktycznych, komunikacji z uczestnikami zajęć oraz weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w Uniwersytecie w Białymstoku). Ww. formuła wynika z ustawicznej konsultacji ze studentami studiów niestacjonarnych I i II stopnia poprzez kierowanie ankiet o oczekiwanej formule kształcenia na studiach niestacjonarnych. Ostatnia ankietę przeprowadzana była pod koniec roku akademickiego 2022/2023 w celu ustalenia warunków prowadzenia zajęć w roku następnym. W przypadku studiów 1 stopnia ankietę została wypełniona przez 62 studentów. Zostali oni zapytani o formę zajęć jakiej by oczekiwali – stacjonarnej czy hybrydowej. Na to pytanie 60 studentów wybrało system hybrydowy (Wykres 1)

Wykres 1. Forma kształcenia na studiach niestacjonarnych według głosowania studentów I stopnia studiów niestacjonarnych

Studentom zadano także pytanie o sposób w jakim chcieliby realizować poszczególne formy zajęć. W przypadku wykładów wszyscy studenci opowiedzieli się za formą zdalną. Natomiast większość studentów widzi potrzebę zajęć stacjonarnych w przypadku prowadzenia ćwiczeń.

Wykres 2. Formy zajęć oraz tryb w jaki powinny być realizowane wg studentów I stopnia studiów niestacjonarnych

W przypadku Zarządzania II stopnia odpowiedzi w ankiecie udzieliła mniejsza liczba studentów (15 osób), jednak odpowiedzi rozkładały się podobnie jak wśród studentów I stopnia.

Wyniki ankiet studentów są prezentowane na Radzie Wydziału i w oparciu o dyskusję wydawana jest opinia o sposobie kształcenia na studiach niestacjonarnych. W konsekwencji Dziekan Wydziału w oparciu o regulacje wewnętrzne wydaje Decyzje o sposobie kształcenia na studiach niestacjonarnych.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku Zarządzanie są przygotowani do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczestniczyli w szkoleniach rozwijających kompetencje dydaktyczne do prowadzenia zajęć w formie zdalnej, np. szkolenia przeprowadzane przez Dział Aplikacji Komputerowych UwB (w tym min. Szkolenie w wymiarze 20 godzin); szkolenie z zakresu obsługi aplikacji MSTeams. Od roku akademickiego 2021/2022 podstawową platformą edukacyjną w kształceniu zdalnym jest EduPortal². Szkolenia z obsługi narzędzi dostępnych na platformie EduPortal przeprowadzono w dniach 26.07-20.08.2021 r. Pracownicy i Studenci po zalogowaniu się na platformę mają dostęp do dokumentacji użytkownika platformy EduPortal „Instrukcja korzystania z platformy EduPortal”. Obecnie regulacje dotyczące platformy edukacyjnej do prowadzenia zajęć zawiera Komunikatu nr 17 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 września 2022 r. w sprawie wskazania platformy edukacyjnej do prowadzenia zajęć dydaktycznych, komunikacji z uczestnikami zajęć oraz weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w Uniwersytecie w Białymstoku.

Aktualnie kształcenie asynchroniczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość odbywa się na kierunku Zarządzanie z wykorzystaniem platformy EduPortal. Potwierdzeniem kompetencji nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość było sprawne przejście z trybu stacjonarnego do trybu zdalnego, w związku z wprowadzonymi obostrzeniami związanymi z pandemią wirusa SARS-CoV-2. W pierwszej fazie ograniczeń zajęcia prowadzone były z wykorzystaniem platformy e-learningowej Blackboard i aplikacji MSTeams, a od roku akademickiego 2021/2022 z wykorzystaniem platformy EduPortal. Poszerzenie tradycyjnej formy nauczania o nowe technologie sprzyja indywidualizacji procesu nauczania, stwarza studentom możliwości dostosowania szybkości uczenia się do ich możliwości oraz skłania ich do samodyscypliny i samodzielności. Zajęcia realizowane w tej formie są poddawane kontroli, której celem jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.

Po pierwszych doświadczeniach związanych z prowadzeniem kształcenia na odległość wśród studentów przeprowadzona została ankieta, mająca na celu ustalenie jakości nauczania zdalnego, gdyż

² (<https://eduportal.uwb.edu.pl/Zaloguj>)

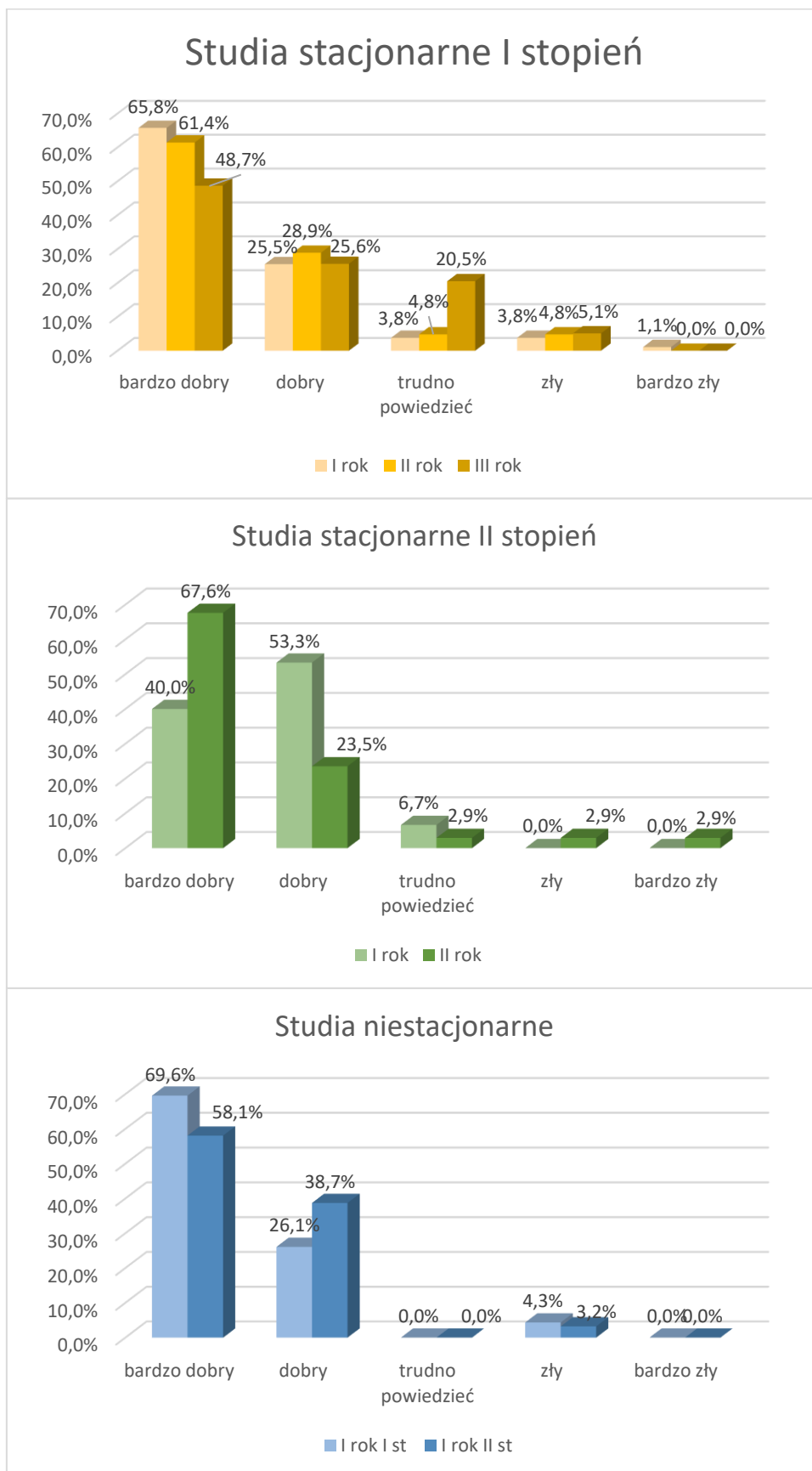
mając świadomość, że takie kształcenie może być powtarzane ze względu na warunki (epidemia covid), władze wydziału chciały posiadać informację na temat jakości kształcenia zdalnego według studentów. Ankieta skierowana była do wszystkich studentów kierunku Zarządzanie, zarówno I jak i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (w tamtym czasie na studiach niestacjonarnych prowadzony był jedynie II stopień. Poniższa tabela zawiera odsetek osób odpowiadających z podziałem na stopnie oraz lata studiów.

Tabela 9. Odsetek wypełnień ankiety o zajęciach zdalnych wśród studentów zarządzania

Wypełnienia ankiet (dane są przybliżone)		
studia niestacjonarne	I rok I st	6,8%
	II rok II st	13,8%
	łącznie	9,6%
studia stacjonarne I stopnia	I rok	29,2%
	II rok	17,4%
	III rok	8,2%
	łącznie	19,3%
studia stacjonarne II stopnia	I rok	9,1%
	II rok	13,9%
	łącznie	11,1%

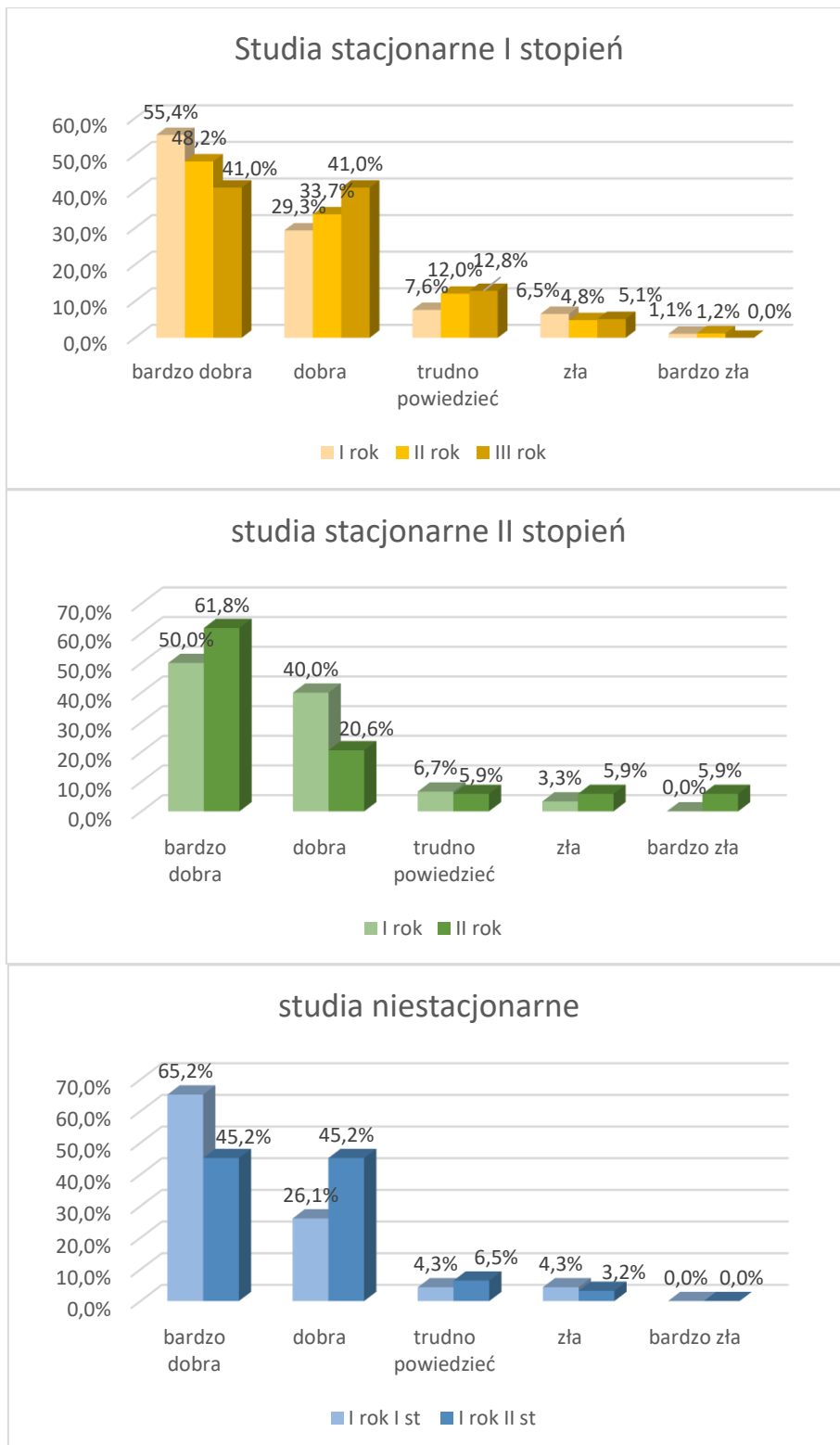
Studenci zapytani zostali między innymi o poziom przygotowania prowadzącego do zajęć na platformie Blackboard/ MS Teams (2020/2021) (Wykres 3.):

Wykres 3. Ocena poziomu przygotowania prowadzącego do zajęć na platformie Blackboard/MS Teams

Jak pokazują informacje zawarte na Wykresie 3 studenci każdego roku obu stopni, zarówno studiów stacjonarnych jak i zaocznych w zdecydowanej większości oceniali poziom przygotowania prowadzących do zajęć zdalnych, jako dobry lub bardzo dobry.

Wykres 4. Ogólna ocena studentów jakości kształcenia zdalnego

Studentom podczas ankiety zadano również pytanie o ogólną ocenę jakości kształcenia zdalnego. W tym przypadku wyniki także były zadowalające. Gdyż w przypadku każdego roku obu stopni oraz

obu form studiów ponad 80% studentów, którzy wypełnili ankietę przyznali ocenę bardzo dobrą lub dobrą (Wykres 4).

Od roku akademickiego 2019/2020 do roku akademickiego 2021/2022 warunkiem realizacji zajęć w formie asynchronicznej (e-learningu) było przedstawienie scenariusza zajęć do akceptacji Prodziekanowi, nie później niż na 2 tygodnie przed rozpoczęciem semestru, w którym były realizowane zajęcia. Od roku akademickiego 2022/2023 wniosek o realizację zajęć w formie asynchronicznej na Wydziale Zarządzania należy złożyć nie później niż 1 tydzień przed rozpoczęciem semestru w którym będą realizowane zajęcia. Akceptacja wniosku zajęć realizowanych z wykorzystaniem e-learningu następuje przy uwzględnieniu formy zajęć, omawianych treści, przypisanych efektów uczenia się oraz sposobów ich weryfikacji. Pracownik/koordynator przedmiotu oznacza w sylabusie liczbę godzin zajęć prowadzonych w formie e-learningu.

Na Wydziale Zarządzania w latach 2020-2022 kształcenie odbywało się w formie asynchronicznej i synchronicznej adekwatnie do obowiązujących zasad reżimu sanitarnego związanego z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem SARS-CoV-2 (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 Dz. U. z 2020 r., poz. 511 z późn. Zm)

Zajęcia w formie e-learningu prowadzono poprzez platformę EduPortal, która służy nie tylko prowadzeniu zajęć dydaktycznych, ale również wspomaganie zajęć np. poprzez zamieszczanie materiałów dla studentów, zadawanie prac domowych, przeprowadzanie testów sprawdzających, których wyniki znane są studentom od razu, co pomaga w bieżącej identyfikacji problemów w procesie uczenia się.

Zajęcia w formie e-learningu na Wydziale Zarządzania są prowadzone w wymiarze określonym w Decyzji nr 4/2020 Dyrektora Instytutu Zarządzania z dn. 5 lutego 2020 w sprawie zasad prowadzenia w Instytucie Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem e-learningu. Zgodnie z tą decyzją maksymalna liczba godzin dydaktycznych realizowanych w formie e-learningu, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych nie może przekraczać: w przypadku wykładów 20% (z zaokrągleniem do pełnej liczby godzin) a w przypadku ćwiczeń 10% (z zaokrągleniem do pełnej liczby godzin). Na studiach stacjonarnych zajęcia e-learningowe zdążają się sporadycznie, są wywołane raczej planowanymi wyjazdami naukowymi, uczestnictwem w konferencjach, wyjazdem służbowym.

(4) Na Wydziale Zarządzania dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów przejawia się m.in. poprzez ustawiczną dostępność kadry naukowo-dydaktycznej oraz dydaktycznej oraz innych prowadzących *na konsultacjach*. W ich trakcie studenci mają możliwość zadawania pytań zarówno z zakresu tematyki zajęć, jak też wykraczających poza ich zakres. Konsultacje są także doskonałym elementem wyrównywania wiedzy i umiejętności studentów, którzy z różnych przyczyn nie mogli uczestniczyć w zajęciach lub też ze względu na specyficzne ograniczenia nie mieli odwagi do zadawania pytań w trakcie zajęć.

Rozpoznawanie i zaspokajanie zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów odbywa się także w ramach funkcjonujących Studenckich Kół Naukowych, gdzie z kolei są „przyciągani” i zagospodarowania najbardziej aktywni studenci, dla których normalna procedura studiowania jest nie wystarczająca i mogą spełnić potrzebę samorealizacji w dodatkowych aktywnościach w ramach koła naukowego.

Swoją rolę w tym zakresie pełnią również opiekunowie roczników, do których studenci danego roku na danym kierunku i stopniu studiów mogą zgłaszać wszelkie wątpliwości, sugestie i potrzeby w zakresie realizowanego procesu kształcenia.

Istotne znaczenie w dostosowaniu procesu uczenia się do indywidualnych potrzeb studentów ma umożliwienie kontynuowania nauki w specjalnych trybach, takich jak: Indywidualna Organizacja Studiów (IOS) oraz Indywidualny Program Studiów (IPS). Zgodnie z Regulaminem Studiów Uniwersytetu w Białymstoku (§17) Dziekan może wyrazić zgodę na Indywidualną Organizację Studiów

w odniesieniu do studenta znajdującego się w sytuacji utrudniającej uczestniczenie w zajęciach, studiującego na dwóch lub więcej kierunkach, odbywającego część studiów na uczelni zagranicznej (Erasmus+), realizującego studia poza macierzystą uczelnią w ramach Programu Mobilności Studentów (MOST), uczestniczącego w pracach badawczych lub będącego członkiem właściwego samorządu studenckiego. Przyznanie IOS nie oznacza zmniejszenia wymagań wobec studenta odnoszących się do efektów uczenia się przewidzianych programem studiów. Dopuszcza natomiast możliwość częściowego zwolnienia z obowiązku uczęszczania na zajęcia dydaktyczne w uzgodnieniu z prowadzącym oraz dopuszcza możliwość zaliczenia tych zajęć za zgodą prowadzącego, w innym terminie niż przewiduje organizacja roku akademickiego (§ 17 Regulaminu Studiów Uniwersytetu w Białymstoku).

Indywidualny Program Studiów polega natomiast na modyfikacji programu studiów w celu dostosowania go do zainteresowań naukowych studenta lub umożliwienia mu prowadzenia badań naukowych (§18 Regulaminu Studiów Uniwersytetu w Białymstoku). Może być on przyznany studentowi, który zaliczył ze szczególnymi wynikami rok studiów poprzedzający złożenie wniosku o IPS, został przyjęty na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się lub też realizuje część studiów za granicą w ramach międzynarodowych umów oraz programów edukacyjnych realizowanych przez uczelnię. Student realizuje IPS pod kierunkiem wybranego opiekuna naukowego, którym może być nauczyciel akademicki ze stopniem co najmniej doktora habilitowanego, jeżeli posiada dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań oraz kompetencje dydaktyczne adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów uczenia się (§18 Regulaminu Studiów Uniwersytetu w Białymstoku).

Konieczność dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym studiujących osób ze szczególnymi potrzebami wynika z przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, 1088, 1234, 1672), które obligują uczelnie do stworzenia osobom ze szczególnymi potrzebami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na uczelnię, kształcenia i prowadzenia działalności naukowej (art. 11, ust. 1 pkt 6) oraz ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), która określa środki służące zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz obowiązki podmiotów publicznych w tym zakresie (art. 1, ust. 1).

Znajduje to odzwierciedlenie w Regulaminie Studiów Uniwersytetu w Białymstoku (§10), w którym zawarty jest zapis, że (załącznik do Obwieszczenia nr 6/2022 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 7 grudnia 2022 r.):

1. Uniwersytet w Białymstoku stwarza studentom ze szczególnymi potrzebami warunki do pełnego udziału w kształceniu, w tym zobowiązany jest podejmować działania zmierzające do dostosowania organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego, dostosowania warunków odbywania studiów przez studentów ze szczególnymi potrzebami.
2. Studentom ze szczególnymi potrzebami, którym niepełnosprawność ogranicza możliwość pełnego uczestnictwa w zajęciach i przystąpienia do zaliczeń oraz egzaminów w trybie ogólnie obowiązującym, przysługuje prawo do składania wniosków o zastosowanie alternatywnych rozwiązań umożliwiających studiowanie, w tym także składanie egzaminów i uzyskiwanie zaliczeń w formie dostosowanej do ich możliwości.
3. Dostosowanie formy uczestnictwa w zajęciach, uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów nie prowadzi do zmniejszania wymagań merytorycznych w stosunku do osób ze szczególnymi potrzebami.

Szczegółowe zasady indywidualizacji procesu kształcenia osób ze szczególnymi potrzebami studiujących na Uniwersytecie w Białymstoku określa Uchwała nr 3105 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 28 września 2022 r. w sprawie *określenia szczegółowych zasad wprowadzania i zastosowania rozwiązań alternatywnych wobec studiujących osób ze szczególnymi potrzebami*. Wśród innych aktów prawnych w tym zakresie wyróżnić można m.in. Uchwałę nr 848 Senatu UwB z dnia 23 września 2009 r. w sprawie *Programu działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych studentów niepełnosprawnych „Uniwersytet Szansą dla Wszystkich”* oraz Zarządzenie nr 24 Rektora

Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 25 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Użyczenia sprzętu specjalistycznego ułatwiającego dostęp do informacji i zajęć niepełnosprawnym studentom i doktorantom Uniwersytetu w Białymstoku.

Wszelkie działania podejmowane przez Uniwersytet w Białymstoku na rzecz studentów ze szczególnymi potrzebami koordynuje Pełnomocnik rektora ds. studentów i doktorantów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi działający w ramach Sekcji ds. Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami. Na Wydziale Zarządzania takie działania koordynowane są Prodziekana. Alternatywne możliwości kształcenia wobec studiujących osób ze szczególnymi potrzebami na Wydziale Zarządzania umożliwiają prowadzącym zajęcia dobór metod nauczania wykorzystywanych w ramach wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, seminariów i lektoratów uzależniony od stopnia szczególnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia studentów zgodnie z ww. uchwałą Senatu Uniwersytetu w Białymstoku w sprawie określenia szczegółowych zasad wprowadzania i zastosowania rozwiązań alternatywnych wobec studiujących osób ze szczególnymi potrzebami. Zmiana formy zaliczania, czy egzaminu ma na celu wyeliminowanie przeszkód, będących wynikiem stanu zdrowia takiej osoby, w weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na danym etapie studiów.

W ramach alternatywnych możliwości kształcenia osób ze szczególnymi potrzebami, istnieje możliwość wsparcia w formie dodatkowych, indywidualnych zajęć dydaktycznych i konsultacji. Ich celem jest pomoc studentom ze szczególnymi potrzebami w opanowaniu materiału dydaktycznego z danego przedmiotu, którego ze względu na stan zdrowia nie mogli opanować w ramach realizacji zajęć przewidzianych programem studiów. Ponadto, na wniosek studenta znajdującego się w sytuacji utrudniającej systematyczne uczestniczenie w zajęciach, w tym z powodu stanu zdrowia, Dziekan może wyrazić zgodę na odbywanie studiów według indywidualnej organizacji (IOS), zgodnie z §17 Regulaminem studiów Uniwersytetu w Białymstoku (załącznik do Obwieszczenia nr 6/2022 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 7 grudnia 2022 r.). Wniosek złożony przez studenta jest kierowany do Sekcji ds. Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami w celu zaopiniowania. W oparciu o opinię Prodziekan wydaje decyzję odnośnie do IOS oraz alternatywnych rozwiązań w toku kształcenia określonych w §6 Uchwały nr 3105 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 28 września 2022 r.

Warto również dodać, że kandydat będący osobą ze szczególnymi potrzebami może ubiegać się o dostosowanie postępowania rekrutacyjnego do swoich potrzeb zdrowotnych w postaci przyznania mu alternatywnych form wsparcia. Natomiast studenci ze szczególnymi potrzebami mogą ubiegać się również o asystenta dydaktycznego, którego zadaniem jest pomoc takiej osobie m.in. w sporządzaniu notatek z przedmiotów, na które uczęszcza student, pomoc w kontakcie z nauczycielami akademickimi w celu uzyskania materiałów dydaktycznych niezbędnych do realizacji procesu kształcenia, czy też pomoc w pozyskiwaniu i korzystaniu z zasobów bibliotecznych.

(5) Studia I stopnia na kierunku Zarządzanie są realizowane w trybie trzyletnim i trwają 6 semestrów. Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry.

Program studiów realizowany jest w ramach 9 modułów:

- 1. MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego** (Zarządzanie karierą I, Podstawy socjologii, Zarządzanie własnością intelektualną I, Technologia informacyjna I, Prawo, Język angielski lektorat cz. 1, Język angielski lektorat cz. 2, Język angielski lektorat cz. 3, Język angielski lektorat cz. 4, Zarządzanie karierą II, Wychowanie fizyczne (na studiach stacjonarnych))
- 2. MK_2 Przedmioty ilościowe** (Matematyka, Statystyka opisowa, Informatyka w zarządzaniu).
- 3. MK_3 Przedmioty ogólnoekonomiczne** (Mikroekonomia, Wprowadzenie do finansów, Rachunkowość finansowa)
- 4. MK_4 Przedmioty kierunkowe** (Podstawy zarządzania, Nauka o organizacji, Badania marketingowe, Marketing, Podstawy Zarządzania strategicznego, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Zarządzanie jakością, Procesy informacyjne w zarządzaniu, Zarządzanie projektami, Zachowania organizacyjne, Negocjacje, Społeczna odpowiedzialność biznesu, Podstawy przedsiębiorczości, Analiza ekonomiczna)
- 5. MK_5,6,7 Przedmioty specjalizacyjne:**

- A. Specjalizacja: Zarządzanie przedsiębiorstwem** (*GRUPA ZAJĘĆ_5A Marketing w przedsiębiorstwie: Marketing partnerski, Marketing na rynkach zagranicznych, Public Relations, Marketing B2B; GRUPA ZAJĘĆ_6A Przedmioty analityczno-finansowe: Zarządzanie finansami przedsiębiorstw, Analiza rynku metodami ilościowymi, Biznesplan, Zarządzanie wynagrodzeniami, Finanse międzynarodowe przedsiębiorstw; GRUPA ZAJĘĆ_7A Współczesne obszary zarządzania: Design thinking, Zarządzanie zmianą, Zarządzanie wiedzą, Zarządzanie organizacjami sieciowymi, Zarządzanie innowacjami i transferem technologii, Zarządzanie produkcją*)
- B. Specjalizacja: Zarządzanie sprzedażą** (*GRUPA ZAJĘĆ_5B Instrumenty sprzedaży: Techniki sprzedaży, Merchandising, Promocja w handlu, E-commerce; GRUPA ZAJĘĆ_6B Organizacja działalności sprzedażowej: Ekonomika handlu, Strategie przedsiębiorstw handlowych, Zarządzanie przedsiębiorstwem handlowym, Zarządzanie łańcuchem dostaw, Ekonomika transportu, Prognozowanie sprzedaży, Zarządzanie działem sprzedaży; GRUPA ZAJĘĆ_7B Obszary działalności przedsiębiorstw handlowych: Zarządzanie finansami przedsiębiorstw, Handel zagraniczny, Handel hurtowy i detaliczny, Opodatkowanie działalności handlowej, Prawo handlowe, Ocena efektywności projektów inwestycyjnych*)
- 6. MK_8 SeminaRIA** (Proseminarium, Seminarium dyplomowe cz. 1, Seminarium dyplomowe cz. 2)
- 7. MK_9 Praktyka zawodowa** (Praktyka zawodowa w semestrze IV trwająca 4 tygodnie – 120 godzin zegarowych).

Liczba godzin dydaktycznych na studiach stacjonarnych I stopnia na kierunku Zarządzanie zgodnie z programem studiów obowiązującym od roku akademickiego 2022/2023 wynosi łącznie 1995 godzin. Liczba punktów ECTS wynosi łącznie 180.

Zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia przypisano 90,06 pkt. ECTS na specjalizacji Zarządzanie przedsiębiorstwem oraz 91,02 pkt. ECTS na specjalizacji Zarządzanie sprzedażą co stanowi 50,03% ogólnej liczby punktów ECTS przewidzianych programem studiów na specjalizacji Zarządzanie przedsiębiorstwem oraz 50,57% ogólnej liczby punktów ECTS przewidzianych programem studiów na specjalizacji Zarządzanie sprzedażą.

Zajęciom, których wyboru dokonuje student w ramach wszystkich modułów zajęć przypisanych jest łącznie 64 pkt. ECTS przewidzianych programem studiów co stanowi 35,56% ogólnej liczby punktów ECTS.

Procentowy udział punktów ECTS uzyskanych w ramach lektoratów z języka obcego wynosi 4,4% (8 pkt. ECTS).

Procentowy udział punktów ECTS uzyskiwanych w skutek realizacji modułów zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi wynosi:

- 73,33% - Specjalizacja: Zarządzanie przedsiębiorstwem,
- 73,33% - Specjalizacja: Zarządzanie sprzedażą.

Tabela 10. Program studiów na kierunku Zarządzanie - studia I stopnia, stacjonarne

Moduły zajęć	Liczba godzin	Udział procentowy
MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego	345	17,29%
MK_2 Przedmioty ilościowe	135	6,77%
MK_3 Przedmioty ogólnoeconomiczne	135	6,77%
MK_4 Przedmioty kierunkowe	660	33,08%
MK_5,6,7 Przedmioty specjalizacyjne	630	31,56%
MK_8 SeminaRIA	90	4,51%
MK_9 Praktyki zawodowe	0	0,0%
Razem	1995	100,0%

Tabela 11. Wskaźniki ilościowe

Moduły zajęć	Liczba punktów ECTS za moduł	w tym: wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	w tym: z zajęć z języka obcego	w tym: z zajęć do wyboru	w tym: z zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi
Specjalizacja: Zarządzanie przedsiębiorstwem					
MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego	19	13,58	8	0	0
MK_2 Przedmioty ilościowe	14	6	0	0	0
MK_3 Przedmioty ogólnoeconomiczne	13	6,6	0	0	0
MK_4 Przedmioty kierunkowe	70	29,24	0	0	70
MK_5,6,7 Przedmioty specjalizacyjne	50	28,56	0	50	50
MK_8 Seminaaria	12	11,2	0	12	12
MK_9 Praktyki zawodowe	2	2	0	2	0
Razem	180	90,06	8	64	132
Specjalizacja: Zarządzanie sprzedażą					
MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego	19	13,58	8	0	0
MK_2 Przedmioty ilościowe	14	6	0	0	0
MK_3 Przedmioty ogólnoeconomiczne	13	6,6	0	0	0
MK_4 Przedmioty kierunkowe	70	29,24	0	0	70
MK_5,6,7 Przedmioty specjalizacyjne	50	29,52	0	50	50
MK_8 Seminaaria	12	11,2		12	12
MK_9 Praktyki zawodowe	2	2	0	2	0
Razem	180	91,02	8	64	132

Liczba godzin dydaktycznych na studiach niestacjonarnych I stopnia na kierunku Zarządzanie zgodnie z programem studiów obowiązującym od roku akademickiego 2022/2023 wynosi łącznie 1181 godzin. Liczba punktów ECTS wynosi łącznie 180.

Zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia przypisano 58,82 pkt. ECTS na specjalizacji Zarządzanie przedsiębiorstwem oraz 59,96 pkt. ECTS na specjalizacji Zarządzanie sprzedażą co stanowi 32,68% ogólnej liczby punktów ECTS przewidzianych programem studiów na specjalizacji Zarządzanie Przedsiębiorstwem oraz 33,31% ogólnej liczby punktów ECTS przewidzianych programem studiów na specjalizacji Zarządzanie Sprzedażą. Zajęciom, których wyboru dokonuje student w ramach określonych modułów zajęć przypisanych jest łącznie 64 pkt. ECTS dla każdej specjalizacji, co stanowi 35,56% ogólnej liczby punktów ECTS przewidzianych programem studiów.

Procentowy udział punktów ECTS uzyskanych w ramach zajęć z języka obcego wynosi 4,4% (8 pkt. ECTS), natomiast procentowy udział punktów ECTS uzyskiwanych wskutek realizacji modułów zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi wynosi:

- 73,33% - Specjalizacja: Zarządzanie Przedsiębiorstwem,
- 73,33% - Specjalizacja: Zarządzanie Sprzedażą.

Tabela 12. Program studiów na kierunku Zarządzanie - studia I stopnia, niestacjonarne

Moduły zajęć	Liczba godzin	Udział procentowy
MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego	191	16,17%
MK_2 Przedmioty ilościowe	81	6,86%
MK_3 Przedmioty ogólnoeconomiczne	81	6,86%
MK_4 Przedmioty kierunkowe	396	33,53%
MK_5,6,7 Przedmioty specjalizacyjne	378	32,01%
MK_8 Seminarium	54	4,57%
MK_9 Praktyki zawodowe	0	0,00%
Razem	1181	100,0%

Tabela 13. Wskaźniki ilościowe

Moduły zajęć	Liczba punktów ECTS za moduł	w tym: wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	w tym: z zajęć z języka obcego	w tym: z zajęć do wyboru	w tym: z zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi
Specjalizacja: Zarządzanie przedsiębiorstwem					
MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego	19	9,46	8	0	0
MK_2 Przedmioty ilościowe	14	3,9	0	0	0
MK_3 Przedmioty ogólnoeconomiczne	13	4,2	0	0	0
MK_4 Przedmioty kierunkowe	70	19,8	0	0	70
MK_5,6,7 Przedmioty specjalizacyjne	50	16,8	0	50	50
MK_8 Seminarium	12	2,64	0	12	12
MK_9 Praktyki zawodowe	2	2,00	0	2	2
Razem	180	58,82	8	64	132
Specjalizacja: Zarządzanie sprzedażą					
MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego	19	9,46	8	0	0
MK_2 Przedmioty ilościowe	14	3,9	0	0	0
MK_3 Przedmioty ogólnoeconomiczne	13	4,2	0	0	0
MK_4 Przedmioty kierunkowe	70	19,8	0	0	70
MK_5,6,7 Przedmioty specjalizacyjne	50	17,96	0	50	50
MK_8 Seminarium	12	2,64	0	12	12
MK_9 Praktyki zawodowe	2	2,00	0	2	0
Razem	180	59,96	8	64	132

Studia II stopnia na kierunku Zarządzanie są realizowane w trybie dwuletnim i trwają 4 semestry. Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry. Program studiów realizowany jest w ramach 6 modułów:

- MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego** (Makroekonomia, Prawo gospodarcze, Etyka w zarządzaniu, Komunikacja w biznesie, Gospodarka obiegu zamkniętego Zarządzanie własnością intelektualną II, Język obcy – Angielski – Lektorat cz.1, Język obcy – Angielski – Lektorat cz.2, Język obcy – Angielski - specjalistyczny warsztat językowy, Technologia informacyjna II, Metodyka badań naukowych).
- MK_2 Przedmioty ilościowe** (Statystyka, Rachunkowość zarządcza, Metody oceny projektów inwestycyjnych).
- MK_3 Przedmioty kierunkowe** (Koncepcje zarządzania, Zarządzanie strategiczne, Zarządzanie procesami, Marketing międzynarodowy, Zarządzanie relacjami międzyorganizacyjnymi, Logistyka)
- MK_4 Przedmioty specjalizacyjne**

- A. Specjalizacja: Zarządzanie przedsiębiorstwem** (GRUPA ZAJĘĆ_4A PRZEDMIOTY SPECJALIZACYJNE: Zarządzanie podatkami w przedsiębiorstwie, Funkcja personalna w przedsiębiorstwie, Digital marketing, Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa, Informatyczne systemy zarządzania, Przywództwo w biznesie, Źródła finansowania nowych aktywności, Modelowanie biznesu)
- B. Specjalizacja: Psychologia w zarządzaniu** (GRUPA ZAJĘĆ_4B PRZEDMIOTY SPECJALIZACYJNE: Psychologia społeczna, Socjologia w zarządzaniu, Zarządzanie rozwojem osobistym, Konflikt i kryzys w organizacji, Psychologiczne aspekty podaży pracy, Psychologia konsumenta, Psychologia przywództwa, Psychologia sprzedaży)
- 5. MK_5 Seminaria** (Seminarium magisterskie cz.1, Seminarium magisterskie cz.2, Seminarium magisterskie cz.3)
- 6. MK_6 Praktyka zawodowa** (Praktyka zawodowa w semestrze II trwająca 2 tygodnie).

Liczba godzin dydaktycznych na studiach stacjonarnych II stopnia na kierunku Zarządzanie zgodnie z programem studiów obowiązującym od roku akademickiego 2022/2023 wynosi łącznie 925 godzin. Liczba punktów ECTS wynosi łącznie 98.

Zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału prowadzących zajęcia przypisano 49,32 pkt. ECTS co stanowi 50,33% ogólnej liczby punktów ECTS przewidzianych programem kształcenia. Zajęciom, których wyboru dokonuje student w ramach określonych modułów zajęć, tj. Przedmioty specjalizacyjne, Seminaria, Praktyka zawodowa przypisanych jest łącznie 39 pkt. ECTS, co stanowi 39,80% ogólnej liczby punktów ECTS przewidzianych programem kształcenia. Procentowy udział punktów ECTS uzyskanych w ramach zajęć z języka obcego wynosi 7,14% (7 pkt. ECTS) dla wszystkich specjalności.

Procentowy udział punktów ECTS uzyskiwanych wskutek realizacji modułów zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi wynosi:

- 80,61% dla Specjalizacji Zarządzanie przedsiębiorstwem,
- 80,61% dla Specjalizacji Psychologia w zarządzaniu.

Tabela 14. Program studiów na kierunku - studia II stopnia, stacjonarne

Moduły zajęć	Liczba godzin	Udział procentowy
MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego	250	27,03%
MK_2 Przedmioty ilościowe	120	12,97%
MK_3 Przedmioty kierunkowe	225	24,32%
MK_4 Przedmioty specjalizacyjne	240	25,95%
MK_5 Seminaria	90	9,73%
MK_6 Praktyka zawodowa	0	0,00%
Razem	925	100

Tabela 15. Wskaźniki ilościowe

Moduły zajęć	Liczba punktów ECTS za moduł	w tym: wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	w tym: z zajęć z języka obcego	w tym: z zajęć do wyboru	w tym: z zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi
Specjalizacja: Zarządzanie przedsiębiorstwem					
MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego	27	13,20	7	0	10
MK_2 Przedmioty ilościowe	11	5,92	0	0	11
MK_3 Przedmioty kierunkowe	21	11,16	0	0	21
MK_4 Przedmioty specjalizacyjne	24	12,16	0	24	24
MK_5 SeminaRIA	13	4,88	0	13	13
MK_6 Praktyka zawodowa	2	2,00	0	2	0
Razem	98	49,32	7	39	79
Specjalizacja: Psychologia w zarządzaniu					
MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego	27	13,20	7	0	10
MK_2 Przedmioty ilościowe	11	5,92	0	0	11
MK_3 Przedmioty kierunkowe	21	11,16	0	0	21
MK_4 Przedmioty specjalizacyjne	24	12,16	0	24	24
MK_5 SeminaRIA	13	4,88	0	13	13
MK_6 Praktyka zawodowa	2	2,00	0	2	0
Razem	98	49,32	7	39	79

Liczba godzin dydaktycznych na studiach niestacjonarnych II stopnia na kierunku Zarządzanie zgodnie z programem studiów obowiązującym od roku akademickiego 2022/2023 wynosi łącznie 564 godziny. Liczba punktów ECTS wynosi łącznie 98.

Zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału prowadzących zajęcia przypisano 32,56 pkt. ECTS dla realizowanych specjalizacji, co stanowi 33,22% ogólnej liczby punktów ECTS przewidzianych programem studiów. Zajęciom, których wyboru dokonuje student w ramach określonych modułów zajęć przypisanych jest łącznie 39 pkt. ECTS, co stanowi 39,80% ogólnej liczby punktów ECTS przewidzianych programem studiów. Procentowy udział punktów ECTS uzyskanych w ramach zajęć z języka obcego wynosi 7,14% dla obu specjalności (7 pkt. ECTS), natomiast procentowy udział punktów ECTS uzyskiwanych wskutek realizacji modułów zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi wynosi:

- 80,61% dla Specjalizacji Zarządzanie przedsiębiorstwem,
- 80,61% dla Specjalizacji Psychologia w zarządzaniu.

Tabela 16. Program studiów na kierunku Zarządzanie - studia II stopnia, niestacjonarne

Moduły zajęć	Liczba godzin	Udział procentowy
MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego	159	28,19%
MK_2 Przedmioty ilościowe	72	12,77%
MK_3 Przedmioty kierunkowe	135	23,94%
MK_4 Przedmioty specjalizacyjne	144	25,53%
MK_5 SeminaRIA	54	9,57%
MK_6 Praktyka zawodowa	0	0,0%
Razem	564	100,0%

Tabela 17. Wskaźniki ilościowe

Moduły zajęć	Liczba punktów ECTS za moduł	w tym: wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	w tym: z zajęć z języka obcego	w tym: z zajęć do wyboru	w tym: z zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi
Specjalizacja: Zarządzanie przedsiębiorstwem					
MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego	27	8,92	7	0	10
MK_2 Przedmioty ilościowe	11	3,76	0	0	11
MK_3 Przedmioty kierunkowe	21	7,08	0	0	21
MK_4 Przedmioty specjalizacyjne	24	7,68	0	24	24
MK_5 Seminaρια	13	3,12	0	13	13
MK_6 Praktyka zawodowa	2	2,00	0	2	0
Razem	98	32,56	7	39	79
Specjalizacja: Psychologia w zarządzaniu					
MK_1 Przedmioty kształcenia ogólnego	27	8,92	7	0	10
MK_2 Przedmioty ilościowe	11	3,76	0	0	11
MK_3 Przedmioty kierunkowe	21	7,08	0	0	21
MK_4 Przedmioty specjalizacyjne	24	7,68	0	24	24
MK_5 Seminaρια	13	3,12	0	13	13
MK_6 Praktyka zawodowa	2	2,00	0	2	0
Razem	98	32,56	7	39	79

(6) Formy zajęć oraz liczebność grup studenckich zostały określone w *Zarządzeniu nr 24 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 9 kwietnia 2020 r. w sprawie liczebności grup studenckich*. Zgodnie z §1 Zarządzenia, zajęcia dydaktyczne w Uniwersytecie w Białymstoku prowadzone mogą być w formie: wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, zajęć terenowych, zajęć laboratoryjnych, lektoratów języków obcych, proseminariów i seminariów, zajęć prowadzonych w formie zdalnego nauczania.

Zgodnie z §2 ust. 3 ww. Zarządzenia, liczebność grup studenckich na zajęciach dydaktycznych wynosi w odniesieniu do: (1) ćwiczeń, konwersatoriów i lektoratów języków obcych co najmniej 20 osób (w przypadku lektoratów niespełnienie tego wymogu upoważnia do łączenia grup na tych samych poziomach kształcenia językowego); (2) zajęć laboratoryjnych co najmniej 12 osób; (3) zajęć terenowych co najmniej 15 osób; (4) w przypadku zajęć prowadzonych w formie zdalnego nauczania liczba osób w grupie jest odpowiednia do formy prowadzonych zajęć. Liczebność grup proseminaryjnych/seminaryjnych (zgodnie z §2 ust. 2 Zarządzenia) ustala kierownik jednostki organizacyjnej Uniwersytetu z zachowaniem zasady, że seminaρια i proseminaria prowadzone są w grupach studenckich liczących maksymalnie 15 osób. Liczbę grup proseminaryjnych/seminaryjnych na poszczególnych kierunkach studiów, przedkładanych studentom do wyboru na danym kierunku studiów w danym cyklu kształcenia, która jest jednocześnie maksymalną liczbą seminariów/ proseminariów uruchomionych, ustala rektor na wniosek złożony w semestrze poprzedzającym rozpoczęcie zajęć proseminaryjnych i seminaryjnych przez kierownika jednostki organizacyjnej.

W przypadku planowania uruchomienia grup studenckich o liczebności mniejszej niż określono w wyżej wskazanym Zarządzeniu, Dziekan zobowiązany jest do złożenia wniosku do prorektora właściwego do spraw kształcenia o wyrażenie zgody na uruchomienie grup o mniejszej liczebności.

Zajęcia na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku na kierunku Zarządzanie I stopnia na studiach stacjonarnych odbywają się w następujących formach: wykłady, ćwiczenia, lektoraty, seminaρια. Strukturę form zajęć na kierunku Zarządzanie I stopnia na studiach stacjonarnych przedstawia Tabela 18.

Tabela 18. Liczba godzin poszczególnych form zajęć na kierunku Zarządzanie - studia I stopnia, stacjonarne

Formy zajęć	Liczba godzin	Udział procentowy
Specjalizacja Zarządzanie Przedsiębiorstwem		
Wykłady	765	38,35%
Ćwiczenia	1020	51,13%
Konwersatoria	0	0,00%
Lektoraty	120	6,02%
Seminaria	90	4,51%
Razem	1995	100,00%
Specjalizacja: Zarządzanie sprzedażą		
Wykłady	735	36,84%
Ćwiczenia	1050	52,63%
Konwersatoria	0	0,00%
Lektoraty	120	6,02%
Seminaria	90	4,51%
Razem	1995	100,0%

Zajęcia na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku na kierunku Zarządzanie I stopnia na studiach niestacjonarnych odbywają się w następujących formach: wykłady, ćwiczenia, lektoraty, seminaria. Strukturę form zajęć na kierunku Zarządzanie I stopnia na studiach niestacjonarnych przedstawia Tabela 19.

Tabela 19. Liczba godzin poszczególnych form zajęć na kierunku Zarządzanie - studia I stopnia, niestacjonarne

Formy zajęć	Liczba godzin	Udział procentowy
Specjalizacja Zarządzanie Przedsiębiorstwem		
Wykłady	459	38,87%
Ćwiczenia	576	48,77%
Konwersatoria	0	0,00%
Lektoraty	92	7,79%
Seminaria	54	4,57%
Razem	1181	100%
Specjalizacja: Zarządzanie sprzedażą		
Wykłady	441	37,34%
Ćwiczenia	594	50,30%
Konwersatoria	0	0,00%
Lektoraty	92	7,79%
Seminaria	54	4,57%
Razem	1181	100%

Zajęcia na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku na kierunku Zarządzanie II stopnia na studiach stacjonarnych odbywają się w następujących formach: wykłady, ćwiczenia, lektoraty, seminaria. Strukturę form zajęć na kierunku Zarządzanie II stopnia na studiach stacjonarnych przedstawia Tabela 20.

Tabela 20. Liczba godzin poszczególnych form zajęć na kierunku Zarządzanie - studia II stopnia, stacjonarne

Formy zajęć	Liczba godzin	Udział procentowy
Specjalizacja Zarządzanie Przedsiębiorstwem		
Wykłady	310	33,51%
Ćwiczenia	495	53,51%
Konwersatoria	0	0,00%
Lektoraty	30	3,24%
Seminaria	90	9,73%
Razem	925	100%
Specjalizacja: Psychologia w Zarządzaniu		
Wykłady	325	35,14%
Ćwiczenia	480	51,89%
Konwersatoria	0	0,00%
Lektoraty	30	3,24%
Seminaria	90	9,73%
Razem	925	100%

Zajęcia na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku na kierunku Zarządzanie II stopnia na studiach niestacjonarnych odbywają się w następujących formach: wykłady, ćwiczenia, lektoraty, seminaria. Strukturę form zajęć na kierunku Zarządzanie II stopnia na studiach niestacjonarnych przedstawia Tabela 21.

Tabela 21. Liczba godzin poszczególnych form zajęć na kierunku Zarządzanie - studia II stopnia, niestacjonarne

Formy zajęć	Liczba godzin	Udział procentowy
Specjalizacja Zarządzanie Przedsiębiorstwem		
Wykłady	186	32,98%
Ćwiczenia	294	52,13%
Konwersatoria	0	0,00%
Lektoraty	30	5,32%
Seminaria	54	9,57%
Razem	564	100%
Specjalizacja: Psychologia w Zarządzaniu		
Wykłady	195	34,57%
Ćwiczenia	285	50,53%
Konwersatoria	0	0,00%
Lektoraty	30	5,32%
Seminaria	54	9,57%
Razem	564	100%

Zajęcia na studiach stacjonarnych realizowane są w dni powszednie (od poniedziałku do piątku) zgodnie z terminami zawartymi w organizacji roku akademickiego (<https://wz.uwb.edu.pl/student/rozklady-i-terminarze/rozklad-zajec-semestr-zimowy>).

Na studiach niestacjonarnych zajęcia odbywają się w weekendy (sobota i niedziela) zgodnie z terminarzem zjazdów studiów niestacjonarnych dostępnym na stronie WZ: <https://wz.uwb.edu.pl/student/rozklady-i-terminarze/terminarz-zjazdow/2023-2024>). Na studiach niestacjonarnych wprowadzono podział na dni wykładowe i ćwiczeniowe.

Aktualny rozkład zajęć w każdym semestrze roku akademickiego jest udostępniany studentom (także w wersji na urządzenia mobilne) i pracownikom w systemie USOS w module Planista, co umożliwia łatwy dostęp do informacji o zajęciach. Moduł ten pozwala na przegląd rozkładu zajęć

w układzie tygodniowym i semestralnym (w wersji mniej lub bardziej zaawansowanej – z szeregiem informacji typu: godzina rozpoczęcia i zakończenia zajęć, forma zajęć, numer grupy, nazwa przedmiotu, kod przedmiotu, nr sali, itp.). Plan zajęć można przeglądać w wersji HTML, powiększać, wydrukować. Stanowi to przejaw dostosowania do potrzeb wielu użytkowników ze specjalnymi potrzebami. W systemie USOS udostępniane są także informacje o dyżurach pracowników oraz zmiany w rozkładzie zajęć.

Zgodnie z Regulaminem Studiów Uwb (załącznik do Obwieszczenia nr 6/2022 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 7 grudnia 2022 r.) szczegółowy rozkład i obsada kadrowa zajęć powinna być podawana do wiadomości studenta nie później niż 14 dni przed rozpoczęciem semestru lub roku akademickiego (§ 12 ust. 6).

(7) Praktyki realizowane na kierunku Zarządzanie stanowią integralną część programu studiów I i II stopnia. Ich organizacja odbywa się na podstawie *Regulaminu Studenckich Praktyk Zawodowych na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku* wprowadzonego Decyzją nr 5/2021 przez Dyrektora Instytutu Zarządzania Uwb z dnia 30. 04. 2021 roku. Został on przygotowany w oparciu o Zarządzenie nr 95 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 4 listopada 2020 r. w sprawie praktyk zawodowych realizowanych od roku akademickiego 2020/2021.

Obowiązujący regulamin określa cele praktyki zawodowej, proces jej organizacji i obsługi administracyjnej, okres, termin odbywania praktyki oraz sposób jej zaliczenia. Szczegółowe cele praktyki zawiera *Ramowy Program Praktyk Zawodowych* (<https://wz.uwb.edu.pl/student/praktyki-studenckie/ramowy-program-praktyk-studenckich>). Wśród szczegółowych celów praktyki zawodowej na kierunku Zarządzanie wyróżnić można między innymi:

- poszerzenie i pogłębienie wiedzy zdobytej na studiach i rozwijanie umiejętności jej wykorzystania;
- poznanie struktur i mechanizmów funkcjonowania przedsiębiorstw, organizacji oraz instytucji sektora publicznego, jak i prywatnego;
- kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, w tym m.in. umiejętności: analitycznych, organizacyjnych, pracy w zespole, nawiązywania kontaktów, prowadzenia negocjacji itp.;
- przygotowanie studenta do samodzielnej pracy i odpowiedzialności za powierzone mu zadania, efektywnego i etycznie odpowiedzialnego działania w życiu społeczno-zawodowym;
- kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej;
- kreowanie kompetencji personalnych i społecznych poprzez kontakt z personelem organizacji, przedsiębiorstw i innych podmiotów;
- stworzenie dogodnych warunków do aktywizacji zawodowej studentów na rynku pracy;
- kształtowanie podmiotowości i aktywności indywidualnej studentów oraz rozwijanie umiejętności współpracy i kreatywności.

Wymiar praktyki określony jest w *Programie studiów* i dla kierunku Zarządzanie praktyka (<https://wz.uwb.edu.pl/student/programy-i-plany-studiow>):

- na studiach I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) realizowana jest w wymiarze 4 tygodni na drugim roku studiów,
- na studiach II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) realizowana jest w wymiarze 2 tygodni na pierwszym roku studiów.

Termin realizacji praktyk określany jest w zarządzeniu Rektora Uniwersytetu w Białymstoku w sprawie organizacji danego roku akademickiego. W szczególnych przypadkach student może uzyskać zgodę na realizację praktyk w innym terminie, zgodnie z § 7 Regulaminu studenckich praktyk zawodowych.

Z uwagi na fakt, iż zasadniczym celem studenckiej praktyki zawodowej jest kształcenie studentów przez kreowanie w nich umiejętności zastosowania wiedzy w praktyce, a także celem szczegółowym, którym jest stworzenie dogodnych warunków do aktywizacji zawodowej studentów na rynku pracy – studenci samodzielnie poszukują miejsc, w których realizować będą swoje praktyki co jest

zgodne z § 8 Regulaminu studenckich praktyk zawodowych. Sytuacja ta pozytywnie wpływa na identyfikację potencjalnego rynku pracy oraz pozwala na wybór jednostki organizacyjnej (miejsca praktyki) odpowiadającej indywidualnym zainteresowaniom studenta, co pozwala na samodzielne kreowanie życia zawodowego. Podmioty te są weryfikowane pod kątem zgodności z kierunkiem studiów oraz opisem sylwetki absolwenta Wydziału Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku. Miejscem odbywania praktyki mogą być podmioty gospodarcze, a w szczególnych przypadkach organizacje dowolnego typu, pod warunkiem, że zakres wykonywanych zadań, jest zgodny z programem studiów oraz fakt, że dostępna infrastruktura i wyposażenie miejsca praktyki umożliwiają nabycie przez studentów kierunkowych efektów uczenia się i zapewniają prawidłową realizację praktyk.

W zdecydowanej większości studenci odbywają praktyki w zróżnicowanych podmiotach. Rzadkością jest, że kilku studentów w tym samym roku akademickim odbywa praktyki u tego samego pracodawcy.

Dobór miejsca praktyk oraz kontrola ich przebiegu odbywa się pod nadzorem Opiekunów praktyk powoływanych przez Dziekana. W każdym roku akademickim w ramach realizacji praktyk na kierunku Zarządzanie, Wydział współpracował z około 140 podmiotami gospodarczymi oraz instytucjami. Były to głównie: przedsiębiorstwa prywatne z branży rolniczej, przedsiębiorstwa prywatne z branży handlowej, przedsiębiorstwa prywatne z branży telekomunikacyjnej, przedsiębiorstwa prywatne z branży produkcyjnej, przedsiębiorstwa prywatne z branży budowlanej, banki, biura doradztwa finansowego, biura doradztwa ubezpieczeniowego, biura karier, media, własna działalność gospodarcza.

Opiekunowie praktyk odpowiadają również za organizację praktyk. Przeprowadzają cykliczne spotkania ze studentami. Przedstawiają cel realizacji praktyki, efekty uczenia się, które student musi zrealizować podczas praktyki, omawiają zasady realizacji praktyk, przekazują informacje na temat niezbędnych dokumentów oraz zasad i terminów rozliczania praktyk studenckich. Regulamin praktyki wraz z załącznikami znajduje się na stronie WZ UwB w zakładce student/praktyki studenckie (<https://wz.uwb.edu.pl/student/praktyki-studenckie/regulamin-praktyk-studenckich>).

Warunkiem zaliczenia praktyki jest złożenie przez studenta Opiekunowi praktyk zawodowych Dziennika praktyki oraz Raportu z praktyki. Wszelkie niezbędne dokumenty dotyczące praktyki są dostępne na stronie internetowej Wydziału Zarządzania UwB (<https://wz.uwb.edu.pl/student/praktyki-studenckie/wzory-dokumentow-dotyczacych-praktyk>).

Dokumenty te powinny być podpisane przez bezpośredniego przełożonego nadzorującego praktykę ze strony Organizatora praktyk. Raport oraz Dziennik praktyk są weryfikowane przez Opiekuna praktyk zawodowych, a jego pozytywna ocena stanowi warunek zaliczenia praktyki. Formalnym zaliczeniem praktyki jest dokonanie wpisu w Dzienniku praktyk i protokole USOS. Wpisów dokonuje Opiekun praktyk zawodowych. Po zakończeniu praktyk przeprowadzana jest anonimowa ankieta wśród studentów dotycząca oceny praktyki zawodowej, a także ankieta wśród pracodawców dotycząca kierunku studiów mająca na celu podnoszenie jakości kształcenia.

W ramach praktyk studenci zobowiązani są do realizacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się podczas rozmowy końcowej Opiekuna praktyk ze studentem zgodnie z załącznikiem nr 3b do Regulaminu studenckich praktyk zawodowych, która w przypadku studentów I stopnia dotyczy m. in.:

- wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu w rozwiązywaniu konkretnych problemów poznawczych i praktycznych w pracy zawodowej, a także podejmowania decyzji w oparciu o posiadaną wiedzę oraz zgromadzone informacje,
- świadomości poziomu posiadanej wiedzy i umiejętności oraz biorąc pod uwagę dynamikę procesów zachodzących w świecie, potrzeby stałego podnoszenia kwalifikacji,
- znaczenia wiedzy w prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięciu dylematów związanych z aktywnością w otoczeniu społeczno-gospodarczym związanych z wykonywaniem zawodu,

- myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, wykazując postawę kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości w podejmowanej aktywności społeczno-gospodarczej z uwzględnieniem zarządzania przedsiębiorstwem.

W przypadku studentów II stopnia rozmowa ta odnosi się między innymi do:

- posiadanej wiedzy o relacjach zachodzących w organizacji w skali krajowej i globalnej, a także zwrócenie uwagi na relacje międzykulturowe,
- posiadanej wiedzy na temat więzi społecznych występujących w organizacji, a także relacji rynkowych,
- poziomu wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu w praktyce oraz jej krytycznej analizy dotyczącej przydatności i skuteczności stosowania w praktyce,
- umiejętności współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych w celu rozwiązywania konkretnych problemów z zakresu zarządzania, w tym umiejętności odnalezienia się w każdej roli, w szczególności przywódcy,
- świadomości poziomu posiadanej wiedzy i umiejętności oraz biorąc pod uwagę dynamikę procesów zachodzących w świecie, rozumienia potrzeby stałego podnoszenia kwalifikacji, a także posiadania umiejętności organizacyjnych i mobilizujących innych w procesie nauki,
- postaw kreatywności, innowacyjności oraz przedsiębiorczości związanych z aktywnością w otoczeniu społeczno-gospodarczym i wykonywaniu zawodu.

Na równi z odbyciem praktyki może być potraktowana praca zawodowa studenta (na podstawie stosunku pracy, a także umów cywilnoprawnych) oraz działalność gospodarcza prowadzona przez studenta po stwierdzeniu zgodności wykonywanej pracy z profilem kształcenia na danym kierunku studiów. Wówczas zgodnie z § 9 Regulaminu studenckich praktyk zawodowych, student musi uzyskać zgodę na jej realizację. Jednakże sposób weryfikacji efektów uczenia się jest identyczny z określonym w Sylabusie praktyk.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

(1) Zasady rekrutacji na studia na kierunku Zarządzanie określa przyjmowana co roku Uchwała Senatu Uniwersytetu w Białymstoku w sprawie warunków i trybu rekrutacji prowadzonej w drodze elektronicznej na jednolite studia magisterskie, studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia w danym roku akademickim. Rekrutację na rok akademicki 2023/2024 określają zapisy Uchwały nr 3072 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji prowadzonej w drodze elektronicznej na jednolite studia magisterskie, studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia w roku akademickim 2023/2024 (Rekrutację na rok akademicki 2022/2023 regulowały zapisy Uchwały nr 2888 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji prowadzonej w drodze elektronicznej na jednolite studia magisterskie, studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia w roku akademickim 2022/2023 i Uchwała nr 3014 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 23 lutego 2022 r. zmieniająca Uchwałę nr 2888 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji prowadzonej w drodze elektronicznej na jednolite studia magisterskie, studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia w roku akademickim 2022/2023).

Zgodnie z zapisami w Załączniku nr 1 do Uchwały nr 2888 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 maja 2021 r. w postępowaniu kwalifikacyjnym dla kandydatów na studia stacjonarne I stopnia na kierunku Zarządzanie oraz zgodnie z zapisami w Załączniku nr 3 do Uchwały nr 2888 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 maja 2021 r. w przypadkach studiów niestacjonarnych I stopnia brane są pod uwagę wyniki egzaminu dojrzałości z następujących przedmiotów: geografia, historia, matematyka, wiedza o społeczeństwie. Postępowanie kwalifikacyjne uwarunkowane zostało rodzajem dokumentów uprawniających do ubiegania się o przyjęcie na studia, tj.:

- 1. Kandydaci, którzy zdali nową maturę** – podstawą rekrutacji jest wynik egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu do wyboru spośród następujących: geografia, historia, matematyka, wiedza o społeczeństwie – poziom podstawowy lub rozszerzony.
- 2. Kandydaci, którzy zdali starą maturę** - podstawą rekrutacji jest wynik egzaminu dojrzałości z jednego przedmiotu do wyboru spośród następujących: geografia, historia, matematyka, wiedza o społeczeństwie.
- 3. Kandydaci, którzy zdali Maturę Europejską (EB)** – podstawą rekrutacji jest wynik egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu do wyboru spośród następujących: geografia, historia, matematyka – poziom podstawowy lub rozszerzony.
- 4. Kandydaci, którzy zdali Maturę Międzynarodową (IB)** – podstawą rekrutacji jest wynik egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu do wyboru spośród następujących: geografia, historia, matematyka – poziom niższy (SL) lub poziom wyższy (HL).
- 5. Kandydaci posiadający dokument uzyskany za granicą, uprawniający do podjęcia studiów** – podstawą rekrutacji jest wynik/ocena z jednego przedmiotu do wyboru spośród następujących: geografia, historia, matematyka, wiedza o społeczeństwie.

Zgodnie z zapisami w Uchwale nr 3014 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 23 lutego 2022 r. zmieniającej Uchwałę nr 2888 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 maja 2021 r. w przypadkach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia w postępowaniu w sprawie przyjęcia na studia brane są pod uwagę:

- ocena na dyplomie ukończenia studiów pierwszego stopnia (studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich),
- średnia arytmetyczna ocen ze studiów.

Kandydaci na rok 2023/2024, zgodnie z zapisami Uchwały nr 3072 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji prowadzonej w drodze elektronicznej na jednolite studia magisterskie, studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia w roku akademickim 2023/2024, którzy nie będą mieli w suplemencie do dyplomu (ukończonego kierunku studiów) następujących przedmiotów: podstawy zarządzania oraz marketing, będą zobowiązani do ich uzupełnienia w trakcie pierwszego roku studiów.

Rekrutacja kandydatów na studia pierwszego i drugiego stopnia realizowana jest przez Internetową Rejestrację Kandydatów (IRK), na stronie internetowej irk.uwb.edu.pl. Rejestracja internetowa dostępna jest przez całą dobę w okresie rejestracji, wynikającym z harmonogramu rekrutacji, w trybie umożliwiającym rejestrację i modyfikację dokonanych wpisów. Poza tym okresem rejestracja internetowa działa w trybie informacyjnym (tylko do odczytu). W IRK kandydat kierunku Zarządzanie (oddzielnie dla każdego z poziomów studiów) informowany jest o: jednostce prowadzącej kierunek (z jej siedzibą), terminach zapisów na studia, limicie miejsc, języku wykładowym. Ponadto zawarty jest tam opis kierunku oraz zasady rekrutacji i sposób przeliczania punktów. Podany jest także szczegółowy spis wymaganych dokumentów. Rejestracja kandydata w systemie IRK stanowi warunek konieczny przystąpienia do postępowania kwalifikacyjnego.

Wszyscy kandydaci umieszczani są na liście rankingowej. O przyjęciu na studia decyduje pozycja na tej liście wynikająca z kryteriów rekrutacji oraz limitu miejsc na kierunku. Z przeprowadzonego postępowania w sprawie przyjęcia na studia w systemie IRK sporządzany jest protokół rekrutacyjny, zawierający listę wszystkich kandydatów w kolejności uzyskanych wyników (punktów). Nabycie praw studenta następuje z chwilą złożenia ślubowania (potwierzonego na piśmie).

W przypadku studentów, którzy dostali się na studia II stopnia, a nie studiowali wcześniej w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości lub pokrewnych stosowane jest uzupełnienie różnic programowych. Tacy studenci uczęszczają za zajęcia z Podstaw Zarządzania oraz Marketingu w celu uzupełnienia podstawowej wiedzy dla nauk o zarządzaniu i jakości.

Od odmownej decyzji Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej w sprawach przyjęcia na studia na kierunek Zarządzanie służy odwołanie do Rektora, które kandydat może złożyć w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji na piśmie. Odwołanie powinno w szczególności zawierać wskazanie przepisów, które zostały naruszone wraz ze związanym uzasadnieniem zarzutów (§ 5 Uchwały nr 2888 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji prowadzonej w drodze elektronicznej na jednolite studia magisterskie, studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia w roku akademickim 2022/2023; § 4 Uchwały nr 3072 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji prowadzonej w drodze elektronicznej na jednolite studia magisterskie, studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia w roku akademickim 2023/2024).

(2) Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zostały określone w § 27 Regulaminu Studiów Uniwersytetu w Białymstoku (Obwieszczenie nr 6/2022 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 7 grudnia 2022 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Uchwały nr 2424 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie Regulaminu Studiów Uniwersytetu w Białymstoku).

Student innej szkoły wyższej, w tym również zagranicznej może ubiegać się o przyjęcie na studia prowadzone przez Uniwersytet w Białymstoku po ukończeniu pierwszego roku studiów, pod warunkiem, że wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w poprzedniej uczelni.

Warunkiem przeniesienia zajęć zaliczonych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się (wcześniej kształcenia). Rozstrzygnięcie w tej sprawie podejmuje Dziekan, a w przypadku studentów cudzoziemców na wniosek Dziekana - Rektor.

Studentowi przenoszącemu zajęcia zaliczone w innej jednostce organizacyjnej uczelni macierzystej lub w innej uczelni, w tym zagranicznej, przypisuje się taką samą liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się, uzyskiwanym w ramach programu studiów dla zajęć na danym kierunku studiów Uniwersytetu w Białymstoku, na który przenosi się student. Natomiast, warunkiem przeniesienia zajęć zaliczonych w innej jednostce organizacyjnej uczelni macierzystej albo poza uczelnią macierzystą, w tym w uczelni zagranicznej, w miejsce punktów przypisanych zajęciom określonym w planie studiów jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. Rozstrzygnięcie w tej sprawie podejmuje Dziekan, a w przypadku studentów cudzoziemców decyzję

administracyjną podejmuje Rektor, po zasięgnięciu opinii Dziekana. W przypadku stwierdzenia rozbieżności pomiędzy efektami uczenia się osiągniętymi podczas realizacji dotychczas obowiązującego studenta programu studiów, a efektami uczenia się określonymi dla kierunku, profilu i poziomu studiów, na którym student będzie kontynuował kształcenie, Dziekan wydaje rozstrzygnięcie o przyjęciu, określa warunki, termin i sposób uzupełnienia różnic programowych. Dziekan ustala wykaz zajęć równoważnych realizowanych w uczelni, z której przenosi się student wraz z określeniem liczby punktów ECTS przyznanej tym zajęciom.

(3) Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów reguluje Uchwała nr 2541 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 13 września 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie w Białymstoku (wcześniej kwestie te regulowała Uchwała Senatu UwB nr 1769 z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie w Białymstoku). Potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem edukacji formalnej weryfikuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne studenta w celu zaliczenia określonych przedmiotów (wraz z przypisanymi do nich efektami uczenia się oraz liczbą punktów ECTS), przewidzianych w programie studiów określonego kierunku. Uniwersytet może także potwierdzić efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku. W myśl Uchwały nr 2541 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 13 września 2019 r. (§ 3) w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów.

Potwierdzenie efektów uczenia się odbywa się na pisemny wniosek złożony przez kandydata. Wniosek musi zawierać informacje o kierunku studiów, poziomie kształcenia oraz zajęciach, z którymi związane są efekty uczenia się, o których potwierdzenie ubiega się kandydat (§ 4 Uchwały nr 2541 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 13 września 2019 r.). Szczegóły dotyczące wymaganej dokumentacji i opłat reguluje Zarządzenie nr 15 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie określenia wzorów wniosku, protokołu, umowy i decyzji w postępowaniu w sprawie potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie w Białymstoku.

Efekty uczenia mogą zostać potwierdzone osobie posiadającej (§ 3 Uchwały nr 2541 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 13 września 2019 r.):

- świadectwo dojrzałości lub dokumenty, o których mowa w art. 69 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia I stopnia lub jednolite studia magisterskie,
- kwalifikację pełną na poziomie 5 PRK albo kwalifikację nadaną w ramach zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego odpowiadającą poziomowi 5 europejskich ram kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia I stopnia lub jednolite studia magisterskie,
- kwalifikację pełną na poziomie 6 PRK i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów I stopnia – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia II stopnia,
- kwalifikację pełną na poziomie 7 PRK i co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów II stopnia albo jednolitych studiów magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejne studia I lub II stopnia albo jednolite studia magisterskie.

Potwierdzenie efektów uczenia się przeprowadza komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się (§6 Uchwały nr 2541 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 13 września 2019 r.), której zadaniem jest między innymi sprawdzenie i weryfikacja doręczonych przez kandydatów dokumentów, a także przeprowadzenie egzaminu w celu potwierdzenia efektów uczenia się i wystawienie oceny, zgodnie ze skalą ocen podaną w regulaminie studiów oraz przypisaniem punktów ECTS. Kadencja Komisji trwa 4 lata. Aktualny skład Komisji na lata 2020-2024 określa Decyzja nr 18 Rektora Uniwersytetu

w Białymstoku z dnia 1 września 2020 r. w sprawie powołania komisji ds. potwierdzania efektów uczenia się.

Zakres egzaminu, sposób weryfikacji efektów uczenia się oraz ustalania oceny końcowej powinny być zgodne z obowiązującym sylabusem (§ 7 ust. 5 Uchwały nr 2541 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 13 września 2019 r.).

W okresie objętym akredytacją nie było przypadku konieczności potwierdzania efektów zdobytych poza szkolnictwem wyższym.

(4) Zasady, warunki oraz trybu dyplomowania na studiach pierwszego i drugiego stopnia zostały określone w Regulaminie Studiów Uniwersytetu w Białymstoku obowiązującym od dnia 1 października 2019 r. wprowadzonym Uchwałą nr 2424 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 22 maja 2019 r. (tekst jednolity: Obwieszczenie nr 6/2022 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 7 grudnia 2022 r.), a także w przepisach szczegółowych zawartych w: (1) Zarządzeniu nr 3 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie zasad weryfikacji pisemnych prac dyplomowych w ramach obowiązujących w Uniwersytecie w Białymstoku procedur antyplagiatowych (wcześniej Zarządzenie nr 3 Rektora z 22 stycznia 2016 roku); (2) Zarządzeniu nr 2 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie elektronicznego archiwizowania prac dyplomowych (wcześniej Zarządzenie nr 2 Rektora z 22 stycznia 2016 roku); (3) Uchwałą Nr 21/2021 Rady Instytutu Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie wymogów merytorycznych w pracach dyplomowych na studiach I i II stopnia w Instytucie Zarządzania UwB obowiązujących od roku akademickiego 2020/2021; (4) Uchwałą Nr 33/2022 Rady Instytutu Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 6 lipca 2022 r. w sprawie sposobu zatwierdzania tematu prac dyplomowych oraz warunków dokonywania zmian w temacie prac dyplomowych od roku akademickiego 2022/2023.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:

- zaliczenie objętych programem studiów przedmiotów i zdanie obowiązujących egzaminów oraz spełnienie innych wymagań przewidzianych programem studiów, a tym samym uzyskanie wszystkich efektów uczenia się określonych w programie studiów i wymaganej liczby punktów ECTS,
- złożenie pracy dyplomowej najpóźniej do końca sesji głównej (Dziekan może przedłużyć termin złożenia pracy dyplomowej do końca sesji poprawkowej), a także zamieszczenie jej w Archiwum Prac Dyplomowych (APD) zgodnie z obowiązującymi wymogami (<https://wz.uwb.edu.pl/student/procedura-dyplomowania/zlozenie-dokumentow>),
- uzyskanie pozytywnego wyniku weryfikacji pracy dyplomowej pod kątem prawdopodobieństwa popełnienia plagiatu na podstawie raportu z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego – JSA (od roku akademickiego 2018/2019), w latach wcześniejszych Otwartego Systemu Antyplagiatowego – OSA,
- uzyskanie pozytywnych ocen z pracy dyplomowej (promotora i recenzenta).

Egzamin dyplomowy odbywa się przed powołaną przez Dziekana Wydziału komisją w terminie wyznaczonym przez Dziekana. Egzamin dyplomowy powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym 30 dni od daty złożenia pracy. Ostateczny wynik studiów wylicza się jako sumę: 0,7 średniej arytmetycznej ocen uzyskanych przez studenta z egzaminów i zaliczeń objętych programem studiów z uwzględnieniem ocen niedostatecznych, z zastrzeżeniem, że uwzględnia się ocenę z egzaminu komisyjnego; 0,2 oceny pracy dyplomowej; 0,1 oceny egzaminu dyplomowego. W dyplomie ukończenia studiów wyższych wpisuje się ostateczny wynik studiów zgodnie z zasadą: do 3,40 – dostateczny; od 3,41 do 3,80 – dostateczny plus; od 3,81 do 4,20 – dobry; od 4,21 do 4,60 – dobry plus; od 4,61 do 5,00 – bardzo dobry. Komisja egzaminacyjna może podwyższyć ocenę o pół stopnia (0,5), jeżeli student uzyskał z pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego oceny bardzo dobre. Absolwent może otrzymać dyplom honorowy UwB (§38), jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: (1) uzyskał z egzaminów i zaliczeń z zajęć objętych programem studiów średnią ocen, ustaloną na zasadach określonych w Regulaminie Studiów (§ 46 ust. 1 pkt 1), nie niższą niż 4,75;

(2) uzyskał z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego oceny bardzo dobre; (3) nie był karany dyscyplinarnie. Dyplom honorowy absolwentom przyznawany jest przez Rektora na wniosek Rady Wydziału. Do Rady Wydziału o przyznanie tego dyplomu wnioskuje komisja egzaminacyjna, która przeprowadzała egzamin dyplomowy.

Liczbę wniosków Rady Wydziału o przyznanie dyplomu honorowego absolwentom Instytutu Zarządzania studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych I stopnia oraz studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia w latach 2017-2023 prezentuje Tabela 22.

Tabela 22. Liczba egzaminów dyplomowych i wniosków Rady Wydziału o przyznanie dyplomu honorowego absolwentom kierunku Zarządzanie Instytutu Zarządzania w latach 2017-2023

Wyszczególnienie		ROK AKADEMICKI					
		2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA							
Liczba egzaminów dyplomowych	stacjonarne	51	70	42	45	48	59
	niestacjonarne	22	-	-	-	-	27
Liczba wniosków Rady Wydziału o przyznanie dyplomu honorowego	stacjonarne	-	-	2	-	3	-
	niestacjonarne	-	-	-	-	-	-
STUDIA DRUGIEGO STOPNIA							
Liczba egzaminów dyplomowych	stacjonarne	35	22	35	29	23	33
	niestacjonarne	-	-	-	-	18	18
Liczba wniosków Rady Wydziału o przyznanie dyplomu honorowego	stacjonarne	1	1	2	9	1	1
	niestacjonarne	-	-	-	-	-	2

Prace dyplomowe przygotowywane przez studentów kierunku Zarządzanie muszą spełniać określone wymogi formalne określone w (3) Uchwała Nr 21/2021 Rady Instytutu Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie wymogów merytorycznych w pracach dyplomowych na studiach I i II stopnia w Instytucie Zarządzania UwB obowiązujących od roku akademickiego 2020/2021; (4) Uchwała Nr 33/2022 Rady Instytutu Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 6 lipca 2022 r. w sprawie sposobu zatwierdzania tematu prac dyplomowych oraz warunków dokonywania zmian w temacie prac dyplomowych od roku akademickiego 2022/2023.

Na stronie Wydziału udostępnione są pliki: Szablon pracy dyplomowej; Wymogi edytorskie (<https://wz.uwb.edu.pl/student/procedura-dyplomowania/zlozenie-dokumentow>).

Tematyka prac dyplomowych wynika przede wszystkim ze specjalizacji realizowanych na kierunku Zarządzanie. Specjalizacja odzwierciedla zainteresowania studentów, jak również pokrywa się ze zidentyfikowanymi potrzebami praktyki gospodarczej, a także kompetencjami badawczymi i zainteresowaniami naukowymi nauczycieli prowadzących seminaria. Ostateczny temat pracy jest wypracowany na bazie współpracy studenta z promotorem. Następnie wszystkie tematy prac są akceptowane przez Dziekana. Ostateczny wykaz tematów prac dyplomowych wraz z nazwiskami promotorów zatwierdza Dziekan.

Prace dyplomowe podlegają ocenie promotora oraz recenzenta. Wybór recenzenta dokonywany jest przez Dziekana spośród pracowników spoza zakładu, w którym zatrudniony jest

promotor. Recenzje sporządzane są na formularzu recenzji zawartym w Archiwum Prac Dyplomowych (APD), której struktura wymaga odniesienia się przez osoby sporządzające recenzje do istotnych merytorycznie i formalnie elementów pracy licencjackiej lub magisterskiej. Po zatwierdzeniu recenzji przez promotora i recenzenta studenci mają możliwość zapoznania się z ich treścią w systemie APD, co jest istotne z punktu widzenia doskonalenia warsztatu naukowego.

Egzamin dyplomowy zarówno na studiach pierwszego stopnia, jak i drugiego stopnia przeprowadzany jest w formie ustnej. W części pierwszej student dokonuje krótkiej prezentacji podjętego problemu badawczego, celu pracy, jej zakresu i uzyskanych rezultatów oraz odpowiada na pytanie Komisji dotyczące przedmiotu pracy dyplomowej. W drugiej części egzaminu student losuje dwa pytania: pytanie z listy – *Zestaw pytań ogólnych* dla danego kierunku studiów oraz pytanie z listy *Zestaw pytań specjalizacyjnych* dla danej specjalizacji, na której student realizował program studiów. Komisja egzaminacyjna w trakcie egzaminu może formułować dodatkowe pytania. Z każdej części egzaminu dyplomowego Komisja wystawia ocenę, a wynik ogólny egzaminu ustala na podstawie ocen otrzymanych z poszczególnych części egzaminu.

W skład komisji przeprowadzającej ustny egzamin dyplomowy wchodzi promotor i recenzent. Komisji przewodniczy Dziekan, Prodziekan lub upoważniony przez dziekana nauczyciel akademicki.

(5) Wydział Zarządzania sukcesywnie podejmuje proces monitorowania i oceny postępów studentów na kierunku Zarządzanie I i Zarządzanie II stopnia. Systematycznie prowadzone są czynności związane z porównaniem liczby osób zarejestrowanych na studia w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK) z liczbą osób przyjętych na studia, dzięki czemu możliwe jest dostosowanie – w kolejnych rekrutacjach - liczby miejsc oferowanych kandydatom na danym kierunku. Nadzór nad monitorowaniem sprawuje Dziekan.

Kluczowym narzędziem w procesie monitorowania i oceny postępu studentów są również informacje przygotowywane przez pracowników dziekanatu dotyczące między innymi liczby studentów przyjętych na kierunek oraz liczby studentów kończących dany kierunek, zmiany liczby studentów na poszczególnych latach, czy też struktury studentów na studiach drugiego stopnia pod względem ukończonej poprzednio uczelni lub poprzednio ukończonego kierunku studiów m.in. po to by prognozować zarówno przyszłe nabory, politykę zatrudnienia na Wydziale oraz podejmować aktywność promocyjną Wydziału wśród szkół ponadpodstawowych.

Na ich podstawie podejmowane są ponadto decyzje dotyczące między innymi:

- korekty liczby grup ćwiczeniowych oraz seminaryjnych,
- działań w zakresie wyboru specjalności/specjalizacji, które potencjalny kandydat mógłby wybrać na etapie rekrutacji.

Elementem monitorowania i oceny postępu studentów jest także przeprowadzana po zakończeniu semestru analiza struktury ocen uzyskanych przez studentów danego kierunku. Analiza ta pozwala na wskazanie przedmiotów, które sprawiają studentom najwięcej kłopotów i z których otrzymują najwięcej ocen niedostatecznych. W przypadkach, kiedy dochodzi do niepokojąco wysokiej liczby ocen niedostatecznych – sytuacja zwykle zgłaszana jest wtedy przez samych studentów - podejmowane są indywidualne działania zmierzające do wyjaśnienia sytuacji i przyczyn leżących po obu stronach - studentów i wykładowcy. Prodziekan spotyka się ze studentami, zaś Dziekan Wydziału z wykładowcą. Stanowi to podstawę do ustalenia przyczyny takiej sytuacji i wypracowania odpowiednich rozwiązań w tym zakresie, podjęcia decyzji co do dalszych kroków.

Liczba aktywnych studentów i rezygnacji jest monitorowana okresowo po zakończeniu semestru. W przypadku istotnego odsiewu studentów Prodziekan wraz z pracownikami dziekanatu podejmują działania zmierzające do wyjaśnienia ponadnormatywnego (tj. znacząco większego niż w poprzednich latach) ubytku liczby studentów. W przypadku przedłużającej się nieobecności studentów na zajęciach bez informacji zwrotnej, wykładowcy są zobowiązani poinformować pracownika dziekanatu właściwego dla kierunku o tym fakcie. Dziekanat podejmuje próbę skontaktowania się ze studentem i wyjaśnienia przyczyny nieobecności.

Dodatkowo kluczową rolę w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów odgrywają wyniki badań ankietowych dotyczących kadry prowadzącej zajęcia, przeprowadzanych wśród studentów. W przypadku wystąpienia nieprawidłowości, kierownik Zakładu przeprowadza rozmowę z pracownikiem. Dokonywana jest analiza przyczyn zaistniałej sytuacji w celu wypracowania właściwych rozwiązań np. zmiana, czy też wprowadzenie nowych metod dydaktycznych na danym przedmiocie. Rozwiązania te mogą też dotyczyć zmiany sposobu weryfikacji efektów uczenia się. Kierownik jednostki może przeprowadzić też dodatkowe hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzonych przez danego pracownika. W szczególnych przypadkach taką rozmowę z pracownikiem przeprowadza też Dziekan.

Ważnym elementem podnoszenia jakości kształcenia jest monitorowanie i ocena progresji studentów oraz podejmowanie stosownych działań na podstawie uzyskanych informacji. Wskaźniki dotyczące odsiewu studentów oraz wskaźniki dotyczące terminowości kończenia studiów w powiązaniu z informacjami o ogólnych wynikach sesji egzaminacyjnych, rozkładzie ocen z sesji i roku akademickiego mają istotne znaczenie dla realizacji programu kształcenia i wprowadzania do niego zmian.

Łączną liczbę osób rozpoczynających studia i studentów skreślonych po pierwszym roku na kierunku Zarządzanie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia oraz odsetek kończących studia w terminie przedstawia Tabela 23. Analizując dane można stwierdzić, że obserwuje się trend wzrostowy ogólnej liczby studentów rozpoczynających kształcenie kierunku Zarządzanie. Tendencje te są szczególnie widoczne w przypadku studiów drugiego stopnia oraz studiów niestacjonarnych. Zważywszy na ogólną tendencją w systemie szkolnictwa wyższego w Polsce, powstałą w związku z malejącą liczbą absolwentów szkół ponadpodstawowych lub studiów pierwszego stopnia, zwiększającą się liczbą miejsc na studiach w uczelniach niepublicznych – należy uznać to zjawisko jako bardzo pozytywne i optymistyczne dla dalszego procesu podnoszenia jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania.

Tabela 23. Liczba i odsetek studentów terminowo kończących studia na kierunku Zarządzanie

Wyszczególnienie	rok rozpoczęcia studiów	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
	rok zakończenia studiów	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA							
Liczba studentów rozpoczynających studia	stacjonarne	78	60	53	84	101	80
	niestacjonarne	-	-	-	59	61	62
Liczba studentów kończących studia	stacjonarne	42	45	48	59	-	-
	niestacjonarne	-	-	-	27	-	-
Odsetek kończących studia w terminie	stacjonarne	54%	75%	91%	70%	-	-
	niestacjonarne	-	-	-	46%	-	-
	ogółem	54%	75%	91%	60%	-	-
STUDIA DRUGIEGO STOPNIA							
Wyszczególnienie	rok rozpoczęcia studiów	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
	rok zakończenia studiów	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Liczba studentów rozpoczynających studia	stacjonarne	28	55	57	48	54	67
	niestacjonarne	-	-	-	35	23	35
	stacjonarne	22	35	29	23	33	-

Liczba studentów kończących studia	niestacjonarne	-	-	-	18	18	-
Odsetek kończących studia w terminie	stacjonarne	79%	64%	51%	48%	61%	-
	niestacjonarne	-	-	-	51%	78%	-
	ogółem	79%	64%	51%	49%	66%	-

W przypadku terminowego kończenia studiów sytuacja lepiej przedstawia się na studiach I stopnia. W latach 2019-2023 studia stacjonarne i niestacjonarne łącznie kończyło w terminie średnio ok 70% studentów studiów I stopnia i ok 65% studentów studiów II stopnia. Główną przyczyną nieukończenia studiów w terminie jest niezłożenie pracy dyplomowej w wymaganym okresie, niezaliczenie przedmiotów w sesji egzaminacyjnej tj. brak spełnienia przez studentów warunków określonych w Regulaminie Studiów.

Odsetek nieterminowo kończących studia jest również związany ze zjawiskiem odsiewu studentów w trakcie trwania studiów, szczególnie po pierwszym roku kształcenia (Tabela 24). W latach 2018-2023 w przypadku studiów pierwszego stopnia średnio ponad 70% osób, które rozpoczęły studia stacjonarne na kierunku Zarządzanie oraz średnio ponad 63% przyjętych na studia niestacjonarne bez większych kłopotów mogło zostać zapisanych na drugi rok studiów. Wpis na rok drugi na studiach stacjonarnych II stopnia uzyskiwało średnio ponad 62% studentów, w przypadku studiów niestacjonarnych średnio ponad 69% studentów. W rozpatrywanym czasie osiągnięto zatem dość umiarkowany i utrzymujący się w ostatnich latach wskaźnik odsiewu studentów po pierwszym roku studiów.

Tabela 24. Liczba studentów skreślonych po I roku studiów kierunku Zarządzanie

Wyszczególnienie		ROK AKADEMICKI ROZPOCZĘCIA STUDIÓW					
		2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA							
Liczba studentów rozpoczynających I rok studiów	stacjonarne	78	60	53	84	101	80
	niestacjonarne	0	0	0	59	61	62
Liczba studentów skreślonych po I roku studiów	stacjonarne	16	14	10	13	30	23
	niestacjonarne	-	-	-	18	29	22
Współczynnik odsiewu	stacjonarne	21%	23%	19%	15%	30%	29%
	niestacjonarne	-	-	-	31%	48%	35%
	ogółem	21%	23%	19%	22%	36%	32%
STUDIA DRUGIEGO STOPNIA							
Liczba studentów rozpoczynających I rok studiów	stacjonarne	28	55	57	48	54	67
	niestacjonarne	0	0	0	35	23	35
Liczba studentów skreślonych po I roku studiów	stacjonarne	7	18	25	15	22	26
	niestacjonarne	-	-	0	12	5	10
Współczynnik odsiewu	stacjonarne	25%	33%	44%	31%	41%	39%
	niestacjonarne	-	-	-	34%	22%	29%
	ogółem	25%	33%	44%	33%	35%	35%

W celu wyjaśnienia przyczyn rezygnacji ze studiów na wszystkich etapach (tj. na etapie rekrutacji; w trakcie kształcenia i po ukończeniu określonego etapu studiów) podejmuje się szereg dodatkowych działań (tzw. monitorowanie). Informacje o powodach rezygnacji ze studiów tradycyjnie pozyskiwane

były i są w bezpośrednim kontakcie ze studentami, którzy odbierają dokumenty składane wcześniej podczas rekrutacji, bądź dokumenty potwierdzające ukończony etap studiów. Pracownicy dziekanatu przeprowadzają również rozmowy telefoniczne.

(6) Ogólne wytyczne dotyczące zasad sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia są przedmiotem dyskusji na Radzie Wydziału, Komisji Dydaktycznej, Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, a także na warsztatach dydaktycznych Wydziału oraz w trakcie spotkań Kierowników Zakładów z pracownikami.

W procesie tworzenia, sprawdzania i oceny efektów uczenia się, a tym samym programów studiów, stosuje się matryce efektów uczenia się, analizę wyników osiągniętych przez studentów, metody oceny pracy studenta, ankiety studenckie i ankietę absolwentów. Weryfikacja efektów przeprowadzana jest również w oparciu o opinie absolwentów, którzy zakończyli studia na Wydziale i rozpoczęli pracę zawodową, dzięki temu mogą dzielić się swoimi doświadczeniami wskazując na efekty, których osiągnięcie ma największe znaczenie dla dalszego ich rozwoju zawodowego. W działaniach tych biorą więc udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się ma służyć przede wszystkim: sprawdzeniu, czy prowadzone zajęcia spełniają kryteria, założenia i cele programu, wzmocnieniu procesu uczenia się studentów, a także realizacji kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się.

W celów zwiększania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku Zarządzanie, dokonywane są okresowe przeglądy programów studiów i planów studiów pod kątem realizacji założonych efektów uczenia się i sposobów ich weryfikacji. Oceny programów studiów są podstawą aktualizacji sylabusów, dokonywanej przez koordynatorów poszczególnych przedmiotów. Sylabusy są udostępniane studentom w systemie USOSweb. Szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu odpowiadają efektom kierunkowym zawartym w matrycy na kierunku Zarządzanie sporządzonej dla studiów I stopnia i studiów II stopnia. Student może zapoznać się z opisem i oceną efektów uczenia się z uwzględnieniem wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Dzięki temu student jest również świadomy, jakie są wstępne wymagania dla przedmiotu, treści kształcenia oraz formy i kryteria weryfikacji efektów. Wszystkie przedmioty przewidziane w planie studiów posiadają przypisane punkty ECTS. Odzwierciedlają one nakład pracy studenta, który jest niezbędny do uzyskania efektów uczenia się założonych dla danego przedmiotu.

Podstawowymi elementami składającymi się na system weryfikacji efektów uczenia się są:

- *zaliczenie przedmiotu* - warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na obowiązkowych zajęciach, terminowe uzyskanie zaliczenia zajęć (z oceną liczbową) i końcowe zaliczenie przedmiotu,
- *egzamin* - najczęściej formą weryfikacji efektów uczenia się jest egzamin, poprzedzony uzyskaniem zaliczenia z ćwiczeń z nauczanego przedmiotu. Na ogół przeprowadzane są egzaminy pisemne z pytaniami testowymi. Niektóre egzaminy zawierają pytania otwarte. W nielicznych przypadkach odbywa się egzamin ustny. Przy ocenianiu egzaminów stosowana jest sześciostopniowa skala ocen (od 2 do 5, z ocenami 3,5 i 4,5);
- *zaliczenie ćwiczeń* - podstawą tego zaliczenia jest weryfikacja przypisanych do danej formy zajęć efektów poprzez: końcowy sprawdzian zaliczeniowy (kolokwium) lub kilka sprawdzianów/testów cząstkowych, przeprowadzonych w trakcie semestru. Niekiedy warunkiem uzyskania zaliczenia jest również zdobycie odpowiedniej liczby punktów za aktywność podczas zajęć, przygotowanie pisemnego opracowania w formie referatu lub projektu, bądź też wygłoszenie prezentacji, opracowanie case study w grupach lub indywidualnie.

Ocena wystawiana w ramach zaliczenia zajęć i egzaminu jest wpisywana do systemu USOS. Ocenione prace pisemne (referaty, sprawdziany, prace egzaminacyjne itp.) na życzenie studenta są udostępniane do wglądu. Możliwości poprawy wynikają z przepisów Regulaminu Studiów. Student ma zagwarantowaną możliwość jednokrotnego poprawienia kolokwium lub egzaminu, z którego otrzymał ocenę niedostateczną. W ciągu 7 dni od daty przeprowadzenia zaliczenia/egzaminu student, który zgłasza umotywowane zastrzeżenia co do formy, trybu lub przebiegu zaliczenia/egzaminu, ma prawo

złożyć wnioski o przeprowadzenie zaliczenia/egzaminu komisyjnego. W przypadku uznania zasadności wniosku dziekan decyduje o:

- dopuszczeniu do ustnego zaliczenia/egzaminu komisyjnego – w odniesieniu do zaliczenia/egzaminu ustnego,
- komisyjnym zweryfikowaniu oceny pracy – w odniesieniu do zaliczenia/egzaminu pisemnego.

Możliwość komisyjnego zdawania egzaminów i zaliczania zajęć gwarantuje obiektywność procesu wystawiania ocen studentom, w przypadku wystąpienia wątpliwości dotyczących bezstronności egzaminatorów lub osób prowadzących zajęcia.

(7) Na studiach I i II stopnia kierunku Zarządzanie stosowane są różnorakie metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia zgodnie z zapisami zawartymi w sylabusach przedmiotu. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy sprawdzane są najczęściej w czasie egzaminu ustnego lub pisemnego. Egzamin pisemny zawiera pytania testowe zamknięte lub otwarte, jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru bądź też pytania opisowe. Pytania egzaminacyjne są formułowane z punktu widzenia efektów uczenia się zapisanych w sylabusach przedmiotów. O wybranej formie egzaminu oraz ewentualnych szczegółowych wariantach egzaminu prowadzący wykład informuje studentów w trakcie pierwszych zajęć podczas omawiania sylabusu z prowadzonego przedmiotu. W przypadku części przedmiotów w ramach wykładu przeprowadzana jest też dyskusja sprawdzająca osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności oraz kompetencji społecznych sprawdzane są najczęściej na ćwiczeniach za pomocą wielu różnych form wskazanych m.in. w sylabusie przedmiotu. Do najczęściej stosowanych należą: kolokwium pisemne, projekt pisemny, projekt przygotowany w formie prezentacji multimedialnej, udział w dyskusji, studia przypadku, referaty, zadania grupowe i indywidualne, aktywność na zajęciach, prace domowe, analiza przykładów praktycznych.

Przykładowe metody weryfikacji kluczowych z punktu widzenia dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości efektów uczenia się na studiach I stopnia są następujące:

- w zakresie wiedzy: (student) posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę o zasadach funkcjonowania organizacji oraz procesach zmian zachodzących w ich strukturach oraz czynnikach determinujących przyczyny, przebieg, skalę i konsekwencje tych zmian – rozwiązywanie zadań, analiza studium przypadku, przygotowanie prezentacji,
- w zakresie umiejętności: potrafi pozyskiwać dane do analizowania i prognozowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych (w tym: gospodarczych, prawnych, kulturowych, politycznych) oraz do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu m.in. poprzez zastosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, statystycznych oraz technologii informacyjnych – dyskusja w grupach, rozwiązywanie problemów - praca w grupach zadaniowych, projekt pisemny,
- w zakresie kompetencji społecznych: jest przygotowany do udziału w opracowywaniu projektów społecznych uwzględniając aspekty prawne i ekonomiczne – rozwiązywanie przykładów praktycznych, studia przypadków (case studies).

Z kolei przykładowe metody weryfikacji kluczowych z punktu widzenia dyscypliny efektów uczenia się na studiach II stopnia są następujące:

- w zakresie wiedzy: (student) posiada pogłębioną wiedzę o wybranych relacjach zachodzących między organizacjami w skali krajowej i międzynarodowej oraz międzykulturowej – egzamin,
- w zakresie umiejętności: potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych, formułować własne opinie na temat przyczyny i przebiegu procesów i zjawisk społecznych oraz stawiać proste hipotezy badawcze, w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu i je zweryfikować – studium przypadku,
- w zakresie kompetencji społecznych: (student) ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego ze względu na dynamikę procesów rynkowych i społecznych zachodzących w świecie; potrafi

inspirować i organizować proces uczenia się innych osób – aktywność na zajęciach, odpowiedzi ustne.

Z kolei kompetencje językowe studentów w zakresie znajomości języka obcego sprawdzane są z wykorzystaniem takich metod, jak: prezentacje, prace pisemne, kolokwia/kartkówki, wypowiedzi ustne, ocena aktywności na zajęciach.

Zgodnie z Regulaminem Studiów (§23) uzyskanie przynajmniej 51% punktów możliwych do zdobycia w trakcie zaliczeń i egzaminów pozwala uznać, że student opanował w sposób dostateczny efekty uczenia się założone dla przedmiotu. Szczegółowy opis metod stosowanych do sprawdzania i oceniania każdego efektu uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych zawierają sylabusy przedmiotów.

Efekty uczenia się osiągnięte podczas realizacji praktyk zawodowych sprawdzane są przez opiekunów praktyk z ramienia Wydziału. Proces ten realizowany jest w kilku etapach:

- ex-ante – na podstawie weryfikacji doboru miejsca odbywania praktyki,
- mid-term – w uzasadnionych przypadkach poprzez zmianę miejsca odbywania praktyki celem lepszego dopasowania miejsca odbywania praktyk do programu kształcenia i potrzeb studentów,
- ex-post – poprzez weryfikację złożonego przez studenta Dziennika praktyk (zawierającego opinię i niezbędne potwierdzenia ze strony podmiotu przyjmującego na praktykę oraz wykaz powierzonych obowiązków i wykonywanych zadań), a także Raportu z praktyki (w którym zawarty jest krótki opis organizacji, w której odbyła się praktyka, opis wybranych zadań do wykonania, sposób ich realizacji, a także możliwe dalsze działania usprawniające pracę w obszarze, w którym student realizował praktykę).

Ostateczna weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach praktyk zawodowych odbywa się podczas rozmowy przeprowadzanej ze studentami przez Opiekunów praktyk.

Syntetycznym, końcowym kryterium realizacji zakładanych efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia są pozytywnie oceniona praca licencjacka i pomyślnie zdany egzamin dyplomowy. Na studiach drugiego stopnia natomiast pozytywnie oceniona praca magisterska i pomyślnie zdany egzamin magisterski. Egzamin licencjacki i egzamin magisterski prowadzony jest w formie ustnej:

1. Egzamin licencjacki:

- a) w części pierwszej student dokonuje krótkiej prezentacji podjętego problemu badawczego, celu pracy, jej zakresu i uzyskanych rezultatów oraz odpowiada na pytanie Komisji dotyczące przedmiotu pracy dyplomowej (Pytanie nr 1).
- b) w drugiej części egzaminu student losuje dwa pytania: pytanie z listy – *Zestaw pytań ogólnych* (Pytanie nr 2) dla danego kierunku studiów oraz pytanie z listy *Zestaw pytań specjalizacyjnych* (Pytanie nr 3) dla danej specjalności, na której student realizował program studiów.
- c) Komisja egzaminacyjna w trakcie egzaminu może formułować dodatkowe pytania. Z każdej części egzaminu dyplomowego Komisja wystawia ocenę. Wynik ogólny egzaminu Komisja ustala na podstawie ocen otrzymanych z poszczególnych części egzaminu. Wynik egzaminu jest ogłaszany przez Komisję po zakończeniu egzaminu.

2. Egzamin magisterski:

- a) w części pierwszej student dokonuje krótkiej prezentacji podjętego problemu badawczego, celu pracy, hipotezy badawczej, jej zakresu i uzyskanych rezultatów oraz odpowiada na pytanie Komisji dotyczące przedmiotu pracy dyplomowej (Pytanie nr 1).
- b) w drugiej części egzaminu student losuje dwa pytania: pytanie z listy – *Zestaw pytań ogólnych* (Pytanie nr 2) dla danego kierunku studiów oraz pytanie z listy *Zestaw pytań specjalizacyjnych* (Pytanie nr 3) dla danej specjalności, na której student realizował program studiów.

- c) Komisja w trakcie egzaminu może formułować dodatkowe pytania. Z każdej części egzaminu dyplomowego Komisja wystawia ocenę. Wynik ogólny egzaminu Komisja ustala na podstawie ocen otrzymanych z poszczególnych części egzaminu. Wyniki egzaminu jest ogłaszany przez Komisję po zakończeniu egzaminu.

(8) Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, jakie są przygotowywane przez studentów w ramach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie I i II stopnia odpowiadają potrzebom skutecznej weryfikacji założonych efektów uczenia się, dotyczących wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dobór rodzajów, tematyki i metodyki prac etapowych i egzaminacyjnych, a także projektów uzależniony jest od rodzaju prowadzonych zajęć (wykłady, ćwiczenia, lektoraty), określonej specjalności i przedmiotów prowadzonych w ich ramach oraz indywidualnego wyboru poszczególnych nauczycieli akademickich. Ma to za zadanie w sposób kompleksowy zapewnić skuteczną realizację zakładanych celów przedmiotu.

Podstawę metodyki prac etapowych i egzaminacyjnych stanowią informacje zawarte w sylabusie każdego przedmiotu dotyczące szczegółowych warunków i sposobów weryfikacji założonych efektów uczenia się przez Studenta, a co za tym idzie także weryfikowania efektów dotyczących wymaganych prac etapowych i egzaminacyjnych.

Prace etapowe, jakie studenci realizują w ramach poszczególnych zajęć to między innymi:

- sprawdziany i testy nie będące pracami końcowymi,
- referaty,
- prezentacje multimedialne,
- zadania indywidualne i grupowe,
- prace w formie projektów.

Najczęściej stosowaną formą oceny studenta jest egzamin, poprzedzony uzyskaniem zaliczenia ćwiczeń z nauczanego przedmiotu. Prace zaliczeniowe (kolokwia) i egzaminacyjne przyjmują z reguły formę testów (pytania zamknięte i otwarte), oraz formę zestawów pytań otwartych/opisowych w przypadku egzaminów ustnych.

Dodatkowo, integralną częścią planu studiów jest praktyka zawodowa. Jej zadaniem jest stworzenie warunków do pogłębiania wiedzy uzyskanej podczas zajęć i konfrontowania jej z praktyką oraz stosowania wiedzy teoretycznej w praktyce. Z uwagi na to, miejsce i przedmiot praktyki dostosowywany jest do kierunku studiów oraz opisu sylwetki absolwenta.

(9) Na Wydziale Zarządzania na kierunku Zarządzanie I i II stopnia studenci przygotowują odpowiednio prace licencjackie i magisterskie. Tematyka prac wynika przede wszystkim z określonej specjalizacji realizowanych na kierunku Zarządzanie I i II stopnia. Odzwierciedla ona zainteresowania studentów, jak również pokrywa się ze zidentyfikowanymi potrzebami praktyki gospodarczej, a także kompetencjami badawczymi i zainteresowaniami naukowymi nauczycieli prowadzących seminaria. Ostateczny temat pracy jest wypracowany na bazie współpracy studenta z promotorem. Ostateczny wykaz tematów prac dyplomowych wraz z nazwiskami promotorów zatwierdza Dziekan.

Studenci kończący studia na kierunku Zarządzanie I i II stopnia przygotowują prace licencjackie lub magisterskie, których tematyka wpisuje się w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości.

Przykłady tematów prac dyplomowych obronionych na studiach stacjonarnych I stopnia na kierunku Zarządzanie w roku akademickim 2022/2023:

- specjalizacja Zarządzanie przedsiębiorstwem: *Analiza strategiczna przedsiębiorstwa TACHO-PARTNER; Analiza funkcjonalności systemu informatycznego SAP na przykładzie firmy Girteka Logistics Oddział w Poznaniu; Analiza strategiczna Fitness Club S4 Białystok.*
- specjalizacja Zarządzanie sprzedażą: *Influencer Marketing w procesie zakupowym konsumenta; Reklama ambientowa jako element działań promocyjnych przedsiębiorstwa;*

Działania reklamowe w przedsiębiorstwie na przykładzie wybranego przedsiębiorstwa handlowego.

Przykłady tematów prac dyplomowych obronionych na studiach niestacjonarnych I stopnia na kierunku Zarządzanie w roku akademickim 2022/2023:

- specjalizacja Zarządzanie przedsiębiorstwem: *Kompetencje menedżera a skuteczność kierowania na przykładzie firmy MPPB J.W. Ślęsk Augustów; Skuteczność systemu motywacyjnego w przedsiębiorstwie produkcyjnym na przykładzie przedsiębiorstwa WESTROCK Sp. z o.o.; Ocena skuteczności wprowadzonych innowacji technologicznych w przedsiębiorstwie Rafał Niewiarowski Meble – New Dreams.*
- specjalizacja Zarządzanie sprzedażą: *Wpływ marketingu internetowego na funkcjonowanie przedsiębiorstwa sprzedaży bezpośredniej na przykładzie firmy Mary Kay; Kształtowanie lojalności klienta na przykładzie firmy AUTO IDEA w Białymstoku; Rola sprzedaży komplementarnej na rzecz klientów indywidualnych na przykładzie branży telekomunikacyjnej.*

Przykłady tematów prac dyplomowych obronionych na studiach stacjonarnych II stopnia na kierunku Zarządzanie w roku akademickim 2022/2023:

- specjalizacja Zarządzanie przedsiębiorstwem: *Zarządzanie różnorodnością a konkurencyjność przedsiębiorstwa; Strategie rozwoju a konkurencyjność przedsiębiorstw na przykładzie branży handlu armaturą łazienkową; Stan kompetencji menedżerów a potrzeby Przemysłu 4.0.*
- specjalizacja Psychologia w zarządzaniu: *Wypalenie zawodowe a zagrożenia skutecznego funkcjonowania organizacji na przykładzie personelu medycznego; Wpływ różnic kulturowych na negocjacje biznesowe; Konflikty w przedsiębiorstwie i sposoby ich rozwiązywania.*

Przykłady tematów prac dyplomowych obronionych na studiach niestacjonarnych II stopnia na kierunku Zarządzanie w roku akademickim 2022/2023:

- specjalizacja Zarządzanie przedsiębiorstwem: *Nowoczesne formy pozyskiwania pracowników do pracy w przedsiębiorstwie; Kryzys wizerunkowy a percepcja marki przez klientów; Specyfika zarządzania klastrem jako organizacją sieciową;*
- specjalizacja Psychologia w zarządzaniu: *Rola inteligencji emocjonalnej kandydatów w procesie rekrutacji; Stres w miejscu pracy i jego konsekwencje; Rola asertywności w kształtowaniu kompetentnego przywództwa.*

Studenci przygotowujący prace licencjackie mają obowiązek wykazania się umiejętnościami i kompetencjami badawczymi, adekwatnymi do tego poziomu studiów, tj. mają za zadanie trafnie wyznaczyć cel i przedmiot badań, wskazać techniki badawcze, samodzielnie wyszukiwać i dokonać przeglądu literatury, wyszukać odpowiednie, aktualne dane, porządkować i dbać o spójność treści oraz argumentować, generalizować i wyciągać logiczne wnioski. Z kolei, studenci przygotowujący prace magisterskie – poza wymienionymi powyżej – mają za zadanie wykazać się ponadto pogłębioną wiedzą teoretyczną na temat podejmowanego zagadnienia oraz umiejętnościami definiowania problemu badawczego, stawiania hipotezy badawczej i jej weryfikacji.

Studenci w toku przygotowania prac licencjackich osiągają szereg kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej:

- znajomość podstaw metodologii badań oraz konstrukcji pracy licencjackiej,
- umiejętność analizy materiałów źródłowych, oceny i selekcji materiałów i danych,
- umiejętność formułowania problemu badawczego,
- znajomość i rozumienie zasad etyki w pracy naukowo-badawczej,
- umiejętność pisania tekstu o charakterze naukowym, w ramach którego student potwierdza znajomość podstaw teoretycznych badanych w pracy zagadnień i kategorii,
- umiejętność przygotowania rozdziału o charakterze praktycznym oraz dyskusji nad wynikami badań empirycznych.

Dodatkowe kompetencje związane z prowadzeniem działalności naukowej osiągane są przez studentów w ramach przygotowania prac magisterskich, a mianowicie:

- posiadanie pogłębionej wiedzy z tematyki, z której przygotowywana jest praca magisterska,
- umiejętność formułowania hipotezy badawczej i jej weryfikacji,

- umiejętność wyboru metod i narzędzi badawczych służących przygotowaniu empirycznej części pracy dyplomowej.

(10) Sposób dokumentowania efektów uczenia się, osiąganych przez studentów w ramach kierunku Zarządzanie I i II stopnia jest zgodny z treścią Zarządzenia nr 44 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 21 września 2022 r. w sprawie dokumentowania przebiegu studiów z wykorzystaniem Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS i USOSweb) jest zapis w § 5: przechowywanie prac pisemnych z przeprowadzonego zaliczenia lub egzaminu przez **okres 1 roku od przeprowadzeniu egzaminu/zaliczenia**, z zastrzeżeniem ust. 3. reguluje

Wytyczne stosowania tych zapisów są nadal w zgodne treścią Decyzji nr 5/2020 Dyrektora Instytutu Zarządzania z dn. 5 lutego 2020 w sprawie zasad archiwizowania prac studentów dokumentujących osiągnięcie efektów uczenia się. Zgodnie z ww. archiwizacji podlegają prace pisemne i prace elektroniczne wytworzone przez studentów w procesie kształcenia w poszczególnych semestrach cyklu kształcenia.

Za pisemne prace studentów traktuje się:

- prace pisemne studentów realizowane a trakcie danego semestru (wszystkie aktywności studentów wykazane w sylabusie, np. kolokwia, testy, sprawdziany, prezentacje, prace projektowe, kazusy, studia przypadku, eseje, itp.);
- zaliczeniowe i egzaminacyjne prace pisemne.

Prace pisemne studentów wytworzone w procesie kształcenia, o których mowa w ust. 1 ww. Decyzji realizowane w trakcie danego semestru, przechowywane są przez prowadzącego zajęcia z danego przedmiotu do końca semestru. Student ma prawo do wglądu do ocenianej pracy, jeżeli jest ona podstawą do zaliczenia przedmiotu, w okresie jednego tygodnia od ogłoszenia wyników.

Egzaminy i zaliczenia ustne dokumentuje się przez zestaw pytań, kryteria oceniania i imienne protokoły zaliczeń (egzaminu) dla każdego studenta. Wzór imiennego protokołu zaliczenia (egzaminu) ustnego stanowi Załącznik nr 1 do Zasad archiwizowania prac studentów dokumentujących osiągnięcie efektów uczenia się.

Załącznik nr 1 do Zasad archiwizowania prac studentów dokumentujących osiągnięcie efektów uczenia się

Indywidualna KARTA ZALICZENIA/EGZAMINU USTNEGO

Nazwa Jednostki organizacyjnej w ramach IZ UwB

Kierunek studiów/tryb/semestr

Grupa ćwiczeniowa/wykładowa

PRZEDMIOT:

IMIĘ I NAZWISKO STUDENTA

Numer albumu:

Wylosowane pytania (wylosowany zestaw pytań):

.....

Uwagi osoby oceniającej do udzielanych odpowiedzi:

.....

Ocena uzyskana z zaliczenia/egzaminu ustnego zgodnie z określonymi kryteriami oceniania

.....
Data

.....
Podpis nauczyciela akademickiego

.....
Podpis studenta potwierdzający zapoznanie się z oceną

Prowadzący zajęcia ma obowiązek do przekazania Koordynatorowi przedmiotu w terminie do 20 marca (semestr zimowy) oraz do 20 września (semestr letni) dokumentację, o której mowa w pkt. 1) i 3) Decyzji nr 5/2020 Dyrektora Instytutu Zarządzania z dn. 5 lutego 2020 w sprawie zasad archiwizowania prac studentów dokumentujących osiągnięcie efektów uczenia się wraz z sylabusem przedmiotu. Koordynator przedmiotu przekazuje pełną dokumentację do Sekretariatu Wydziału Zarządzania UwB. Po zakończeniu roku akademickiego Sekretariat Wydziału Zarządzania UwB przekazuje dokumentację do archiwum.

Prace studentów powinny być dostarczone przez prowadzącego zajęcia w teczce, kopercie lub segregatorze opisanym w następujący sposób:

- nazwą jednostki organizacyjnej w ramach Wydziału Zarządzania UwB,
- rokiem akademickim, z którego prace studentów pochodzą,
- nazwą kierunku,
- poziomem kształcenia,
- trybem studiów, rokiem studiów,
- numerem semestru,
- nazwą przedmiotu,
- imieniem i nazwiskiem Koordynatora przedmiotu,
- składem zespołu dydaktycznego,
- informacją, że studenci osiągnęli założone efekty uczenia się zgodne z sylabusem przedmiotu dołączonym do teczki.

Teczka zostaje podpisana czytelnym podpisem Koordynatora przedmiotu.

Wzór oznaczenia teczki, koperty lub segregatora, w którym znajdują się prace studentów znajduje się poniżej.

Załącznik nr 2 do Zasad archiwizowania prac studentów dokumentujących osiągnięcie efektów uczenia się

INSTYTUT ZARZĄDZANIA	
Rok akademicki	
Kierunek studiów	
Poziom kształcenia	
Tryb studiów	
Semestr	
Nazwa przedmiotu	
Koordynator przedmiotu	
Zespół dydaktyczny	

Studenci osiągnęli założone efekty uczenia się zgodne z sylabusem przedmiotu dołączonym do teczki

.....
czytelny podpis Koordynatora przedmiotu

W przypadku zajęć prowadzonych z zaangażowaniem form zadanych (synchronicznych) i e-learningowych (asynchronicznych) prowadzący składa oświadczenie o miejscu przechowywania etapowych czy też końcowych prac dokumentujących uzyskanie przez danych studentów

efektów uczenia się, wg. wzoru. Oświadczenia dotyczącego miejsca archiwizacji części lub całości dokumentacji potwierdzającej efekty uczenia się .

Białystok, dn. r.

Oświadczenie dotyczące miejsca archiwizacji części lub całości dokumentacji potwierdzającej efekty uczenia się

Działając w zgodzie z *Decyzją Dyrektora Instytutu Zarządzania nr 5/2020 z dn. 5 lutego 2020 r. w sprawie zasad archiwizowania dokumentacji potwierdzającej realizację efektów uczenia się* niniejszym oświadczam, że część/całość* efektów uczenia się dotycząca przedmiotu 450-Z....., realizowana w semestrze zimowym/letnim* w roku akademickim 2022/2023 została zarchiwizowana na platformie EduPortal w ramach kursu z danego przedmiotu.

Zarchiwizowana część ww. przedmiotu dotyczy (*proszę wskazać formę weryfikacji efektów uczenia się, np.: egzamin, kolokwium, projekt, inne*):

- egzamin
- kolokwium
- projekt
-
-

.....

Czytelny podpis osoby składającej oświadczenie

Kontrolę nad przestrzeganiem zasad archiwizowania prac studentów dokumentujących osiągnięcie efektów sprawuje Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Dodatkowo w ramach regulacji uczelnianej do dokumentowania efektów uczenia służą:

- system USOS, w ramach którego dokumentowane są oceny studentów i który umożliwia przechowywanie i archiwizowanie protokołów egzaminów i zaliczeń z poszczególnych przedmiotów [podstawa funkcjonowania systemu – *Zarządzenie nr 44 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 21 września 2022r. w sprawie dokumentowania przebiegu studiów z wykorzystaniem Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS i USOSweb)*],
- przechowywanie w ramach archiwum dziekanatu prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) oraz protokołów egzaminów dyplomowych (do roku ak. 2021/2022 - zmiana na podstawie *Zarządzenia nr 35 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 4 maja 2023r. w sprawie elektronicznego archiwizowania prac dyplomowych*),
- Archiwum Prac Dyplomowych (APD), w ramach którego elektronicznie archiwizowane są prace licencjackie i magisterskie (*Zarządzenia nr 35 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 4 maja 2023r. w sprawie elektronicznego archiwizowania prac dyplomowych*),
- Jednolity System Antyplagiatowy (JSA), który wspiera system APD. Ma on na celu weryfikację etyki prowadzenia badań naukowych i przygotowywania prac dyplomowych przez studentów (*Zarządzenie nr 3 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie zasad weryfikacji pisemnych prac dyplomowych w ramach obowiązujących w Uniwersytecie w Białymstoku procedur antyplagiatowych*),
- w zakresie praktyki zawodowej - podstawowe dokumenty to: umowa o organizację studenckiej praktyki zawodowej, dziennik praktyk oraz raport z praktyki, które są gromadzone i przechowywane w aktach studenta (*Regulamin studenckich praktyk zawodowych na Wydziale Zarządzania*).

(11) Monitorowanie karier zawodowych absolwentów studiów wyższych prowadzi Biuro Karier UwB we współpracy z Wydziałem. Przeprowadza ono badania ankietowe dotyczące losów absolwentów UwB w tym Wydziału Zarządzania, które uwzględnia ocenę odbytych studiów. Badanie ma na celu dostosowanie kierunków studiów i programów studiów do potrzeb rynku pracy. Ponadto badanie stanowi narzędzie pozwalające na: (1) zweryfikowanie stopnia w jakim studia na Uniwersytecie w Białymstoku przygotowują studentów do wejścia na rynek pracy; (2) ustalenie stopnia teoretycznego oraz praktycznego przygotowania, a także wskazanie na elementy, które należy zmienić w celu ułatwienia startu zawodowego; (3) zweryfikowanie czy program studiów, a przez to umiejętności absolwentów, spełniają oczekiwania przyszłych pracodawców; (4) ustalenie, czy kierunek studiów realizowany na Wydziale pozwala na rozwój zainteresowań studentów (5) stworzenie podstaw do weryfikacji programów studiów.

Opracowane przez Biuro Karier raporty są przedmiotem analizy Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Wydziału. Opracowane na tej podstawie wnioski wraz z rekomendacjami zamieszczane są w corocznie opracowywanym przez Wydziałowy Zespół *Sprawozdania z działania systemu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania*.

Rok rocznie ponad połowa respondentów potwierdza, że gdyby miała wybierać, raz jeszcze podjęłaby naukę na kierunku Zarządzanie na UwB . W badaniach absolwentów wysoko oceniana jest nabywanie bardzo cenionych obecnie kompetencji, jakie są kompetencje interpersonalne. Warto podkreślić, że absolwenci po 3 latach od ukończenia studiów dużo lepiej oceniają skończony kierunek, niż studenci po 1 roku od ukończenia studiów.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

(1) Na Wydziale Zarządzania zatrudnionych jest aktualnie 13 pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dwóch pracowników dydaktycznych, a struktura zatrudnienia przedstawia się następująco:

- profesorowie uczelni – 4,
- adiunkci ze stopniem doktora – 7 (w tym jeden pracownik dydaktyczny),
- asystenci z tytułem magistra – 4.

Jednak, kierunek Zarządzanie I i II stopnia jest obsługiwany dzięki wysokiemu potencjałowi relacyjnemu Wydziału Zarządzania łącznie przez 76 osób (plan obciążeń dla roku akademickiego 2023/2024), wywodzących się z innych jednostek organizacyjnych UwB, takich jak: Wydział Ekonomii i Finansów (prowadzący zajęcia z przedmiotów ekonomicznych i finansowych, statystycznych) Wydziału Prawa (przedmioty prawnicze), Studium Praktycznej Nauki Języka (lektoraty), Wydział Nauk o Edukacji (prowadzący zajęcia z zakresu psychologii), Wydział Socjologii (przedmioty socjologiczne) oraz praktycy realizujący poszczególne przedmioty lub ich części. Tym samym liczba nauczycieli akademickich oraz innych osób (praktyków) prowadzących zajęcia na kierunku Zarządzanie I i II stopnia, dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe kadry w pełni umożliwiają prawidłową realizację procesu kształcenia i odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim.

Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia na kierunku Zarządzanie posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dziedziny nauk społecznych, głównie w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości. Informacje o punktach oraz publikacja zostały zawarte we wcześniejszej części raportu.

Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku Zarządzanie posiadają także odpowiednie kompetencje merytoryczne (wiedza i umiejętności z zakresu danej dziedziny), jak również kompetencje społeczne (np. komunikacja, aktywne słuchanie, umiejętność przekazywania informacji zwrotnej itp.). Ponadto posiadają doświadczenie zawodowe zarówno w obszarze dydaktyki, jak i praktyki – duża część pracowników współpracuje na co dzień z przedsiębiorstwami oraz sieciami przedsiębiorstw (klastrami). Pełnią tam funkcje zewnętrznych ekspertów, konsultantów czy doradców, co wzbogaca jakość prowadzonych zajęć, a także pozwala omawiać zagadnienia praktyczne. Niewątpliwie, ma to przełożenie na podejście studentów do zajęć oraz nabywane przez nich kompetencje.

Wydział stara się włączyć do procesu kształcenia studentów praktyków, a co za tym idzie ekspertów w danych dziedzinach. W roku akademickim 2022/2023 na umowę zlecenie zostały zatrudnione dwie osoby. Jedną z nich to Regionalny Kierownik Sprzedaży międzynarodowej korporacji Pilkington. Prowadził on połowę zajęć ćwiczeniowych „Zarządzanie działem sprzedaży”. Drugą część ćwiczeń prowadzona była przez pracownika Wydziału co zapewnia odpowiednie przygotowanie teoretyczne, ale również praktyczne studentów. Drugą osobą była Pani Prezes firmy Jazon, która w takiej samej formie jak opisana wyżej prowadziła zajęcia „Zarządzanie łańcuchem dostaw”. Odbiór studentów był bardzo pozytywny w związku z tym zdecydowano się na wykorzystanie takiego samego rozwiązania w roku akademickim 2023/2024.

Prowadzący zajęcia na kierunku Zarządzanie dysponując wysokimi kompetencjami dydaktycznymi są jednocześnie świadomi, że proces dydaktyczny zależy od umiejętności zainteresowania danym przedmiotem oraz doboru odpowiedniej formy realizacji zajęć. W trakcie prowadzonych zajęć wykorzystują więc zróżnicowane metody:

- metody podające, np. wykład informacyjny, opis, praca z tekstem, objaśnienia,
- metody problemowe, np. wykład problemowy lub/i konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, metoda projektów,
- metody praktyczne, np. studia przypadku,
- metody aktywizujące, np. elementy gamifikacji,

- metody eksponujące, np. wizyty w firmach.

Stosowanie różnych metod nauczania umożliwia studentom opanowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji, jak również rozwija zdolności i zainteresowania poznawcze, a także kształtuje odpowiednie postawy wobec świata.

Kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich są oceniane w zróżnicowany i cykliczny sposób: podczas obowiązkowych hospitacji zajęć, poprzez analizę ankiet wypełnianych przez studentów w każdym roku akademickim, a także w ramach konkursów organizowanych przez studentów.

Przydział zajęć oraz obciążeń poszczególnych nauczycieli akademickich i praktyków pozwala na prawidłowe przeprowadzenie zajęć. Przedmioty realizowane na kierunku Zarządzanie przypisane są do odpowiednich Zakładów, w których pracownicy prowadzą badania naukowe w obszarach odpowiadającym prowadzonym przedmiotom. Obsady zajęć dydaktycznych dokonują Kierownicy Zakładów – w porozumieniu z Dziekanem - kierując się przede wszystkim kwalifikacjami zawodowymi poszczególnych nauczycieli akademickich, tj. ich specjalizacją naukową/zainteresowaniami badawczymi czy doświadczeniem zawodowym.

Kadra posiada bardzo duże doświadczenie dydaktyczne, w tym też międzynarodowe, potwierdzone prowadzeniem zagranicznych wykładów w ramach programu Erasmus+, zarówno na zagranicznych uczelniach wyższych, jak i dla studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+. Wysokie umiejętności językowe kadry stanowią podstawę szerokiej oferty przedmiotów realizowanych w języku angielskim na Wydziale, a także przekładają się na istotną mobilność w ramach programu Erasmus+, z mobilności tej w roku akademickim 2022/2023 skorzystało 7 na 15 pracowników.

(2) Kwalifikacje kadry realizującej program studiów są adekwatne do wymagań wynikających z obowiązujących standardów i specyfiki przedmiotów. Obsada zajęć uwzględnia nie tylko formalne aspekty odnoszące się do kompetencji każdego nauczyciela akademickiego, ale przede wszystkim uwzględnia, stosownie do ogólnoakademickiego profilu kształcenia, wyniki badań naukowych. Nauczyciele akademicy realizują badania statutowe, granty i inne projekty badawcze. Istotnym aspektem doboru kadry jest powierzanie seminariów dyplomowych/magisterskich i innych zajęć związanych z nabywaniem przez studentów przygotowania do prowadzenia badań i kompetencji badawczych osobom legitymującym się doświadczeniem badawczym w dziedzinie wiodącej jaką są nauki społeczne.

W ramach kierunku Zarządzanie prowadzone są dwa główne rodzaje zajęć prowadzących do osiągnięcia przez studentów kompetencji badawczych. Na studiach pierwszego stopnia to głównie seminarium dyplomowe, natomiast na studiach drugiego stopnia ćwiczenia z przedmiotu Metodyka badań naukowych oraz seminaria magisterskie. Metodyka badań naukowych jest przedmiotem prowadzonym na pierwszym roku studiów II stopnia, a więc rozpoczyna się w momencie gdy studenci rozpoczynają pracę nad pracą magisterską. Przedmiot umożliwia studentom nabycie kompetencji w zakresie prowadzenia badań, które podczas seminarium wykorzystują w praktyce, przeprowadzając własne badania. Poszczególne seminaria oraz Metodyka badań naukowych są prowadzone przez pracowników posiadających znaczne doświadczenie badawcze.

(3) Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku Zarządzanie posiadają odpowiednie kompetencje merytoryczne (wiedza i umiejętności z zakresu danej dziedziny), jak również kompetencje społeczne (np. komunikacja, aktywne słuchanie, umiejętność przekazywania informacji zwrotnej itp.). Ponadto, posiadają doświadczenie zawodowe zarówno w obszarze dydaktyki, jak i praktyki – duża część pracowników współpracuje na co dzień z przedsiębiorstwami oraz sieciami przedsiębiorstw (klastrami). Pełnią tam funkcje zewnętrznych ekspertów, konsultantów czy doradców, co wzbogaca jakość prowadzonych zajęć, a także pozwala omawiać zagadnienia praktyczne podczas zajęć. Niewątpliwie ma to przełożenie na podejście studentów do zajęć oraz nabywane przez nich kompetencje.

Pracownicy Wydziału stale prowadzą badania w ramach swoich zainteresowań naukowych, których wyniki publikowane są w pracach naukowych, prowadzą graty naukowe, a także piszą ekspertyzy czy prowadzą badania na rzecz przedsiębiorstw. Wszystkie te elementy wykorzystywane są podczas pracy ze studentami na zajęciach. Tabela 25 przedstawia spis grantów, ekspertyz oraz badań realizowanych na rzecz przedsiębiorstw.

Tabela 25. Granty, ekspertyzy oraz badania realizowane na rzecz przedsiębiorców przez pracowników WZ w latach 2017-2023

Lp.	Tytuł grantu/badania	Rok realizacji
1.	Transfer technologii a przewaga konkurencyjna przedsiębiorstw w Polsce – numer grantu NCN - 2015/17/N/HS4/02108 – K. Sachpazidu	2016-2021
2.	Wycena rynkowa usług najmu powierzchni na terenie Stadionu Miejskiego w Białymstoku, - Ekspertyza komercyjna na zlecenie Stadionu Miejskiego w Białymstoku S.A. dotycząca analizy porównawczej cen usług sportowych podmiotów konkurencyjnych – A. Kondej	2018
3.	Rola pracownika socjalnego w systemie przyznawania świadczeń z pomocy społecznej (na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi) - Szafranek A. - współautor	2019
4.	Jakość życia seniorów w Białymstoku – na zlecenie Centrum Kształcenia Ustawicznego w Białymstoku - Szafranek A. - współautor raportu badawczego	2019
5.	Ekspertyza wykonana na zlecenie Kancelarii Prawnej „Ocena opinii głównej i uzupełniającej sporządzonych przez biegłą sądową dotyczących oceny kondycji finansowej PBK Sp. z o.o. w latach 2015-2018” – A. Grześ	2019
6.	Białostoccy seniorzy – na zlecenie Centrum Kształcenia Ustawicznego w Białymstoku - Szafranek A. - współautor raportu badawczego	2021
7.	Aktualizacja Strategii Rozwoju Klastra Obróbki Metali na lata 2018-2025 – M. Citkowski, M. Garwolińska, A. Kopko	2021
8.	Udział w panelu eksperckim w celu wypracowania rekomendacji na potrzeby projektu pn. „Rozwój technologiczny przedsiębiorstw i związane z nim zmiany profilu kwalifikacyjno-kompetencyjnego pracowników w pomorskich firmach z sektora przemysłowego z uwzględnieniem wpływu pandemii COVID” – A. Grześ	2021
9.	Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości - projekt "Nowoczesny Proces Szkolenia odpowiedzią na potrzeby rzemiosła i przemysłu w Polsce" – stworzenie raportu metodologicznego, raportu cząstkowego na podstawie przeprowadzonych badań – współautorzy M. Citkowski, M. Garwolińska; Desk research oraz wywiady pogłębione – A. Kopko	2022
10.	Analizy finansowe spółek na potrzeby składanych przez nie wniosków o ubieganie się o dofinansowanie projektów inwestycyjnych ze środków unijnych ubiegania się o na zlecenie Centrum Promocji, Innowacji i Rozwoju (Koordynatora Klastra Obróbki Metali) – A. Grześ	2022
11.	Realizacja usługi badawczo-wdrożeniowej: opracowanie wzoru uniwersalnej strategii rozwoju dla samorządów uczniowskich, opracowanie 18 indywidualnych strategii rozwoju samorządów uczniowskich szkół zawodowych w woj. podlaskim, scenariuszy i ankiet oraz programu zajęć z zarządzania Lider społeczny, przeprowadzenie warsztatów strategicznych oraz warsztatów z zakresu Lider społeczny w ramach projektu	2022-2023

	„KOMPETENCJE mają GŁOS - rozwój kompetencji obywatelskich samorządów uczniowskich szkół zawodowych” (na zlecenie BFKK) – A. Kopko	
12.	„Wykorzystanie analizy wskaźnikowej w zarządzaniu przedsiębiorstwem” – badanie na zlecenie firmy D-TECH M. Citkowski, M. Garwolińska, A. Kopko	2023
13.	Ekspertyza na zlecenie Kancelarii Prawnej, nt. Ocena stanu finansów i kondycji finansowej PBK Spółka z o.o. w latach 2021-2020	2023
14.	Barometr Klastra Obróbki Metali – comiesięczne badanie koniunktury w Kłodzkiej Przemysłowej Evoluma Krajowym Klastrowym Kluczowym (dawniej Klastrowym Obróbki Metali) – metodologia oraz prowadzenie badań – M. Citkowski, M. Garwolińska	05.2020 - obecnie
15.	Analiza zapotrzebowania na usługi Przemysłu 4.0 w populacji firm Polskiego Klastra Budowlanego” – M. Citkowski	2023

Pracownicy Wydziału wspierają rozwój naukowy i zainteresowania studentów. W szczególności pomagają w rozwoju naukowym osób zrzeszonych w organizacjach studenckich poprzez organizację wydarzeń naukowych. Przykładem mogą być:

- (1) Organizacja warsztatów w ramach PFNiS dla uczniów szkoły podstawowej nt. *Jak styl zarządzania menedżera wpływa na pracowników* (Instytut Zarządzania w Białymstoku, 19.05.2023 r.);
- (2) Włączenie studentów w organizację i obsługę stoiska Instytutu Zarządzania podczas Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki na Stadionie Miejskim w Białymstoku. Aktywność na stoisku: warsztat *Kontrola jakości...czokolady* (15.05.2022r. oraz 14.05.2023r.);
- (3) Pomoc merytoryczna jak i organizacyjna studentom podczas prowadzenia badania nt. wykorzystania aplikacji TikTok jako kanału komunikacji marketingowej wśród młodych ludzi (2022);
- (4) Włączenie studentów do organizacji Międzynarodowej Konferencji Naukowej „*Wyzwania w Zarządzaniu w Gospodarce 4.0*” oraz czynnego uczestnictwa w ramach prezentacji wyników badania.
- (5) Od stycznia 2024 roku WZ będzie realizował projekt badawczo-wdrożeniowy dotyczący luk kompetencyjnych w zakresie Przemysłu 4.0 w Kłodzkiej Przemysłowej Evoluma oraz Polskim Klastrowym Budowlanym. W cześć procesu badawczego będą zaangażowani studenci Studenckiego Koła Menedżerów oraz studenci Zarządzania II stopnia.

Na Wydziale działają dwa studenckie koła naukowe, które organizują spotkania z praktykami, warsztaty dla studentów oraz prowadzą badania. Przykładem są badania członków Studenckiego Koła Menedżerów nt. wykorzystania aplikacji TikTok jako kanału komunikacji marketingowej wśród młodych ludzi. Podczas przeprowadzania badania pracownicy prowadzili nadzór merytoryczny i służyli pomocą studentom przy przygotowywaniu przez nich publikacji. Badanie zakończyło się opublikowaniem artykułu - Budna Klaudia, Czyrska Agnieszka, Krysztopowicz Anna, Kiszkiel Karolina, Zaremba Iwona, *TikTok jako kanał komunikacji marketingowej młodych ludzi*, „Akademia Zarządzania” 2023, nr 7(2).

W roku 2023 na Wydziale Zarządzania powstało także drugie koło studenckie – Naukowe Koło Przedsiębiorców (jako pierwsze w Polsce działające na trzech wydziałach – dodatkowo Wydział Ekonomii i Finansów oraz Wydział Prawa Uwb, siedzibę oraz opiekuna zapewnia WZ). Studenci w ramach działania Koła zorganizowali w roku akademickim 2022/2023 dziewięć spotkań o nazwie Merytoryczny Poniedziałek. Były to spotkania podczas których zaproszeni goście opowiadali o tematach związanych głównie z zarządzaniem i rozwojem biznesu – m.in. *Przedsiębiorczość studencka a startup’y, Misja biznesu i budowanie zespołu, Jak sztuczna inteligencja zmieni świat?* Studenci z koła przedsiębiorców zorganizowali również wydarzenie *Improwizacje w Biznesie*, na które zaprosili czterech prelegentów prowadzących własne biznesy, aby opowiedzieli jak wyglądały ich początki oraz rozwój firmy.

(4) Polityka kadrowa prowadzona przez WZ opiera się na zasadach określonych w:

- *Statucie Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 19 stycznia 2021 r.*,
- *Regulaminie Pracy Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 17 stycznia 2020 r.*,
- *Regulaminie okresowego oceniania nauczycieli akademickich Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 20 września 2019 r.*

Polityka ta ukierunkowana jest na rozwój kompetencji pracowników i ich międzynarodową aktywność naukową oraz dydaktyczną. W szczególności nastawiona jest na optymalizację poziomu i struktury zatrudnienia z punktu widzenia efektywności działalności badawczo-dydaktycznej oraz rozwój naukowy kadry poprzez system ocen i motywacji. Te założenia znajdowały wyraz w kolejnych dokumentach planistycznych odnoszących się do głównych celów i kierunków analizowanej polityki, w tym:

- *Strategii Rozwoju Wydziału Ekonomii i Zarządzania na lata 2017-2021;*
- *Planie rozwoju kadry naukowej WEiZ na lata 2017-2020* jako instrumencie operacyjnym i wdrożeniowym wymienionej wcześniej Strategii;
- *Strategii Instytutu Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku.*

Główne cele rozwojowe odnoszące się do polityki kadrowej WEiZ (skrót od wcześniejszej nazwy, kiedy Wydziały były połączone) określono pierwotnie w *Planie rozwoju kadry naukowej na lata 2017-2020*, przyjętym uchwałą Rady Wydziału Ekonomii i Zarządzania w 2017 r. Część celów realizowana była jeszcze w latach 2017-2019 kiedy jednostki działały wspólnie.

Obecna polityka kadrowa Wydziału Zarządzania sprawdza się m.in. do między innymi:

1. Zwiększenie liczby doktorów habilitowanych na Wydziale Zarządzania;
2. Zwiększenie aktywności publikacyjnej pracowników w czasopismach wysoko punktowanych oraz w monografiach naukowych wydawanych w renomowanych wydawnictwach;
3. Zwiększenie wskaźnika sukcesu w pozyskiwaniu grantów naukowo-badawczych przez pracowników;
4. Zwiększeniu zakresu współpracy ze środowiskiem biznesowym oraz z samorządem terytorialnym w celu pozyskiwania zamówień i środków finansowych na badania naukowe;
5. Organizowanie przez Wydział konferencji naukowych, w tym konferencji o zasięgu międzynarodowym;
6. Stymulowanie rozwoju międzynarodowych kontaktów naukowych pracowników, w tym współpracy z międzynarodowymi instytucjami lub organizacjami naukowymi.
7. Zwiększenie mobilności naukowej pracowników naukowych (staże naukowe w innych ośrodkach naukowych lub akademickich – krajowych i zagranicznych; szerszy udział kadry naukowej w międzyuczelnianych programach wymiany wykładowców takich jak Erasmus+, Staff Mobility lub umowy dwustronne).
8. Upowszechnianie efektów aktywności naukowej pracowników.

Najnowszym, wspomnianym wcześniej dokumentem planistycznym, poruszającym kwestie strategicznych kierunków rozwojowych kadry naukowej Wydziału jest *Strategia Instytutu Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku*. W kontekście polityki kadrowej i kreowania rozwoju naukowego kadry naukowej WZ istotny jest cel strategiczny 1. **Wiarygodność naukowa**. Na ten cel składają się następujące cele operacyjne:

- Cel operacyjny 1.1. Osiągnięcie wysokiej oceny ewaluacji w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości;
- Cel operacyjny 1.2 Koncentracja działalności naukowej w ramach wiodących specjalizacji naukowo-badawczych WZ (dawniej IZ);
- Cel operacyjny 1.3 Pozyskiwanie i realizowanie krajowych projektów badawczych;
- Cel operacyjny 1.5 Rozwój sieci powiązań naukowych;
- Cel operacyjny 1.7 Popularyzacja wyników badań.

Na Wydziale Zarządzania obowiązuje transparentny system zatrudniania nauczycieli akademickich, dostosowany do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć dydaktycznych. Bazuje on na zasadach określonych w *Statucie Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 19 stycznia 2019 r.* Określono tam minimalne kryteria uzasadniające zatrudnienie nauczycieli akademickich, zróżnicowane dla poszczególnych grup pracowników (dydaktycznych, badawczych i badawczo-dydaktycznych) oraz stanowisk (profesora, profesora uczelni, adiunkta, asystenta). W stosowanym na Wydziale systemie zatrudniania uwzględnia się dorobek naukowy poszczególnych kandydatów/pracowników, jak również doświadczenie i osiągnięcia dydaktyczne, a w przypadku innych osób - ich doświadczenie zawodowe w obszarze problematyki prowadzonych zajęć.

W ramach polityki kadrowej stosowany jest transparentny system oceny pracowników, wynikający z zapisów wspomnianego już wcześniej *Regulaminu okresowego oceniania nauczycieli akademickich Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 20 września 2019 r.* Zgodnie z nim:

1. Ocena pracowników prowadzona jest w obszarze trzech działalności, tj. naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej.
2. W każdym z tych obszarów pracownik musi odpowiednio wykazać liczbę aktywności (listę minimalnych aktywności przewidzianych dla dyscypliny *zarządzanie i nauki o jakości* określono w § 7 ust. 13 *Regulaminu okresowego oceniania nauczycieli akademickich*); dodatkowo oceniane jest przestrzeganie prawa autorskiego i praw pokrewnych oraz prawa własności przemysłowej oraz podnoszenie kompetencji zawodowych.
3. Poszczególne obszary oceniane są w zależności od rodzaju stanowisk zatrudnienia (pracownik badawczo-dydaktyczny, dydaktyczny, badawczy).
4. Ocena przeprowadzana jest nie rzadziej niż raz na 4 lata, albo na wniosek rektora.
5. Ocenę pozytywną otrzymuje pracownik, który uzyskał ocenę pozytywną we wszystkich ocenianych obszarach.
6. Przy ocenie uwzględnia się ankiety studenckie, jeśli oceny dokonało co najmniej 25% studentów/doktorantów przypisanych do danych zajęć.
7. Oceny dokonują wydziałowe komisje oceniające.
8. Ocena ma charakter opisowy (może być pozytywna lub negatywna).
9. Od oceny przysługuje odwołanie do rektora.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne są corocznie oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem (anonimowe ankiety w systemie USOS). Wyniki ocen pracownicy mogą sprawdzić w systemie USOS. Wyniki ocen pracowników udostępniane są przez Dziekana kierownikom poszczególnych Zakładów). Wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, stanowią ważny czynnik warunkujący doskonalenie członków kadry. Z pracownikami, którzy otrzymują niskie oceny w ankietach studenckich rozmowę przeprowadza kierownik Zakładu. W sytuacjach wystąpienia bardzo niskich ocen i problematycznych komentarzy studentów zwykle stosowną rozmowę z pracownikiem przeprowadza również Dziekan Wydziału w celu wyjaśnienia przyczyn negatywnej oceny i podjęcia działań mających na celu rozwiązanie sygnalizowanego w ankiecie problemu.

Oceny nauczycieli dokonują też bezpośredni przełożeni lub inne osoby wskazane przez Dziekana, w formie hospitacji zajęć. Szczegółowe plany hospitacji sporządzane są przez kierowników Zakładów dwukrotnie w ciągu roku akademickiego, tj. na początku semestru zimowego i letniego. Pracownicy zapoznają się z wynikami oceny, w której zawarte są ewentualne uwagi i sugestie dotyczące jakości prowadzonych zajęć.

Ocena okresowa pracowników dokonywana jest przez Wydziałową Komisję Oceniającą. W jej skład wchodzi Dziekan, trzech samodzielnych pracowników naukowych powołanych przez Radę Wydziału oraz kierownik Zakładu, w którym zatrudniony jest oceniany pracownik. Przewodniczący Komisji zaprasza na jej posiedzenie ocenianego nauczyciela akademickiego w celu przedstawienia osiągnięć będących przedmiotem jego oceny. Wyniki okresowych ocen pracowników dotyczące ich działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej są wykorzystywane do podejmowania decyzji z zakresu

rozwoju i doskonalenia kadry naukowej, a także planowania indywidualnych ścieżek rozwoju naukowego poszczególnych pracowników Wydziału.

Władze dziekańskie systematycznie monitorują osiągnięcia naukowe pracowników Wydziału. Uzyskane wyniki ewaluacji za lata 2017-2021 mogą być potraktowane jako syntetyczny wskaźnik poziomu rozwoju naukowego kadry WZ. Zgodnie z Decyzją nr 470/506/2022 Ministra Edukacji i Nauki Uniwersytetowi w Białymstoku przyznano kategorię naukową B w dyscyplinie *nauki o zarządzaniu i jakości*. Oszacowana dla potrzeb ewaluacji liczba N wyniosła 13. W ramach I kryterium oceny, tj. *poziomu naukowego prowadzonej działalności naukowej* wzięto pod uwagę 39,9 udziałów jednostkowych w publikacjach naukowych uwzględnianych w ocenie w dyscyplinie naukowej nauki o zarządzaniu i jakości (3-krotność liczby N). Ogólna liczba punktów za uwzględnione w ocenie udziały jednostkowe w publikacjach wyniosła 2026. Określona na tej podstawie ocena Podmiotu w kryterium I ewaluacji wyniosła $QI = 152,33$ – wynik zbliżony do B+. W aspekcie kryterium II – *Efekty finansowe badań naukowych i prac rozwojowych*, podmiot uzyskał z tytułu ww. przychodów 3,74 punkty. Łącznie, za osiągnięcia Podmiotu w ramach kryterium II ewaluacji przyznano 3,74 punktów, a finalna ocena Podmiotu w kryterium II ewaluacji wyniosła $QII = 3,74$ – wynik zbliżony do B. W ramach oceny w kryterium III – *Wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki*, średnia arytmetyczna uzyskanych przez Podmiot ocen opisów wpływu wyniosła $QIII = 60$, czyli zbliżoną do wartości referencyjnej przypisanej kategorii B+.

Warto również dodać, że na Wydziale Zarządzania kilka lat temu stworzono odrębne stanowisko specjalisty ds. administrowania nauką, podlegające bezpośrednio Dziekanowi. Zatrudniona na nim osoba prowadzi ciągły monitoring i rejestrację osiągnięć naukowych pracowników, w tym zwłaszcza ich aktywności publikacyjnej, z uwzględnieniem poszczególnych rodzajów publikacji, związanej z nimi punktacji, liczby slotów itp. Ponadto cyklicznie przygotowuje też zbiorcze zestawienia publikacji na potrzeby Dziekana WZ. Opracowuje również zestawienia rankingowe aktywności publikacyjnej poszczególnych pracowników, wykorzystywane następnie przy podejmowaniu decyzji dotyczących pożądanych kierunków rozwoju kadry naukowej, zarówno w kontekście ewaluacji dyscypliny *nauki o zarządzaniu i jakości*, jak i ocenie efektów aktywności naukowej poszczególnych pracowników.

Wydziałowa strona internetowa (<https://wz.uwb.edu.pl/> oraz wcześniej <https://iz.uwb.edu.pl/>) odgrywa kluczową rolę w zakresie polityki informacyjnej zarówno w kontekście informowania pracowników o Aktach prawnych dotyczących stopni i tytułów naukowych, Ewaluacji jakości działalności naukowej Wydziału Zarządzania, jak również informacji o wynagrodzeniu motywacyjnym za działalność naukową pracownika.

Ponadto, wchodząc w zakładkę *Pracownicy* i klikając na poszczególnych pracownikach naukowych można sprawdzić ich indywidualne osiągnięcia publikacyjne, które są na bieżąco uaktualniane. Publikacje pracowników badawczo-dydaktycznych Wydziału Zarządzania od 2011 roku są rejestrowane zgodnie z *Zarządzeniem Nr 1 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie rejestrowania publikacji naukowych i popularno-naukowych pracowników Uniwersytetu w Białymstoku*. Pracownik jest zobowiązany do dostarczenia publikacji w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od jej ukazania się. Rejestrowaniem publikacji oraz sporządzaniem zestawień w tym zakresie (na prośbę dziekana, kierownika zakładu lub bezpośrednio pracownika) zajmuje się wspomniany już wcześniej specjalista ds. administrowania nauką.

(5) W ramach polityki kadrowej WZ przewidziany jest system wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego, który obejmuje:

- udzielanie urlopów naukowych (w latach 2017-2023 z urlopu naukowego nie skorzystał żaden z pracowników Wydziału);
- dofinansowywanie ze środków Wydziału kosztów monografii naukowych wydawanych przez wydawnictwa z Wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe z dnia 22 lipca 2021 r.;
- dofinansowywanie ze środków Wydziału kosztów artykułów naukowych publikowanych w wysoko punktowanych czasopismach;

- priorytetowe traktowanie grantów na badania, w tym uwzględnienie w systemie nagród wysiłków w zakresie ubiegania się o dofinansowanie projektów naukowych;
- dodatek motywacyjny za wysoko punktowane publikacje, który został wprowadzony przez Dziekana Wydziału po konsultacjach z Radą Wydziału.

W celu wspierania i motywowania kadry Wydziału Zarządzania do stałego podnoszenia kompetencji dydaktycznych, władze Wydziału organizują szkolenia oraz spotkania dydaktyczne dla pracowników. Podczas odbywających się raz w roku spotkań dydaktycznych dla wszystkich pracowników Wydziału, wymieniają się oni swoimi doświadczeniami oraz doradzają sobie. Dodatkowo, pracownicy mogą korzystać ze szkoleń prowadzonych przez UwB m.in. w ramach projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni”.

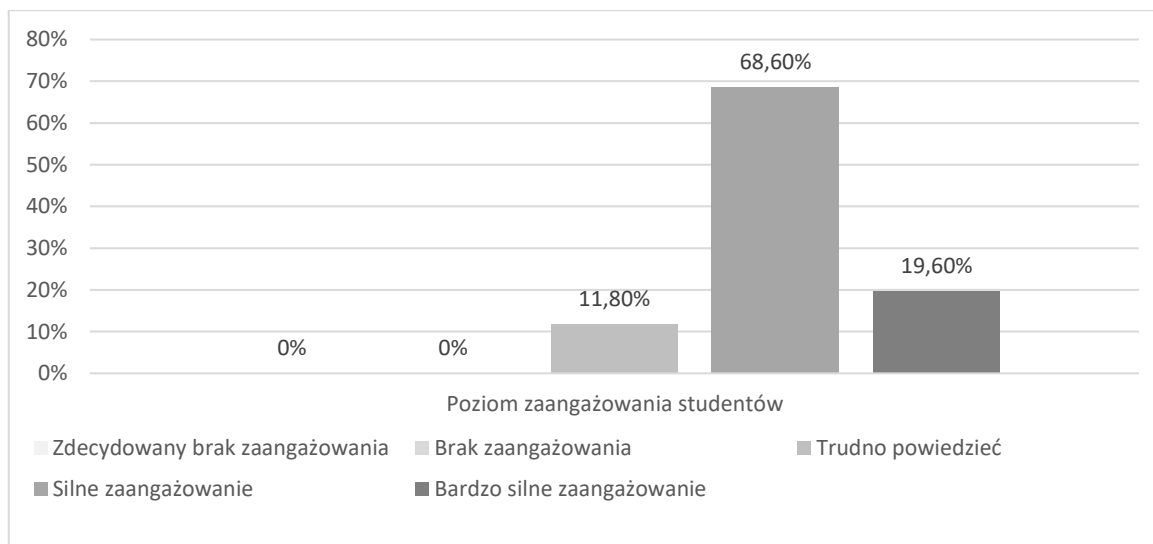
Pierwszym szkoleniem dydaktycznym, które odbyło się na WZ było szkolenie "Gamifikacja w edukacji". Szkolenie przeprowadzone było w 2021 roku, a więc w czasach pandemii, w związku z tym odbyło się w formie zdalnej. Już w tym samym roku można było zauważyć pozytywne skutki przeprowadzonego szkolenia, gdyż na dwóch przedmiotach (Podstawy Zarządzania oraz Zarządzanie Strategiczne) wprowadzono elementy gamifikacji. Ta forma zajęć była bardzo dobrze odebrana przez studentów. Po zakończeniu przedmiotu Podstawy zarządzania wśród studentów przeprowadzono ankietę dotyczącą oceny takiej formy zajęć. Odpowiedzi na pytania udzieliło trzech na czterech studentów uczęszczających na przedmiot Podstawy Zarządzania. Spośród osób, które uzupełniły ankietę ponad 90% deklaroowało zadowolenie z wzięcia udziału w grze (Tabela 26).

Tabela 26. Poziom zadowolenia badanych studentów z wzięcia udziału w grywalizacji realizowanej podczas przedmioty Podstawy Zarządzania

Odpowiedź	Odsetek respondentów
jestem zdecydowanie niezadowolony/na	2,0%
jestem niezadowolony/na	2,0%
trudno powiedzieć	3,9%
jestem zadowolony/na	41,2%
jestem zdecydowanie zadowolony/na	51,0%

Natomiast na pytanie czy w przyszłości chcieliby wziąć udział w podobnej aktywności na zajęciach 100% respondentów zadeklarowało taką chęć. Studenci zostali zapytani również o poziom zaangażowania w wykonywanie zadań objętych grą.

Wykres 5. Poziom zaangażowania badanych studentów w wykonywanie zadań w ramach grywalizacji realizowanej podczas przedmioty Podstawy Zarządzania

Należy podkreślić, że ponad 78% studentów określiło swoje zaangażowanie jako silne lub bardzo silne. Jest to bardzo pozytywna wiadomość, biorąc pod uwagę, że zadania wymagały więcej wysiłku i zaangażowania niż nauka do kolokwium (z którego studenci, którzy zdobyli odpowiednią liczbę punktów z gry byli zwolnieni).

W roku akademickim 2022/2023 kierując się sukcesem poprzedniej edycji elementy gamifikacji zostały zachowane na tych dwóch przedmiotach, a dodatkowo wprowadzone na przedmiocie Zarządzanie procesami.

W roku 2022 także odbyło się Wydziałowe szkolenie dydaktyczne tym razem składające się z dwóch części – „Łamiąc utarte schematy: wykład jako przestrzeń sprzyjająca współpracy i procesowi uczenia się. 30 sposobów na aktywny wykład” oraz „Angażujące i niestandardowe formy zadań. 20 pomysłów na zadania wzbudzające wysoką motywację studentów do pracy i kształtujących kluczowe kompetencje przyszłości (4K: komunikacja, kooperacja, krytyczne myślenie, kreatywność)”.

W roku akademickim 2022/2023 UwB był beneficjentem projektu „Doskonałość Dydaktyczna Uczelni” w ramach którego prowadzone były szkolenia podnoszące kompetencje dydaktyczne pracowników UwB. Pracownicy Wydziału Zarządzania brali udział w następujących szkoleniach – *Moduł: Psychologiczny* – 3 osoby, *Emisja głosu* – 2 osoby, *Nowoczesne technologie*

w dydaktyce – 1 osoba, *Proces dydaktyczny uczelni* – 4 osoby, *Projektowanie procesu kształcenia – sylabusy* – 2 osoby. Poza szkoleniami pracownicy WZ biorą także udział w seminariach i spotkaniach dotyczących dydaktyki, przykładem jest udział w IV Ogólnouczelnianym Seminarium nt. Jakości Kształcenia w UWB.

Chcąc podnieść także kompetencje naukowe Władze Wydziału w roku akademickim 2022/2023 zorganizowały szkolenie naukowe „*Systematyczny (i nie tylko) przegląd literatury metodą mapowania nauki z wykorzystaniem programów VOSviewer i Scopus. Szkolenie praktyczne.*” Praktyka corocznego prowadzenia szkoleń będzie kontynuowana, gdyż władze WZ widzą ich pozytywny wpływ na kompetencje pracowników.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

(1) Wydział Zarządzania posiada infrastrukturę dydaktyczną, dostosowaną do specyfiki i potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku. Proces dydaktyczny odbywa się w pięciu salach wykładowych, siedmiu pracowniach ćwiczeniowych oraz dwóch pracowniach komputerowych. Pojemność pomieszczeń dydaktycznych jest zróżnicowana, mogą pomieścić jednocześnie od 30 do 200 uczestników. Ponadto, w poszczególnych zakładach dostępne są specjalnie przystosowane przestrzenie, dedykowane przeprowadzaniu seminariów oraz prowadzeniu konsultacji przez kadre naukową. Wszystkie aspekty procesu dydaktycznego Wydziału Zarządzania są realizowane w obrębie jednego budynku.

Systematycznie podnoszony jest standard i funkcjonalność pomieszczeń. Baza dydaktyczna została wzbogacona poprzez wyposażenie wszystkich sal w systemy multimedialne, tj. stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym (pakiet MS Office 2019) i specjalistycznym (np. Gretl), z dostępem do Internetu, rzutnik multimedialny oraz nagłośnienie. Studenci mają możliwość korzystania z 80 stanowisk komputerowych znajdujących się w pracowniach komputerowych, bibliotece oraz na korytarzu Wydziału Zarządzania. Sprzęt znajdujący się w salach komputerowych jest dostosowany do wymagań aplikacji komputerowych używanych przez studentów podczas zajęć dydaktycznych. Sprzęt komputerowy znajdujący się w salach komputerowych (w salach 132, 133) jest systematycznie wymieniany.

Wydział Zarządzania zakupił 25 laptopów, które od roku akademickiego 2023/2024 są wykorzystywane przez studentów i pracowników w trakcie zajęć dydaktycznych prowadzonych na uczelni (według zgłaszanego zapotrzebowania). Zakup laptopów umożliwił studentom i pracownikom korzystanie z oprogramowania i sprzętu komputerowego także poza tradycyjnymi salami komputerowymi. Laptopy wyposażone są w pakiet Microsoft Office oraz są dostosowane do wymagań aplikacji komputerowych używanych przez studentów podczas zajęć. Ponadto od lutego 2024 roku na laptopach Wydziału Zarządzania UwB dostępny będzie program. Od 1 lutego na laptopach dostępny będzie program Statistica oraz programy do finansów m.in. Symfonia oraz oprogramowanie do zarządzania projektami. Laptopy są przechowywane i transportowane w mobilnej szafie, wyposażonej w stację ładowania. Zakup laptopów oraz systematyczna modernizacja sprzętu komputerowego w salach komputerowych pozwala na zwiększenie zakresu prowadzonych zajęć poprzez wykorzystywanie nowoczesnych metod dydaktycznych.

Pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni korzystają z pomieszczeń przeznaczonych na potrzeby zakładów, które są wyposażone w laptopy z dostępem do Internetu i drukarki, ksero. Laptopy wyposażone są w oprogramowanie biurowe (pakiet Microsoft Office 2007 - 2019), mają dostęp do e-baz biblioteki.

Pomieszczenie dziekanatu jest wyposażone w stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i drukarki, kserokopiarki i niszczarki oraz pozostały sprzęt biurowy. Pomieszczenie sekretariatu Wydziału Zarządzania również jest wyposażone w niezbędny sprzęt biurowy m.in. komputer, drukarkę, niszczarkę, skaner.

(2) Organizacja praktyk zawodowych opiera się na infrastrukturze i wyposażeniu instytucji, gdzie praktyki są realizowane, a to jest odpowiedzialność organizatora praktyki. Uczelnia nie posiada możliwości ingerowania w zasoby infrastruktury i wyposażenia tych miejsc. Decyzja dotycząca wyboru miejsca praktyki jest kompetencją studenta, jednak akceptowana przez opiekunów praktyk, którzy dokonują analizy instytucji, uwzględniając w tym ocenę dostępnej infrastruktury i wyposażenia. Priorytetem jest zapewnienie warunków umożliwiających efektywne osiągnięcie efektów kształcenia. Praktyki zawodowe studentów realizowane są w przedsiębiorstwach i instytucjach, które posiadają adekwatną infrastrukturę oraz odpowiednie wyposażenie umożliwiające efektywne zdobywanie umiejętności związanych z kierunkiem studiów. Weryfikacja dostępnej infrastruktury w miejscach praktyk odbywa się poprzez systematyczne oceny, które są przeprowadzane na podstawie wypełnianych anonimowo przez studentów Ankiety oceny praktyk zawodowych. Wzór ankiety oceny

praktyk zawodowych jest dostępny na oficjalnej stronie internetowej Wydziału Zarządzania UwB w zakładce Praktyki/Wzory dokumentów dotyczących praktyk (<https://wz.uwb.edu.pl/student/praktyki-studenckie/wzory-dokumentow-dotyczacych-praktyk>). Studenci uczestniczący w praktykach są zobowiązani do wypełniania tego dokumentu oraz do składania Dziennika praktyk i Raportu z praktyk, co stanowi integralną część procesu oceny praktyk zawodowych.

(3) Po skonfigurowaniu urządzeń, studenci i pracownicy Wydziału Zarządzania zyskują dostęp do szerokopasmowego Internetu nie tylko w dedykowanych salach komputerowych, ale także poza nimi, korzystając z bezprzewodowej sieci Eduroam. Ta możliwość obejmuje zarówno prywatne komputery (laptopy), jak i urządzenia mobilne. To rozwiązanie umożliwia szybki dostęp do informacji, które często są poszukiwane przez studentów na potrzeby zajęć dydaktycznych. Dodatkowo, Wydział wykorzystuje system zarządzania i wirtualne środowisko nauki, dostępne poprzez platformę e-learningową EduPortal. To narzędzie stwarza dodatkowe możliwości dla procesu nauczania, umożliwiając interaktywną wymianę treści edukacyjnych oraz efektywne zarządzanie materiałami dydaktycznymi. Dzięki platformie, studenci i pracownicy mają dostęp do nowoczesnych narzędzi edukacyjnych, które wspierają rozwój kompetencji i ułatwiają zdobywanie wiedzy na różnych etapach kształcenia.

Platforma e-learningowa (www.eduportal.uwb.edu.pl) wykorzystywana jest do wspomagania tradycyjnego nauczania poprzez zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Studenci i pracownicy mają dostęp do „Instrukcji korzystania z platformy EduPortal” która umieszczona jest na stronie głównej na platformie. Na platformie mogą być prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zapewniające synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami i osobami prowadzącymi zajęcia. Ponadto, jest ona narzędziem wspomagania zajęć np. poprzez możliwość zamieszczania materiałów dla studentów, zadawania prac domowych, przeprowadzania testów sprawdzających, których wyniki znane są studentom od razu, co pomaga w bieżącej identyfikacji problemów w procesie uczenia się.

Kompleksową obsługę toku studiów, studentów oraz pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych zapewnia Uniwersytecki System Obsługi Studiów (USOS – www.usosweb.uwb.edu.pl). System USOS znacznie usprawnia pracę administracji i organizację procesu kształcenia. Od roku akademickiego 2022/2023 studenci mogą elektronicznie składać podania za pośrednictwem modułu w USOSweb (dzięki któremu decyzja Dziekana lub Prorektora jest widoczna dla studenta natychmiast po jej podjęciu). Pracownicy i studenci mogą komunikować się za pomocą poczty elektronicznej oraz poprzez usługę USOSmail, stanowiącą komponent Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS).

W dobie pandemii Covid-19 uruchomiono rejestrację do dziekanatu poprzez kalendarz on-line, dzięki któremu studenci w sposób bezpieczny dla siebie i pracowników mogli załatwić sprawy wymagające fizycznej obecności na Wydziale. Obecnie część spraw załatwiana jest zdalnie z wykorzystaniem USOS i poczty elektronicznej UwB.

Istotnym składnikiem technologii informacyjno-komunikacyjnej jest ciągłe poszerzanie funkcjonalności systemu USOS, co umożliwia bardziej efektywną i kompleksową obsługę studentów. Studenci mają dostęp do systemu USOS zarówno za pośrednictwem systemu internetowego jak i aplikacji mobilnej. Na Wydziale pomyślnie wdrożono moduł Planista 3, dedykowany do tworzenia oraz prezentacji interaktywnego planu zajęć dla kierunku Zarządzanie. Obydwa narzędzia, zarówno serwis internetowy USOS, jak i aplikacja mobilna USOS, umożliwiają studentom łatwe zapoznanie się z harmonogramem zajęć. Dzięki integracji z systemem USOS, studenci mają dostęp do pełnego zakresu informacji dotyczących zajęć – od podstawowych (daty, godziny, sale, prowadzący) po szczegółowe (sylabus, terminy zajęć e-learningowych, koordynator przedmiotu itp.). Opisana funkcjonalność usprawnia codzienne zarządzanie planem zajęć i dostarcza studentom kompleksowych informacji.

W aspekcie dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej istotne znaczenie ma możliwość korzystania przez studentów i pracowników z baz elektronicznych udostępnianych w sieci biblioteczno-informacyjnej Uniwersytetu. Dostęp do zasobów elektronicznych jest możliwy ze wszystkich komputerów w sieci uniwersyteckiej. Studenci mogą również korzystać z baz z komputerów prywatnych, po zarejestrowaniu się w systemie bibliotecznym.

(4) Budynek Wydziału jest dostosowany pod względem architektonicznym do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Z myślą o studentach z niepełnosprawnością ruchową przy głównym wejściu ułożone są dwa podjazdy. W 2010 roku w budynku zamontowano dźwig elektryczny osobowy typu ATLAS. Dla osób niedosłyszących zamontowano w jednej z sal wykładowych system nazywany pętlą indukcyjną. Ponadto na Wydziale znajduje się dodatkowo jedna przenośna pętla indukcyjna, która w razie potrzeby może być montowana w dowolnej sali.

Drzwi Zakładów opatrzone zostały informacjami w piśmie punktowym (tzw. alfabet Braille'a).

W bibliotece istnieje stanowisko komputerowe przystosowane do obsługi przez osoby niedowidzące. Można do niego podłączyć powiększalnik z wbudowaną lampą i kamerą. Oprócz tego biblioteka udostępnia czytelnikom niedowidzącym elektroniczny odtwarzacz książek. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość bezpłatnego korzystania z kserokopiarki w dziekanacie. Ponadto w przestrzeni coworkingowej "Kreatornia 1" zapewniono zamykaną na zamek szafkę, gdzie studenci z niepełnosprawnościami mogą przechowywać swoje rzeczy. W 2017 roku zmodernizowano serwis internetowy Wydziału (wówczas jeszcze Wydziału Ekonomii i Zarządzania). Modernizacja obejmowała między innymi przystosowanie go do zaleceń WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines) ISO/IEC 40500:2012. W 2022 roku strona internetowa została dostosowana do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w standardzie WCAG 2.1. Od 2023 roku trwają prace nad modernizacją Serwisu Internetowego Wydziału, która obejmuje również przystosowanie go do zaleceń WCAG 2.2 (Web Content Accessibility Guidelines).

(5) W wyznaczonym obszarze na Wydziale, dostępne są dwa stanowiska komputerowe, umożliwiające studentom korzystanie z szerokopasmowego Internetu oraz z zainstalowanego na nich pakietu biurowego Microsoft Office. Studenci mają nieograniczony dostęp do tych stanowisk w godzinach od 7:00 do 21:00, bez konieczności wcześniejszego zgłaszania potrzeby korzystania z nich.

W godzinach, w których nie są prowadzone zajęcia w salach komputerowych studenci mają możliwość korzystania z wyposażenia sal komputerowych po uprzednim zgłoszeniu takiej potrzeby. W pracowniach komputerowych oprócz pakietu Office dodatkowo zainstalowane jest oprogramowanie specjalistyczne tj.: PS Imago 9.0, ACL, Płatnik, Symfonia Finanse i Księgowość, Symfonia Kadry i Płace. W miarę zgłaszanych potrzeb w salach jest instalowane oprogramowanie niezbędne do przeprowadzania zajęć, z którego mogą korzystać studenci poza zajęciami np. e-deklaracja, generator wniosków, itp.

Studenci mają również dostęp do szerokopasmowego Internetu bezprzewodowego Eduroam. Od kwietnia 2017 r. uruchomiono przestrzeń coworkingową "Kreatornia 1" w której studenci mogą spotkać się i realizować z wykorzystaniem podstawowej infrastruktury (w tym multimedialnej) różnego typu zadania i projekty. W roku 2021 utworzona została na potrzeby studentów dodatkowa powierzchnia „Kreatornia 2”.

Studenci mają możliwość korzystania ze znajdującej się w budynku biblioteki wraz bogatym księgozbiorem oraz możliwość skorzystania z czytelni w godzinach:

- 9.00 - 17.00 (poniedziałek - środa)
- 9.00 – 18.00 (czwartek - piątek)
- 9.00-15.00 (sobota)
- 9.00-13.00 (niedziela)

(6) W systemie biblioteczno-informacyjnym Uniwersytetu w Białymstoku funkcjonuje dziesięć bibliotek - Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia (Biblioteka Główna) oraz dziewięć bibliotek specjalistycznych. Po zmianie struktury organizacyjnej w 2019 roku, Bibliotekę Ekonomiczną wyłączono ze struktury organizacyjnej Wydziału i przeniesiono jako oddział do Biblioteki Uniwersyteckiej.

Biblioteka Ekonomiczna jest jedną z największych bibliotek specjalistycznych Uniwersytetu. W jej zbiorach znajdują się książki, czasopisma, mapy oraz cyfrowe nośniki danych. Gromadzenie zbiorów odbywa się w sposób systematyczny przede wszystkim poprzez zakup czy wymianę międzybiblioteczną. Wybór książek i czasopism do zbiorów odbywa się w porozumieniu z nauczycielami akademickimi, w oparciu o programy studiów i literaturę polecaną w sylabusach

poszczególnych przedmiotów. Brane są też pod uwagę potrzeby zgłaszane przez studentów. W latach 2017-2023 w zbiorach Biblioteki Ekonomicznej przybyło ogółem 7379 woluminów, w tym samym okresie wycofano 1200 woluminów (stan na 11 grudnia 2023 r.).

Ogólna liczba woluminów na dzień 11.12.2023 r. roku wyniosła 66517 woluminów, w tym:

- 63944 książek (wydawnictw zwartych i ciągłych),
- 294 zbiorów specjalnych,
- 2279 oprawionych roczników czasopism.

W bieżącej prenumeracie jest obecnie 15 tytułów czasopism.

Wszyscy studenci i pracownicy Wydziału mogą korzystać z baz elektronicznych udostępnianych w sieci biblioteczno-informacyjnej Uniwersytetu. Zasoby elektroniczne Uniwersytetu tworzy Wirtualna Biblioteka Nauki, udostępniona wszystkim instytucjom akademickim w kraju (EBSCO pakiet podstawowy, Science Direct (Elsevier), Nature, Science, Springer Link, Scopus, Web of Knowledge, Wiley Online Library) oraz bazy dodatkowo zakupione przez Uczelnię, przydatne w procesie kształcenia w dziedzinie nauk społecznych, takie jak: Cambridge Journals Online, JSTOR, Lex, Legalis, Sociology Source Ultimate.

Dostęp do zasobów elektronicznych jest możliwy ze wszystkich komputerów w sieci uniwersyteckiej. Studenci i pracownicy Uczelni mogą również korzystać z baz z komputerów prywatnych, po zarejestrowaniu się w systemie bibliotecznym.

Wszyscy użytkownicy mogą również korzystać z Serwisu IBUK Libra - elektronicznej bazy książek naukowych i popularnonaukowych, wydanych przez renomowane polskie oficyny. Każdego roku Biblioteka wykupuje dostęp do podstawowych podręczników akademickich, polecanych przez nauczycieli. Ważnym źródłem informacji jest również Centrum Dokumentacji Europejskiej, ośrodek sieci informacyjnej Europe Direct.

Zasoby cyfrowe Biblioteki Uniwersyteckiej oraz pozostałych bibliotek naukowych i archiwów regionu udostępnione są w Podlaskiej Bibliotece Cyfrowej (obecnie ponad 62 tysiące dokumentów), a dorobek naukowy pracowników, doktorantów i studentów Uczelni w Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku (ponad 14 tysięcy dokumentów).

Biblioteka udostępnia swoje zbiory przez siedem dni w tygodniu, co zapewnia pełny dostęp do Czytelni, Wypożyczalni, katalogów komputerowych i baz danych. Czytelnicy mają do dyspozycji 18 miejsc w czytelni oraz dodatkowe miejsce przy stole z elektryczną regulacją wysokości, przeznaczone dla osób na wózkach inwalidzkich. Do dyspozycji czytelników jest 5 stanowisk komputerowych włączonych do sieci biblioteczno-informacyjnej Uniwersytetu. Jedno ze stanowisk jest przystosowane do obsługi przez osoby niedowidzące. Czytelnicy mają również dostęp do skanera samoobsługowego.

W latach 2017-2023 roku Czytelnię odwiedziło 24258 osób, które skorzystały ogółem z 101969 woluminów różnych rodzajów zbiorów (stan na 11.12.2023 r.). W Wypożyczalni zanotowano w tym samym okresie 21685 odwiedzin, w czasie których wypożyczono czytelnikom do domu 24739 książek (stan na 11.12.2023 r.).

W Bibliotece jest zatrudnionych 6 osób w pełnym wymiarze czasu pracy, wszystkie z wykształceniem wyższym, na stanowisku kustosa bibliotecznego.

Biblioteka pracuje w systemie komputerowym ALEPH. System ten umożliwia czytelnikom nie tylko dostęp do katalogu przez Internet, ale także składanie zamówień, rezerwacje i samodzielne przedłużenia terminu zwrotu wypożyczonych materiałów. Biblioteka współpracuje z Katalogiem NUKAT – Narodowym Uniwersalnym Katalogiem Centralnym.

(7) W ramach systematycznego nadzoru nad warunkami prowadzenia procesu dydaktycznego na Wydziale Zarządzania, przeprowadza się stały monitoring środowiska edukacyjnego oraz okoliczności i warunków w jakich studenci spędzają przerwy między zajęciami. Ten proces monitoringu realizowany jest poprzez dwutorowe podejście. Uzyskuje się opinie od różnych interesariuszy, w tym pracowników, studentów i absolwentów. Szczególne znaczenie przywiązuje się do ocen studentów zawartych w ankiecie ewaluacyjnej oraz do opinii absolwentów, które są zbierane w ramach ankiety absolwenta. Wyniki są omawiane z pracownikami przez Kierowników zakładów oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości

Kształcenia. Warunki kształcenia są też co jakiś czas przedmiotem dyskusji na Radzie Wydziału. Ponadto, proces monitoringu obejmuje również działania podejmowane przez Władze Dziekańskie. W wyniku tych działań, zrealizowano szereg inicjatyw w ostatnim czasie. Należą do nich kompleksowe remonty kolejnych pomieszczeń dydaktycznych i socjalnych, systematyczne unowocześnianie wyposażenia sal dydaktycznych, stopniowa wymiana sprzętu komputerowego w pracowniach komputerowych oraz utworzenie przestrzeni coworkingowych dla studentów o nazwach „Kreatornia 1” i „Kreatornia 2”. Do tego Wydział współuczestniczył i finansował aranżację dodatkowego miejsca dla kół naukowych działających przy Wydziale. W oparciu o rozmowy z pracownikami i współpracownikami, przy okazji procesu ewaluacji uczelni, podjęto decyzję o uruchomieniu mobilnej pracowni komputerowej, poprzez zakup 25 laptopów, w celu uniezależnienia się od wąskiego gardła dostępu do dwóch sal komputerowych w procesie dydaktycznym. Działanie sfinalizowano z początkiem roku akademickiego 2023/2024.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

(1) Wydział Zarządzania jest jedynym w Polsce wydziałem posiadający ścisłą współpracę z dwoma Krajowymi Klastremi Kluczowymi: Klastrem Przemysłowym Evoluma (dawniej Klaster Obróbki Metali) zrzeszających ponad 100 przedsiębiorstw z różnych branż z 14 województw oraz Polskim Klastrem Budowlanym zrzeszającym ponad 500 przedsiębiorstw z branży budowlanej i sektorów pokrewnych.

W pierwszym przypadku kilkunastoletnia współpraca została sformalizowana w czerwcu 2021 roku - podpisano porozumienie o współpracy partnerskiej pomiędzy IZ UwB a Klastrem Obróbki Metali. W sierpniu i we wrześniu 2021 pracownicy IZ UwB pod kierownictwem dr. Mariusza Citkowskiego przeprowadzili badania oraz zaktualizowali Strategię Rozwoju Klastra Obróbki Metali na lata 2018-2025. Z kolei współpraca z Polskim Klastrem Budowlanym została sformalizowana identycznym porozumieniem w dniu 12 grudnia 2023 r. Pracownicy WZ przeprowadzili w czerwcu 2022 r. „Analizę zapotrzebowania na usługi Przemysłu 4.0 w populacji firm Polskiego Klastra Budowlanego” – 06-07.2023,

W treści obu podpisanych porozumień możemy odczytać m.in.: PKB/Evoluma deklarują podejmowanie działań w następującym zakresie:

1) wsparcie merytoryczne procesu dydaktycznego realizowanego przez WZ poprzez, np. wizyty studyjne w firmach i/lub przedstawiceli firm w trakcie zajęć w WZ na studiach I, II stopnia oraz studiach podyplomowych;

2) wsparcie w organizacji praktyk i staży studenckich w biurze PKB/Evoluma oraz w podmiotach PKB/Evoluma;

3) wsparcie w projektach badawczych, badawczo-wdrożeniowych realizowanych na potrzeby rozwoju naukowego oraz przygotowaniu prac licencjackich i magisterskich;

4) udział w konsultacjach przy tworzeniu i modernizacji kierunków studiów oraz studiów podyplomowych oferowanych przez WZ UwB,

5) inne działania wspierające praktyczne aspekty procesu kształcenia kadr na potrzeby gospodarki. Egzemplifikacją zapisów porozumień była organizacja Klaster Day w marcu 2023 r. gdzie studenci mogli odbyć wizyty studyjne w przedsiębiorstwach Klastra Evoluma (wówczas Obróbki Metali), działły HR firm klastrowych na holu WZ prezentowały oferty pracy dla studentów, przeprowadzały próbne rozmowy rekrutacyjne, dyrektorzy działów HR dyskutowały z władzami WZ oraz z kadrą na temat oczekiwań kompetencyjnych wobec absolwentów oraz potencjalnych formach rozwój współpracy w zakresie kształcenia. Dzięki współpracy z Evoluma wystąpiła możliwość zatrudnienia na umowy zlecenia na cześć zajęć ćwiczeniowych Panią Prezes firmy Jazon, która prowadził zajęcia z Zarządzanie łańcuchem dostaw. Dodatkowo, w ramach przedmiotu zorganizowała wizytę studyjną w siedzibie firmy, by na przykładzie zaawansowanego technologicznie sprzętu (obrabiarki CNC oraz Robota Kuka) zaprezentować cały cykl łańcuch dostaw w środowisku Przemysłu 4.0.

Pracownicy Biura Klastra Evoluma organizują praktyki dla studentów WZ UwB, jednocześnie w Biurze Klastra pracuje obecnie studentka WZ, a wcześniej praktykantka. Prezes Klastra Evoluma jest członkiem Rady Konsultacyjnej Wydziału Zarządzania.

Od stycznia 2024 roku WZ będzie realizował projekt badawczo-wdrożeniowy dotyczący luk kompetencyjnych w zakresie Przemysłu 4.0 w Klastrze Przemysłowym Evoluma oraz Polskim Klastrze Budowlanym o wartości 450 000,00 zł dofinansowania z Programu Nauka dla Społeczeństwa, gdzie w cześć procesu badawczego będą zaangażowani studenci Studenckiego Koła Menedżerów oraz studenci Zarządzania II stopnia.

Dzięki ostatnio podpisanemu porozumieniu z Klastrem Budowlanym zwiększy się potencjał bazy firm, w który będą realizowane praktyki studenckie, zarówno dla studentów wywodzących się z regionu jak i z poza województwa. Bowiern siatka relacji WZ z podmiotami gospodarczymi dzięki porozumieniom z klastremi obejmuje cały kraj.

Do tego, należy podkreślić wieloletnie relacje badawczo-wdrożeniowe i w realizacji projektów edukacyjnych z Białostocką Fundacją Kształcenia Kadr, Narodowym Forum Doradztwa Kariery – Oddział Podlaski, Izbą Przemysłowo-Handlową w Białymstoku, Izbą Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Białymstoku, Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku, Wojewódzkim Urzędem Pracy Białymstoku i innymi podmiotami, od których WZ czerpie wiedzę o aktualnych wyzwaniach rynku pracy, a przedstawiciele części z tych podmiotów zasiadają w Radzie Konsultacyjnej WZ.

(2) Proces współpracy z otoczeniem na rzecz doskonalenia programu, jak i treści kształcenia należy określić jako ustawiczny. Opiera on się na realizacji szeregu projektów badawczych, wdrożeniowych lub w zakresie kształcenia czy też projektów naukowych. Finalnie przejawia się do:

- średnio półrocznych spotkaniach Rady Konsultacyjnej,
- realizacji zajęć z udziałem goszczących na zajęciach praktyków w danej wąskiej specjalizacji związanej z danym przedmiotem;
- praktyków prowadzący zajęcia w ramach siatki obciążeń dla programu Zarządzanie I czy też Zarządzanie II stopnia.
- organizacji Klaster Day (marzec 2023), którego II edycja jest planowana na kwiecień 2024 ze wzmoczoną siłą przy współudziale 2 klastrów – Klastra Evoluma i PKB.

Dodatkowo, na WZ realizowane są wizyty studyjne w przedsiębiorstwach w regionie, w trakcie których pojawia się możliwość konfrontacji treści teoretycznych z faktycznymi procesami zarządczymi, czy to w sferze produkcji, czy też zarządzania zasobami ludzkimi i innych.

Pracownicy WZ comiesięczne spotkają się z praktykami w ramach comiesięcznej prezentacji wyników Barometru Konjunktury w Kłastrze Evoluma, gdzie grupa przedsiębiorców dzieli się na bieżąco komentarzem jakościowym do wyników barometru, uwzględniając w dyskusjach aktualne potrzeby kadrowe.

Pracownicy WZ biorą udział w gremiach i zespołach eksperckich: Rada Klastra Evoluma, Rada ds. s Edukacji i Badań w Kłastrze Evoluma, Komitet Monitorujący UMWP, Grupa RIS3.

Pracownicy WZ realizacją projektów badawczo-naukowych z praktykami i na zlecenie otoczenia.

Raz na rok Wydział składa sprawozdanie z zakresu zrealizowanych działań na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego władzom rektorskim zgodnie z procedurą monitoringu realizacji Strategii UwB. W ten proces wpisują się również aktywności Wydziału Zarządzania.

W roku akademickim 2022/2023 Wydział Zarządzania podjął łącznie 5 aktywności na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego:

- 1) Klaster Day - marzec 2023 (stoiska wystawiennicze firm, wizyty studyjne w 3 przedsiębiorstwach, próbne rozmowy rekrutacyjne prowadzone przez Kierowników działów HR firm ze studentami, Debata Oksfordzka z udziałem praktyków) – promocja firm wśród studentów IZ i całego UwB;
- 2) Warsztaty on-line dla uczniów szkół zawodowych z zakresu Zarządzania Strategicznego grudzień 2022/styczeń 2023 – w warsztatach uczestniczyli uczniowie z 28 szkół zawodowych z województwa podlaskiego.
- 3) Organizacja spotkania Doradców Zawodowych z województwa podlaskiego z Pracodawcami z Klastra Obróbki Metali - marzec 2023;
- 4) Realizacja usługi badawczej „Wykorzystanie analizy wskaźnikowej w zarządzaniu przedsiębiorstwem” na zlecenie firmy D-Tech (maj/czerwiec 2023);
- 5) Realizacja usługi badawczej „Analiza zapotrzebowania na usługi Przemysłu 4.0 w populacji firm Polskiego Klastra Budowlanego” na zlecenie Polskiego Klastra Budowlanego Krajowego Klastra Kluczowego - czerwiec/lipiec 2023.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie jednostki przejawia się m.in. w celach zawartych w Strategii Rozwoju Instytutu Zarządzania UwB na lata 2022-2023. Umiędzynarodowieniu jest poświęcony Cel operacyjny 1.3. *Pozyskiwanie oraz realizowanie krajowych i międzynarodowych projektów badawczych*, obejmują je również działania w ramach Celu operacyjnego 1.4 *Rozwój sieci powiązań naukowych*. W związku z tym, przykładą się dużą dbałość do tworzenia okazji dla pracowników do kontaktu z międzynarodowym środowiskiem za granicą i w Polsce. W tym celu promuje się wyjazdy pracowników oraz studentów w ramach Programu Erasmus+.

Ponadto, Wydział Zarządzania zorganizował w czerwcu 2022 r. Międzynarodową Konferencję Naukową „*Wyzwania w zarządzaniu w obliczu Gospodarki 4.0*”. Prelegenci wywodzili się m.in. z Austrii, Niemiec, Hiszpanii, Grecji. W konferencji uczestniczyli również obywatele Ukrainy. W organizację Konferencji poza pracownikami naukowo-dydaktycznymi zaangażowani zostali studenci. Studenci również zgłosili swoje wystąpienie w trakcie sesji wirtualnej w trakcie Konferencji.

Ponadto, pracownicy Wydziału Zarządzania brali udział w międzynarodowych projektach badawczo-wdrożeniowych:

- 1) „*NAWIGACJA 50 PLUS – interdyscyplinarny model zapewnienia warunków do pracy osobom po 50 roku życia w mikro, małych i średnich firmach*” (2018-2020) (Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Ekonomii i Zarządzania; Företagarna – The Swedish Federation of Business Owners – Szwecja; Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein GmbH – Niemcy, Lech Garmazeria Staropolska Sp. z o.o. Sp. k.);
- 2) Udział w badaniach za pośrednictwem BFKK nt. *Green Competences in Small and Medium Enterprises in Europe (2017-2018)* (Institute for Economic Promotion of the Styrian Chamber of Commerce – Austria; University of Applied Sciences in Pori – Finland; Chamber of Commerce, Industry and Crafts – Lithuania, Vilnius University of Technology – Lithuania; Vilnius Building Training Centre – Lithuania, Hanseatic Parliament – Germany; Nordic Craft Forum – Norway, Chamber of Crafts and Entrepreneurship in Białystok – Poland; Hungarian Association of Craftsmen in Budapest – Hungary; KONTIKI Association in Budapest – Hungary);
- 3) *Digital Design Skills for Factories of the Future (2019-2021)* za pośrednictwem Klastra Obróbki Metali Krajowego Klastra Kluczowego;
- 4) *GAMESTONE: project of the Euro Clusters initiative, whose extended name is: Green Manufacturing Supporting recovery and resiliency of industrial SMEs (2023 -....)* - za pośrednictwem Klastra Obróbki Metali Krajowego Klastra Kluczowego.

Doświadczenia i know-how wyniesione z projektów międzynarodowych są transferowane przez pracowników do przedmiotów, które prowadzą odpowiednio na Zarządzaniu I i II stopnia.

Aktywny udział w programie Erasmus+ biorą studenci oraz pracownicy Wydziału Zarządzania. Studenci, zarówno I jak i II stopnia, mają możliwość udziału w trzech formach współpracy międzynarodowej:

- wyjazdy na studia (co najmniej jeden semestr),
- wyjazdy w ramach mieszanych programów intensywnych – Blended Intensive Programmes, czyli BIP,
- wyjazdy na praktyki.

Struktura wyjazdów zagranicznych studentów na kierunku Zarządzanie w latach 2017 -2023 została zaprezentowana w Tabeli 27.

Tabela 27. Struktura wyjazdów zagranicznych studentów w latach 2017-2023

Rok akademicki	Liczba osób	Struktura wyjazdów
2017/2018	6 osób	wyjazdy na studia: 3 osoby we Włoszech, 1 osoba w Danii, 1 osoba w Portugalii
2018/2019	1 osoba	wyjazdy na studia: 1 osoba w Hiszpanii
2019/2020	12 osób	wyjazdy na studia: 4 osoby w Hiszpanii, 8 osób we Włoszech
2020/2021	1 osoba	wyjazdy na studia: 1 osoba w Niemczech
2021/2022	4 osoby	wyjazdy na studia: 1 osoba w Portugalii, 1 osoba w Hiszpanii; wyjazdy na praktyki: 2 osoby w Grecji
2022/2023	10 osób	wyjazdy na studia: 2 osoby w Hiszpanii, 3 osoby w Portugalii; wyjazdy na BIP: 4 osoby Litwa; wyjazdy na praktyki: 1 osoba w Grecji

Studenci wyjeżdżający w ramach programu Erasmus+ przechodzą przez weryfikację językową lub dostarczają dokumenty (certyfikaty) potwierdzające znajomość języka. W przypadku studentów na kierunku Zarządzanie jest to język angielski.

Pracownicy Wydziału Zarządzania w ramach programu Erasmus + mogą skorzystać z:

- wyjazdów na wykłady (STA) ,
- wyjazdów na szkolenia (STT).

Liczba pracowników odbywających mobilności zagraniczne w latach 2017-2023 prezentuje się następująco:

- w roku akademickim 2017/2018 z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ skorzystało 3 pracowników,
- w roku akademickim 2018/2019 z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ skorzystało 2 pracowników,
- w roku akademickim 2019/2020 z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ skorzystał 1 pracownik,
- w roku akademickim 2020/2021 z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ skorzystało 6 pracowników (w tym jedna osoba dwa razy),
- w roku akademickim 2021/2022 z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ skorzystał 1 pracownik,
- w roku akademickim 2022/2023 z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ skorzystało 9 pracowników.

Do roku akademickiego 2022/2023 Wydział Zarządzania posiadał 18 podpisanych umów z uczelniami zagranicznymi. Uczelniami tymi były:

1. UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY BG SOFIA03 BUŁGARIA
2. UNIVERSITÄT OLDENBURG D OLDENBU01 NIEMCY
3. UNIVERSIDAD DE CASTILLA-LA MANCHA E CIUDA-R01 HISZPANIA
4. UNIVERSIDAD DE CORDOBA E CORDOBA01 HISZPANIA
5. UNIVERSIDAD DE MURCIA E MURCIA01 HISZPANIA
6. UNIVERSITY OF IOANNINA G IOANNIN01 GRECJA
7. SZENT ISTVAN UNIVERSITY HU GODOLL001 WĘGRY
8. ESZTERHAZY KAROLYEGYETEM HU EGER02 WĘGRY

9. UNIVERSITA DEGLI STUDI DI BARI I BARI01 WŁOCHY
10. UNIVERSITA DEGLI STUDI DI CAGLIARI I CAGLIAR01 WŁOCHY
11. UNIVERSITA DEGLI STUDI DI VERONA I VERONA01 WŁOCHY
12. VILINIUS COLLEGE OF TECHNOLOGIES AND DESIGN LT VILNIUS14 LITWA
13. INSTITUTO POLITÉCNICO DO CÁVADO E DO AVE P ARCOZEL01 PORTUGALIA
14. UNIVERSIDADE DA BEIRA INTERIOR P COVILHA01 PORTUGALIA
15. INSTITUTO POLITECNICO DE SETUBAL P SETUBAL01 PORTUGALIA
16. ALEXANDRU IOAN CUZA UNIVERSITY OF IASI RO IASI02 RUMUNIA
17. BILECIK ŞEYN EDEBALI ÜNİVERSİTESİ TR BILECIK01 TURCJA
18. ANADOLU UNIVERSITY TR ESKISEH01 TURCJA

Obecnie Wydział Zarządzania UwB ma podpisane 3 umowy z zagranicznymi jednostkami naukowymi:

1. UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY BG SOFIA03 BUŁGARIA
2. UNIVERSITY OF WEST ATTICA G_EGALEO02 GRECJA
3. INSTITUTO POLITECNICO DE SETUBAL P SETUBAL01 PORTUGALIA

Procedowanych jest kolejnych 6 umów z następującymi jednostkami:

1. UNIVERSITY OF IOANNINA G IOANNIN01 GRECJA
2. UNIVERSITÄT OLDENBURG D OLDENBU01 NIEMCY
3. INSTITUTO POLITÉCNICO DO CÁVADO E DO AVE P ARCOZEL01 PORTUGALIA
4. UNIVERSIDAD DE CASTILLA-LA MANCHA E CIUDA-R01 HISZPANIA
5. UNIVERSIDAD DE CORDOBA E CORDOBA01 HISZPANIA
6. UNIVERSIDAD DE MURCIA E MURCIA01 HISZPANIA

W ramach programu studiów Zarządzanie I i II stopnia oferowane są przedmioty w języku angielskim, które są przeznaczone dla studentów przyjeżdżających w ramach wymiany Erasmus+. Przedmioty te są również dostępne dla studentów polskich, w ramach kierunku lub specjalności. Obecnie w języku angielskim proponowane są następujące przedmioty:

- Na studiach I stopnia:
 - Podstawy zarządzania/Basic management,
 - Podstawy zarządzania strategicznego/ Basic strategic management,
 - Zarządzanie projektami/ Project management,
 - Zarządzanie innowacjami i transferem technologii/ Management of Innovations and Technology Transfer,
 - Prognozowanie sprzedaży / Forecasting Sales,
 - Zarządzanie finansami przedsiębiorstw / Management of Enterprise Finance,
 - Ocena efektywności projektów inwestycyjnych / Efficiency Assessment of Investment Projects.
- Na studiach II stopnia:
 - Zarządzanie strategiczne / Strategic management,
 - Marketing międzynarodowy / International marketing,
 - Zarządzanie relacjami międzyorganizacyjnymi / Inter-organisational relationship management,
 - Logistyka / Logistics,
 - Digital marketing / Digital marketing,
 - Przywództwo w biznesie / Leadership in business,
 - Psychologia konsumenta / Consumer psychology.

W ramach prac nad umiędzynarodowieniem IZ w obszarze dydaktyki podjęto wyzwanie związane z możliwością dokonania oceny prac dyplomowych przez profesora z zagranicy. Prof. Olgierd Swiatkiewicz z Instituto Politécnico de Setúbal w Portugalii dokonał recenzji 3 prac magisterskich oraz uczestniczył w egzaminie dyplomowym w trakcie obrony w dniu 14 lipca 2021 r.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

W ramach funkcjonującego systemu wsparcia studentów na Wydziale Zarządzania, studentowi może być przyznana indywidualna organizacja studiów. Przyznanie IOS upoważnia studenta do częściowego zwolnienia z obowiązku uczęszczania na zajęcia dydaktyczne oraz dopuszcza możliwość zaliczenia tych zajęć w innym terminie niż przewiduje organizacja roku akademickiego, ale nie dłużej niż do końca danego roku akademickiego (§ 17 Regulaminu Studiów Uniwersytetu w Białymstoku). Okolicznościami będącymi podstawą do udzielenia IOS są: stan zdrowia studenta utrudniający systematyczne uczestniczenie w zajęciach, studiowanie na więcej niż jednym kierunku, odbywanie części studiów na uczelni zagranicznej (Erasmus+), realizacja studiów poza macierzystą uczelnią w ramach Programu Mobilności Studentów (MOST) oraz uczestnictwo w pracach badawczych lub bycie członkiem właściwego samorządu studenckiego.

Wyróżniającym się studentom, którzy zaliczyli ze szczególnymi wynikami rok poprzedzający złożenie wniosku, bądź zostali przyjęci na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się lub realizują część studiów za granicą w ramach międzynarodowych umów oraz programów edukacyjnych realizowanych przez uczelnię może być przyznany Indywidualny Program Studiów (IPS). Polega on na modyfikacji programu studiów w celu dostosowania go do zainteresowań naukowych studenta lub umożliwienia mu prowadzenia badań naukowych. Student realizuje IPS pod kierunkiem wybranego opiekuna naukowego, którym może być nauczyciel akademicki ze stopniem co najmniej doktora habilitowanego, jeżeli posiada dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań oraz kompetencje dydaktyczne adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów uczenia się (§18 Regulaminu Studiów Uniwersytetu w Białymstoku).

Studentom przyznawane są różne stypendia. Dla tych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej przyznawane są stypendia o charakterze socjalnym. Dodatkowo może być przyznana zapomoga dla studentów, którzy znaleźli się przejściowo trudnej sytuacji życiowej spowodowanej np. klęskami żywiołowymi (np. pożar, powódź, susza), śmiercią lub ciężką chorobą członka najbliższej rodziny studenta, urodzeniem dziecka przez studentkę, lub narodzinami dziecka, którego ojcem jest student. Studentom ze szczególnymi potrzebami może być też przyznawane stypendium specjalne. Studentom uzyskującym wyróżniające wyniki w nauce, posiadających osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym może być przyznane stypendium Rektora dla najlepszych studentów.

W odniesieniu do studentów będących osobami ze szczególnymi potrzebami na Wydziale podejmowane są działania zmierzające do zapewnienia równych szans realizacji kształcenia na studiach przez takie osoby, uwzględniając ich stan zdrowia oraz specyfikę danego kierunku studiów. Studenci ze szczególnymi potrzebami, którym stan zdrowia ogranicza możliwość pełnego uczestnictwa w zajęciach i przystąpienia do zaliczeń oraz egzaminów w trybie ogólnie obowiązującym, mają prawo do składania wniosków do Dziekana (zaopiniowanych przez Pełnomocnika Rektora ds. studentów i doktorantów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi) o zastosowanie alternatywnych rozwiązań umożliwiających studiowanie, w tym także składanie egzaminów i uzyskiwanie zaliczeń w formie dostosowanej do ich możliwości. Działania te zmierzają do zapewnienia warunków umożliwiających studentom ze szczególnymi potrzebami studiowanie na zasadzie równych szans w stosunku do pozostałych studentów. Już na etapie rekrutacji na studia kandydaci będący osobami ze szczególnymi potrzebami mogą zwracać się o poradę, informację i pomoc odnośnie do konkretnego wsparcia.

W ramach systemu wsparcia studentom będącym osobami o szczególnych potrzebach przysługuje między innymi: dostosowanie formy egzaminów i zaliczeń do ich indywidualnych możliwości, prawo korzystania ze sprzętu wspomagającego proces kształcenia (np. pętle indukcyjne), zmiana warunków uczestnictwa w zajęciach, pomoc asystenta (sporządzanie notatek, skanowanie materiałów dydaktycznych, pomoc w przemieszczaniu się między salami i budynkami, a także w razie konieczności przebywanie ze studentem o szczególnych potrzebach na zajęciach), otrzymania materiałów

dydaktycznych w formie dostosowanej do jego potrzeb i możliwości, np. druk powiększony. Studenci będący osobami ze szczególnymi potrzebami mogą uzyskać zgodę na nagrywanie zajęć dydaktycznych oraz otrzymać materiały dydaktyczne prezentowane na zajęciach w formach elektronicznych.

W przypadku studentów dotkniętych niepełnosprawnością ruchową na Wydziale zostały zapewnione odpowiednie warunki, tj. podjazdy do budynku i w budynku, winda oraz toaleta przystosowana dla osób ze szczególnymi potrzebami. Dla osób niedosłyszących planowane są zajęcia w salach wyposażonych w pętle indukcyjne, wspomagające słuch. Studentom słabowidzącym stwarza się możliwość korzystania z materiałów dydaktycznych z powiększoną czcionką i w wersji elektronicznej.

W miarę potrzeb zgłaszanych przez pracowników Wydziału odbywają się spotkania z Pełnomocnikiem rektora ds. studentów i doktorantów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, na których są omawiane m.in. zasady postępowania z osobami ze szczególnymi potrzebami. Ponadto pracownicy Wydziału korzystają ze szkoleń, których celem jest podnoszenie kompetencji dotyczących pracy z takimi osobami.

(2) Wsparcie studentów Wydziału Zarządzania w procesie uczenia odbywa się ustawicznie w następujących formach wsparcia:

- konsultacje kadry prowadzącej zajęcia dla studentów (aktualnie w wymiarze nie niższym niż 1,5 godziny dydaktycznej tygodniowo),
- umożliwienie studentom komunikacji e-mailowej z osobami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem poczty służbowej,
- profesjonalną obsługę administracyjną studentów w obszarach związanych z procesem kształcenia, a także pomocą materialną,
- stosowanie metod dydaktycznych wpływających korzystnie na proces uczenia się np. rozwiązywanie problemów sytuacyjnych oraz ich prezentacja, studia przypadków, ćwiczenia na komputerze z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania, filmy edukacyjne, dyskusja nad określonymi problemami,
- wspieranie studentów w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym m.in. poprzez zapewnienie optymalnych miejsc praktyk, organizacja spotkań z praktykami czy inicjatyw typu Klaster Day,
- kształtowanie procesu kształcenia w sposób wspierający międzynarodową mobilność studentów,
- umożliwienie studentom udziału w badaniach naukowych; nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym, w tym w ramach Studenckich Kół Naukowych.
- indywidualne podejście do potrzeb studentów (ze szczególnym uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami) zapewniające właściwe wsparcie dydaktyczne oraz pomoc materialną, a także stwarzanie możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia np. poprzez Indywidualną Organizację Studiów (IOS) lub Indywidualny Program Studiów (IPS).

Szczególną opieką otaczani są studenci pierwszego roku studiów pierwszego stopnia. Już w dniu inauguracji Prodziekan, opiekun roku, pracownicy dziekanatu i przedstawiciele Rady Samorządu Studenckiego organizują pierwsze spotkanie informacyjne dotyczące praw i obowiązków studenta. Powoływany jest opiekun roku, którego zadaniem jest udzielanie studentom rad i konsultacji w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu wszelkich problemów organizacyjnych i wychowawczych.

(3) Studenci Wydziału Zarządzania mają możliwość udziału w wymianie krajowej w ramach programu MOST oraz międzynarodowej w ramach programu Erasmus+. Koordynacją i realizacją wymiany międzynarodowej na Wydziale zajmuje się Koordynator Programu Erasmus+. Informacja o wydarzeniach i inicjatywach międzynarodowych jest szeroko rozpowszechniana, z wykorzystaniem

strony internetowej Wydziału, Facebook 'a Wydziału, poprzez kontakt z Radą Samorządem Studentów a także z wykorzystaniem systemu USOS.

Rozwój naukowy studentów odbywa się poprzez wsparcie merytoryczne, organizacyjne i finansowe działających studenckich kół naukowych. Na Uniwersytecie w Białymstoku działa kilkadziesiąt kół naukowych, organizacji studenckich i stowarzyszeń, w których studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania. Informacja o kołach naukowych jest udostępniana studentom na stronie Wydziału Zarządzania UwB w zakładce Student/Koła Naukowe.

Uczestniczenie w kołach naukowych umożliwia studentom między innymi rozwijanie wiedzy nabytej w trakcie procesu kształcenia, udział w pracach naukowo-badawczych, a także doskonalenie umiejętności organizacyjnych. W ramach kół naukowych rozwijane są zainteresowania badawcze studentów, którzy w ramach organizowanych seminariów prezentują wyniki swoich badań i aktywnie uczestniczą w dyskusji naukowej. Studenci nie tylko organizują konferencje, ale również uczestniczą w konferencjach zewnętrznych, zgodnych z kierunkiem studiów i ich zainteresowaniami. Przykłady aktywności:

1. Aktywny udział w konferencjach, np.:
 - a) wygłoszenie referatu nt. „*Tik Tok jako kanał komunikacji marketingowej organizacji studenckich*” na 31. Ogólnopolskiej Konferencji Studenckich Kół Naukowych „Człowiek i jego środowisko”, Kielce, 22.04.2022 r. (Budna Klaudia, Zaremba Iwona);
 - b) wygłoszenie referatu online nt. „*Tik Tok jako kanał komunikacji marketingowej organizacji studenckich*” na Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Wyzwania w zarządzaniu w obliczu Gospodarki 4.0”, Białystok, 23-24. 06.2022 r. (Budna Klaudia, Zaremba Iwona);
2. Opublikowane artykuły, np.:
 - a) Budna Klaudia, Czyrska Agnieszka, Krysztopowicz Anna, Kiszkiel Karolina, Zaremba Iwona, *TikTok jako kanał komunikacji marketingowej młodych ludzi*, „Akademia Zarządzania” 2023, nr 7(2);

Powołani opiekunowie kół wykazują się dużym zaangażowaniem i aktywnością w zachęcaniu, inicjacji i nadzorowaniu działalności podopiecznych.

Aktywność kół naukowych jest warunkowana zaangażowaniem studentów. Władze Wydziału oraz pracownicy prowadzący zajęcia wspierają studentów w zakresie prowadzenia badań i projektów praktycznych (często realizowanych wspólnie z pracownikami), czego efektem jest udział studentów w konferencjach naukowych, realizacja wspólnych projektów oraz aktywna działalność kół naukowych.

Wydział Zarządzania wspiera studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy lub kontynuowania edukacji, w szczególności poprzez: wsparcie realizacji praktyk i staży, organizację konferencji, szkoleń, warsztatów, spotkań z przedsiębiorcami.

Formą wsparcia studentów we wchodzeniu na rynek pracy jest również działalność Biura Karier Uniwersytetu w Białymstoku. Do podstawowych form działalności Biura Karier należy: pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe (w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami), działania informacyjne, prezentacje firm na uczelni, poszukiwanie ofert pracy, praktyk i staży absolwenckich, organizacja targów pracy i sesji rekrutacyjnych. Na stronie UwB w zakładce Biuro karier zamieszczone są informacje: dotyczące ofert pracy oraz możliwości odbywania praktyk i staży. Ponadto, dostępne są tam również informacje na temat organizowanych kursów i szkoleń. Biuro utrzymuje stały kontakt z pracodawcami organizując m. in. spotkania, na których studenci poznają oczekiwania rynku pracy wobec kandydatów po ukończonych przez nich studiach.

Uczelnia daje studentom również możliwość rozwijania zainteresowań artystycznych. Od 1976 r. w ramach Uniwersytetu w Białymstoku działa Chór Akademicki, który zrzesza studentów i absolwentów Uczelni. Studenci mają również możliwość korzystania z oferty koncertów, spotkań i spektakli organizowanych przez Uniwersyteckie Centrum Kultury prowadzone przez Uniwersytet w Białymstoku.

Przy Uniwersytecie działa prężnie Uniwersyteckie Centrum Kultury oferujące m.in.: zajęcia ze świadomości ciała, koncerty, wystawy, spektakle, spotkania i rozmowy z przedstawicielami świata nauki i sztuki. Centrum kultury przy zaangażowaniu Parlamentu Studenckiego UwB oraz Rady

Uczelnianej samorządu Doktorantów UwB organizuje coroczne spotkania tzw. Kreatywne rozmowy o Nauce (KRON). W 2023 r. tematem przewodnim były „KRONiki Językowe”.

Uczelnia, w tym Wydział aktywnie angażuje się również w organizację Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki, w ramach którego pracownicy oraz studenci prezentują dorobek naukowy i artystyczny, przyczyniając się do popularyzacji wiedzy oraz promocji Wydziału i Uniwersytetu w Białymstoku.

Uniwersytet w Białymstoku wspiera także aktywność sportową studentów. W strukturze Uczelni funkcjonuje Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, którego głównym zadaniem jest organizowanie działalności dydaktycznej w zakresie wychowania fizycznego i sportu dla wszystkich pracowników i studentów. Nauczyciele akademicy zatrudnieni w studium są wysokiej klasy specjalistami w określonych dziedzinach kultury fizycznej. Studium wraz z Klubem Uczelnianym AZS prowadzi fakultatywne zajęcia sportowe w zakresie szeroko rozumianej rekreacji ruchowej. Zajęcia skierowane są do studentów oraz pracowników uczelni. Klub Uczelniany umożliwia uprawianie sportu na wyższym poziomie poprzez uczestnictwo w treningach sekcji sportowych i konfrontacji swoich umiejętności podczas rywalizacji sportowej na zawodach. Pozwala to na rozwijanie indywidualnych pasji sportowych studentów. Obecnie funkcjonują sekcje: futsal, pływanie, piłka siatkowa, piłka koszykowa, tenis stołowy, lekka atletyka, taniec a w ramach zajęć dodatkowych: tenis ziemny. Studium do swojej dyspozycji ma nowoczesny kompleks sportowy, w skład którego wchodzi m.in. pełnowymiarowa hala sportowa, siłownia, sala do aerobiku.

(4) Podstawowym elementem systemu motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej stanowi stypendium Rektora dla najlepszych studentów. Stypendium to może otrzymywać student, który uzyskał za rok studiów, poprzedzający rok przyznania stypendium, wyróżniające wyniki w nauce lub osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wyniki sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym (§ 22 Zarządzenia nr 30 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 września 2019 r. w sprawie *Regulaminu świadczeń dla studentów Uniwersytetu w Białymstoku* oraz Zarządzenie nr 55 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 11 października 2022 r. w sprawie *zmian w Zarządzeniu nr 30 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 września 2019 r. w sprawie Regulaminu świadczeń dla studentów Uniwersytetu w Białymstoku*). Jego wysokość w roku akademickim 2022/2023 kształtowała się na poziomie od 900 zł do 1300 zł miesięcznie, co stanowi istotny czynnik motywujący do nauki (Komunikat nr 34 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie *wysokości dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającej do ubiegania się o stypendium socjalne, wysokości stawek stypendiów, zwiększenia stypendium oraz zapomogi w roku akademickim 2022/2023*).

Zgodnie z Regulaminem Studiów (Rozdział X, Załącznik do Obwieszczenia nr 6/2022 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 7 grudnia 2022 r.) studenci wyróżniający się bardzo dobrymi wynikami w nauce lub aktywnością w zakresie działalności sportowej, społecznej lub artystycznej mogą otrzymać również pochwałę, a także nagrodę przyznaną przez Rektora lub Dziekana. Absolwenci natomiast mogą otrzymać dyplom honorowy Uniwersytetu, pod warunkiem uzyskania z egzaminów i zaliczeń z zajęć objętych programem studiów średniej ocen, nie niższej niż 4,75, a także uzyskania z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego ocen bardzo dobrych.

Studenci mogą również ubiegać się o stypendium Ministra za znaczące osiągnięcia. Jest to szczególne wyróżnienie cieszące się dużym uznaniem środowiska akademickiego. Stypendium przyznawane jest studentom szczególnie zaangażowanym w życie naukowe Uczelni, którzy posiadają wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne, sportowe w trakcie studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich. O stypendium Ministra za znaczące osiągnięcia może ubiegać się student, który w poprzednim roku akademickim zaliczył rok studiów oraz uzyskał wpis na kolejny rok studiów w danym roku akademickim (lub został przyjęty na studia drugiego stopnia).

Kolejnym elementem systemu motywacji studentów do osiągnięcia lepszych wyników są organizowane konkursy np. na najlepsze prace licencjackie i magisterskie. Konkursy są organizowane z podmiotami regionalnymi i krajowymi.

Bodźcem stymulującym osiągnięcie lepszych wyników w nauce jest także możliwość studiowania według Indywidualnego Programu Studiów (IPS). Studenci studiuje według zmodyfikowanego programu studiów, dostosowanego do zainteresowań naukowych studenta oraz umożliwiającego mu prowadzenia badań naukowych.

Dobrą praktyką realizowaną na Wydziale jest motywowanie studentów przez nauczycieli akademickich prowadzących seminaria dyplomowe do terminowego redagowania poszczególnych części pracy dyplomowej (np. wybór tematu, przygotowanie koncepcji pracy, redagowanie treści) i terminowego złożenia pracy dyplomowej oraz przystąpienia do obrony. Kluczowe znaczenie ma tu również możliwość uczestniczenia w uroczystym zakończeniu studiów, podczas którego absolwenci występują w togach i biretach, odbierają z rąk Dziekana Wydziału i Promotora indywidualne listy gratulacyjne.

Aby móc skutecznie motywować studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce pracownicy Wydziału starają się określać profile studentów, poznawać ich pasje i zainteresowania, a także motywy podejmowania przez nich studiów oraz cele i oczekiwania związane z edukacją i potencjalną pracą. Dzięki zdobytej wiedzy na temat studentów zajęcia prowadzone są w sposób interesujący, odpowiadający ich oczekiwaniom. Takie podejście umożliwia pomoc studentom w wyborze tematów prac dyplomowych i ich przygotowaniu oraz pomoc w wyborze optymalnego miejsca realizacji praktyk zawodowych, co nierzadko skutkuje zatrudnieniem u pracodawcy, u którego student odbywał praktykę.

Działalność naukowa studentów wspierana jest przez pracowników badawczo - dydaktycznych, ale też bardzo dużą rolę odgrywa tu działalność kół naukowych. Osobiste zaangażowanie opiekunów kół naukowych motywuje studentów do pracy naukowej.

Czynnikiem pośrednio warunkującym osiągnięcie lepszych wyników w nauce jest wsparcie studentów w rozwijaniu ich pasji. Uczelnia umożliwia wszechstronny rozwój talentów sportowych, muzycznych, tanecznych.

(5) Informacje na temat systemu wsparcia studentów zamieszczane są na stronie Wydziału Zarządzania w odpowiedniej zakładce (<https://wz.uwb.edu.pl/student/stypendia-i-pomoc-materialnana>), a w zakresie pomocy materialnej także na przeznaczony do tego celu tablicy ogłoszeń na Wydziale. Wszystkie akty prawne Uczelni dotyczące stypendiów (Regulamin Pomocy Materialnej, Komunikat Rektora dotyczący stawek stypendiów, harmonogram pierwszej tury składania wniosków itp.) zamieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu w Białymstoku (<http://bip.uwb.edu.pl/>). Ponadto, do wszystkich studentów Wydziału wysyłane są wiadomości e-mail z zaproszeniem do składania wniosków o stypendia oraz w przypadku zmian regulaminu stypendialnego (także w sytuacji istotnych zmian w zakresie stypendiów albo sposobu ich obsługi). Studenci, którzy złożyli wnioski w ten sam sposób informowani są o możliwości odebrania decyzji.

Informacje na temat możliwości uzyskania pomocy finansowej spoza Uczelni (na przykład z fundacji lub innych źródeł) rozpowszechniane są analogicznie (ogłoszenia na stronie internetowej Wydziału, na tablicy ogłoszeń oraz ewentualnie w wiadomościach e-mail z wykorzystaniem systemu USOS do konkretnej grupy studentów, do której kierowane jest wsparcie).

(6) Skargi w zakresie działalności dydaktycznej i administracyjnej Wydziału mogą być składane przez studenta bezpośrednio do Prodziekana. Skargi takie są rozpatrywane przez Dziekana Wydziału. Ponadto studenci mają możliwość zgłoszenia swoich uwag w corocznej ankiecie ewaluacyjnej zawierającej pytania dotyczące m.in. pracy administracji, warunków infrastruktury, itp. oraz w wypełnianej ankiecie oceny pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych (ankieta uruchamiana jest po semestrze zimowym za pośrednictwem systemu USOSweb).

Kolegium Dziekańskie na bieżąco reaguje na zgłaszane nieprawidłowości dotyczące przebiegu procesu dydaktycznego (np. zgłoszone przez studentów problemy z komunikacją; terminowością oddawania sprawdzonych części pracy dyplomowej, czy dostępnością pracownika na konsultacjach; wzrostu liczby studentów z wpisem warunkowym z danego przedmiotu; liczby studentów mających

problem z terminowym złożeniem pracy dyplomowej). Prowadzone są dyskusje o prawidłowości przebiegu procesu dydaktycznego, ewentualne zmiany w programie studiów lub obsadzie zajęć. W przypadku stwierdzonej wysokiej liczby wpisów warunkowych z danego przedmiotu, liczby studentów skierowanych na powtórzenie semestru, liczby przedłużeń sesji, liczby skreśleń po sesji (w tym z powodu niezłożenia pracy dyplomowej w terminie) podejmowane są działania wyjaśniające i korygujące na m.in. indywidualnych spotkaniach Prodziekana z studentami i pracownikami, spotkań Dziekana z pracownikami i bezpośrednimi przełożonymi pracowników. W razie potrzeby wskazywane są działania naprawcze (rozmowa dyscyplinująca; zmiana prowadzącego).

W sytuacji stwierdzenia umotywowanych przez studenta zastrzeżeń co do formy, trybu lub przebiegu zaliczenia/egzaminu przeprowadzane są zaliczenia/egzaminu komisyjne ustne lub pisemne. W przypadku zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń co do bezstronności uzyskanej negatywnej oceny (braku obiektywności prowadzącego zajęcia przy ocenieniu) z zaliczenia/egzaminu przeprowadzane są komisyjne sprawdzania prac studenta. Egzamin komisyjny lub zaliczenie komisyjne przeprowadza trzyosobowa komisja powołana przez Dziekana, w skład której wchodzi: Dziekan, Prodziekan lub inny upoważniony przez dziekana nauczyciel akademicki jako przewodniczący oraz co najmniej jeden specjalista z zakresu przedmiotu objętego egzaminem. W egzaminie komisyjnym nauczyciel akademicki, który przeprowadził kwestionowany przez studenta egzamin/zaliczenie może brać udział wyłącznie w charakterze obserwatora. W przypadku gdy wspomniany nauczyciel akademicki jest jedynym specjalistą, jego miejsce zajmuje inny nauczyciel akademicki zajmujący się zblizoną dyscypliną nauki. Na wniosek studenta w egzaminie komisyjnym może uczestniczyć wskazany przez niego obserwator. Rzecznik Praw Studenta może uczestniczyć w egzaminie komisyjnym w charakterze obserwatora z własnej inicjatywy. Powyższe działania odbywają się zgodnie z zapisami w Regulaminie studiów (§24).

W przypadku decyzji indywidualnych podejmowanych przez Dziekana studentowi przysługuje odwołanie do Rektora (zachowana dwuinstancyjność), przy czym, jeśli Dziekan który wydał decyzję uzna, że odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której zmieni lub uchyli tę zaskarżoną (taki sposób procedowania skraca proces decyzyjny).

Decyzje dotyczące pomocy materialnej podejmowane były (przed rokiem akademickim 2019/2020) przez Wydziałową Komisję Stypendialną ds. Studentów Wydziału Ekonomii i Zarządzania UwB (w zakresie stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych i zapomóg) oraz przez Odwoławczą Komisję ds. Studentów Uniwersytetu w Białymstoku (w zakresie stypendium Rektora dla najlepszych studentów oraz odwołań). Obecnie (od 1 października 2019 r.) decyzje w pierwszej instancji dotyczące wszystkich form świadczeń z funduszu stypendialnego podejmuje Komisja Stypendialna Wydziału Zarządzania. W pozostałych przypadkach skargi i rozpatrywanie wniosków leżą w gestii Prodziekana. Specjalista ds. stypendiów na Wydziale Zarządzania udziela niezbędnego wsparcia merytorycznego przed, w trakcie oraz po złożeniu wniosku o świadczenie przez studenta (obowiązujące procedury, warunki ubiegania się o stypendium, pomoc przy wypełnianiu wniosku, kompletowaniu załączników).

O skuteczności podejmowanych na Wydziale decyzji stypendialnych świadczy fakt małej liczby odwołań. W roku akademickim 2022/2023 wpłynęło 8 odwołań (na 118 złożonych wniosków) od decyzji odmawiającej przyznania stypendium socjalnego w pierwszej turze. Z czego tylko 3 zostały uznane przez organ wyższej instancji i nie dostrzeżono więcej żadnych uchybień w postępowaniu Wydziałowej Komisji Stypendialnej.

(7) Za obsługę administracyjną studentów odpowiadają odpowiednio przeszkoleni pracownicy dziekanatu oraz inni pracownicy administracyjni Wydziału, w zakresie swoich kompetencji. Obsługa studentów prowadzona jest codziennie według grafiku dostępnego na stronie Wydziału (<https://wz.uwb.edu.pl/student/diekanat>) oraz w soboty, gdy odbywają się zajęcia dydaktyczne na studiach niestacjonarnych. Godziny otwarcia dziekanatu są dostosowane do charakteru studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych i umożliwiają wszystkim studentom skorzystanie z porad i uzyskanie wskazówek dotyczących procesu kształcenia, praw i obowiązków oraz pomocny

materialnej. Godziny pracy dziekanatu w okresach tego wymagających są odpowiednio wydłużane. W dobie pandemii Covid-19 uruchomiono rejestrację poprzez kalendarz on-line, dzięki któremu studenci w sposób bezpieczny dla siebie i pracowników mogli załatwić sprawy wymagające fizycznej obecności na Wydziale (także obecnie część spraw załatwiana jest zdalnie z wykorzystaniem USOS, i poczty elektronicznej UwB). Od roku akademickiego 2022/2023 w ramach systemu USOS funkcjonuje moduł pozwalający na elektroniczne składanie podań, dzięki któremu decyzja Dziekana lub Prodziekana jest widoczna dla studenta natychmiast po jej podjęciu.

Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia obsługiwani są przez konkretnie przypisanego pracownika dziekanatu. Pracownicy Dziekanatu mają w każdą środę dzień wolny od obsługi studentów (dziekanat jest zamknięty). W ten dzień udzielają wsparcia telefonicznie i drogą mailową. Środa jest dniem prac wewnętrznych dziekanatu. Odbywa się również spotkanie wszystkich pracowników dziekanatu podczas którego ustalane są rozwiązania dla zidentyfikowanych problemów oraz zasady ujednoczonych prac administracyjnych.

W dziekanacie zatrudnione są osoby posiadające odpowiednie wysokie kwalifikacje i kompetencje. Aktualizują oni swoją wiedzę o zmieniającym się prawie m.in. poprzez udział w Ogólnopolskim Forum Dziekanatów, szkoleniach, seminariach, wymianę doświadczeń pomiędzy pracownikami dziekanatów Uczelni, wymianę doświadczeń pomiędzy uczestnikami szkoleń. W roku 2022 r. kierownik dziekanatu odbyła wyjazd studyjny, który odbył się na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie (od 6 do 8 kwietnia 2022). W roku 2023 w styczniu przebywała w Filii UwB w Wilnie w ramach wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.

Ponadto, pracownicy administracyjni uczestniczyli w zajęciach podwyższających ich kompetencje językowe. Od roku akademickiego 2021/2022 uczestniczą w cotygodniowych lekcjach z języka angielskiego prowadzonych przez stypendystów Fullbrighta.

Praca dziekanatu jest bardzo dobrze oceniana przez studentów, na co wskazują wyniki corocznie wypełnianej przez nich ankiety ewaluacyjnej. W ankiecie studenci oceniają takie aspekty jak: godziny otwarcia dziekanatu, ocena przekazywanych informacji przez pracowników dziekanatu (dotyczących: toku studiów, spraw stypendialnych).

(8) Każdy student rozpoczynający studia w pierwszych dniach studiowania (pierwszym zjeździe na studiach niestacjonarnych) przechodzi obowiązkowe szkolenie BHP. Szkolenie w zakresie BHP prowadzą osoby posiadające zasób wiedzy i doświadczenie w dziedzinie odpowiadającej tematyce szkolenia. Terminy szkoleń dostosowane są do rozkładu zajęć oraz dyspozycyjności osoby przeprowadzającej szkolenie.

W latach zagrożenia pandemicznego szkolenie BHP dla studentów stacjonarnych oraz studentów niestacjonarnych było prowadzone zdalnie odpowiednio na platformie *Blackboard*, a następnie *Teams*.

Studenci pierwszego roku studiów podczas spotkania z Prodziekanem, opiekunami roczników oraz Radą Samorządu Studenckiego informowani są o zakresie praw i obowiązków studentów. Poruszane są wówczas także kwestie dotyczące sposobów postępowania w sytuacjach zagrożenia oraz możliwości reakcji na przemoc.

Studenci mogą zgłosić się po pomoc do Prodziekana, opiekuna roku czy też innych pracowników Wydziału, zwłaszcza do pracowników Dziekanatu, którzy doradzą w jaki sposób można rozwiązać daną sytuację i w razie potrzeby udzielą niezbędnych informacji o formach pomocy.

W sytuacji zaistnienia konfliktu: z innym studentem, z pracownikiem badawczo-dydaktycznym (dydaktycznym), pracownikiem prowadzącym obsługę administracyjną procesu kształcenia, jak również w przypadku spotkania się z przejawami dyskryminacji, przemocy i innych sytuacji konfliktowych, student osobiście lub za pośrednictwem Rady Samorządu Studenckiego informuje opiekuna roku. Opiekun roku podejmuje próbę rozwiązania sytuacji konfliktowej. W przypadku, gdy takie działania nie są wystarczające opiekun roku powiadamia o zaistniałej sytuacji Prodziekana. Prodziekan podejmuje działania mające na celu rozwiązanie konfliktu. W przypadku braku możliwości rozstrzygnięcia sytuacji spornej już na samym początku Prodziekan może skierować sprawę do: Komisji ds. Rozwiązywania Konfliktów. Została ona powołana *Decyzją Nr 11/2021 Dyrektora Instytutu Zarządzania UwB dnia 3 września 2021 roku w sprawie powołania Instytutowej Komisji*

ds. Rozwiązywania Konfliktów. Podstawowym zakresem działania Komisji są: określanie zasad postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposobów zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem; określanie zasad rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom; podejmowanie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom. W skład Komisji wchodzi przedstawiciel władz Wydziału, pracowników naukowo-dydaktycznych oraz przedstawiciel studentów.

Ważnym elementem systemu przeciwdziałania zjawiskom patologicznym w procesie kształcenia jest informowanie studentów o nietolerowaniu przejawów patologicznych zjawisk związanych z procesem kształcenia. Te kwestie podnoszone są poprzez realizowanie przedmiotu Ochrona własności intelektualnej, na którym omawiane są między innymi zagadnienia dotyczące ochrony praw autorskich wskazując przy tym na naganność przepisywania tekstów autorskich i traktowania ich jako własne.

Ponadto prowadzący seminarium w trakcie zajęć poruszają zagadnienia dotyczące zasad etycznych przy pisaniu prac dyplomowych oraz zagadnienia dotyczące ochrony praw autorskich (wskazując przy tym na naganność przepisywania tekstów autorskich i traktowania ich jako własne). Nie jest ponadto tolerowane ściąganie na zaliczeniach, egzaminach, korzystanie z urządzeń elektronicznych o czym studenci są informowani przy okazji omawiania kryteriów zaliczenia przedmiotu i przed egzaminami/ zaliczeniami.

Studenci mają możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji psychologicznych. Wsparcie jest jednym z wielu działań realizowanych w ramach projektu „Nowoczesny Uniwersytet dostępny dla wszystkich” (umowa nr POWR.03.05.00-00-A007/20-00) w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Osi priorytetowej III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych. Konsultacje odbywają się w Rektoracie przy ul. Świerkowej 20B w sali nr 14, zawsze w godzinach 10:00 - 18:00. Zainteresowane osoby mogą kontaktować się z Markiem Trocem poprzez e-mail: psycholog@uwb.edu.pl lub telefonicznie + 48 500 637 278. Ponadto możliwa jest organizacja spotkania zdalnego za pośrednictwem komunikatorów internetowych (np. Skype, Messenger, Teams).

Konsultacje psychologiczne stwarzają studentom możliwość rozmowy o problemach z nauką, dziewczyną/chłopakiem, sobą, swoim otoczeniem i wypracowania optymalnego rozwiązania. Mają one na celu: podnieść efektywność studenta (w tym w uczeniu się); wykształcić umiejętność radzenia sobie, ze stresem oraz własnymi emocjami; umiejętność skutecznego zarządzania czasem i energią; umożliwić budowanie satysfakcjonujących relacje interpersonalnych; zwiększać umiejętności zachowań asertywnych (zwłaszcza w trudnych społecznie sytuacjach).

(9) Wydział Zarządzania jest w stałym kontakcie z Wydziałową Radą Samorządu Studenckiego oraz Kołami Naukowymi w zakresie organizacji bieżących wydarzeń na Wydziale, współpracy w zakresie bezpieczeństwa i komfortowych warunków studiowania, zamian w procesie kształcenia oraz rozwoju naukowego studentów.

Rada Samorządu Studenckiego działająca na WZ UwB jest ważnym ciałem doradczym – wszelkie pomysły czy nowe rozwiązania tak organizacyjne, jak i dotyczące procesu kształcenia są zawsze konsultowane z przedstawicielami studentów. W roku akademickim odbywają się spotkania Rady z Kolegium dziekańskim oraz nieformalne spotkania i rozmowy.

Wśród działalności WRSS na uwagę zasługują m.in. (1) organizacja Dni Wydziału (odbyły się m.in. 12.05.2022, 5.05.2023) - w roku akademickim 2022/2023 w ramach Dni Wydziału odbyły się: uroczysta Gala Oscarów WEiF i WZ, wykład, konkurs Familiada z udziałem pracowników i studentów; (2) obchody Dnia Kobiet podczas których, Członkowie WRSS np. oferują studentom pizzę przy rozgrywanych grach

planszowych; (3) zbieranie zapisów na birety na uroczyste zakończenie studiów w danym roku akademickim.

Studenci biorą czynny udział w podejmowaniu ważnych decyzji, wpływają na jakość kształcenia m.in. poprzez pełnienie funkcji członka Rady Wydziału opiniowanie m.in.: zmian w programach studiów, regulaminie praktyk zawodowych, procesie dyplomowania. Są ważnym głosem w dyskusji i źródłem informacji o kwestiach wymagających zmiany. Jako członkowie Senatu studenci mają wpływ na kształtowanie regulacji ogólnouczelnianych np. Regulaminu studiów. Przedstawiciel studentów jest też członkiem m.in. Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Ponadto Wydział wspiera działalność dwóch kół naukowych, tj.: Studenckiego Koła Menedżerów oraz Koła Naukowego Przedsiębiorców, które powstało w roku akademickim 2022/2023.

Warto tutaj podkreślić szereg aktywności Studenckiego Koła Menedżerów, które prężnie działa, a Wydział co roku ma przyjemność wspierać studentów w ich ponadprzeciętnej aktywności. Wśród aktywności koła warto wskazać:

1) w roku ak. 2019/2020: Kiermasz ciast – „Ciasta zjadaj i pomagaj (Szlachetna Paczka 2019 wraz Wydziałem WZ); Projekt Biznesmen #teorie wielkiego sukcesu; wyjazd szkoleniowo-integracyjny (szkolenia z osobowości oraz z giełdy) (dofinansowanie z WZ UwB);

2) w roku ak. 2020/2021: LinkedIn bez tajemnic WEBINAR; Inwestuj z głową, oszczędzaj z głową WEBINAR; Podatki bez tajemnic - spotkanie z dr. Sławomirem Mentzenem WEBINAR; rozpoczęcie wewnętrznego „kanału superpomocnika”, którego celem było przedstawianie członkom koła ofert staży, praktyk oraz pracy; szkolenie prowadzone pt. "Pokonać kryzys – pryzmat zarządzania"; -szkolenie prowadzone – „Ja i moja osobowość: mój pomocnik czy "przeszkadzajka"?" -szkolenie wewnętrzne pt. „Storyboard- narzędzie storytellingu”, obsługa mediów IZ UwB; obchody rocznicy założenia koła i realizacja filmik pt. „Oczko”;

3) w roku akademickim 2021/2022 - pomoc WZ przy zmianie statutu SKM; pomoc przy prowadzeniu i opracowywaniu badań naukowych; dofinansowanie WZ wyjazdu integracyjnego SKM; współpraca przy organizacji Konferencji Naukowej; kontynuowanie współpracy przy prowadzeniu mediów społecznościowych; pomoc przy promowaniu rekrutacji do SKM (pozwolenie na przyjęcie na ćwiczenia) (4-10.10.2021), współpraca przy przygotowywaniu Szlachetnej Paczki; Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki (gra na giełdzie dla uczniów szkół średnich); zbiórka dla Ukrainy; opublikowany artykuł naukowy z przeprowadzonych badań naukowych; udział członków koła w konferencji naukowej w Kielcach;

4) w roku akademickim 2022/2023: Organizacja Szlachetnej Paczki we współpracy z Instytutem Zarządzania-organizacja kiermaszu, współpraca przy promocji wydarzenia na Facebooku; Pomoc przy organizacji wydarzenia „Wielki Maraton Inwestycyjny”, współorganizowany przez Finmex -promocja wydarzenia w mediach społecznościowych ; Pomoc przy Podlaskim Festiwalu Nauki i Sztuki - wsparcie Instytutu Zarządzania przy aktywnościach skierowanych do uczestników.

5) w roku akademickim 2023/2024 – pomoc w zamianie statutu; kiermasz ciast i zbiórka na Szlachetna Paczkę, rozwój aktywności w sekcjach naukowych: Marketingowej oraz Zarządzania zasobami ludzkimi.

(10) Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu opieki, wspierania oraz motywowania studentów oraz oceny kadry wspierającej proces kształcenia odbywa się w wieloraki sposób. Na Wydziale poprzez system USOS funkcjonuje system anonimowych ankiet. Pierwszą z nich jest *Ankieta oceny zajęć w zakresie wypełniania przez osoby prowadzące zajęcia obowiązków związanych z kształceniem*. Przedmiotem oceny są między innymi takie kwestie jak: przygotowanie prowadzącego do zajęć, punktualność prowadzącego, klarowność wykładanego materiału, interesujący sposób prowadzenia zajęć, nastawienie do studenta (szacunek), inspirowanie do samodzielnego myślenia, obiektywność oceniania, jasność kryteriów zaliczeniowych, dostępność prowadzącego w trakcie konsultacji. Takie ankiety uruchamiane są po zakończeniu semestru zimowego i są dostępne dla studentów do końca roku akademickiego. Wyniki ankiet są dostępne w USOS dla poszczególnych pracowników oraz kierowników Zakładów i Dziekana. Z pracownikami, którzy zostali najniżej ocenieni,

kierownicy Zakładów i Dziekan przeprowadzają rozmowę, w rezultacie której prowadzący ma możliwość podniesienia jakości dydaktyki z prowadzonego przedmiotu.

Druga to ankieta ewaluacyjna, która przeprowadzana jest raz do roku. Dotyczy ona oceny procesu kształcenia, procesu dydaktycznego, jakości infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia, jakości informacji zawartych na stronie internetowej Wydziału, dostępności i zawartości sylabusów. Ponadto ankieta zawiera pytania pozwalające na ocenę pracy dziekanatu, funkcjonowania pracowni komputerowej oraz funkcjonowania bibliotek w UwB.

Ankiety wypełniają też absolwenci (w anonimowej ankiecie absolwenta). Wyrażają w ten sposób opinię o przebiegu odbytych studiów. Dokonują oceny programu nauczania, kadry dydaktycznej, a także organizacji procesu kształcenia i osiągniętych efektów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

(1,2) Głównym źródłem publicznego dostępu do informacji na Wydziale Zarządzania jest strona internetowa Wydziału Zarządzania UwB (www.wz.uwb.edu.pl wcześniej www.iz.uwb.edu.pl). Informacje umieszczane na stronie są regularnie aktualizowane i przedstawiane w sposób klarowny i czytelny.

Na Wydziale Zarządzania stosowane są też inne formy przekazywania informacji tj. informacje listowne, informacje telefoniczne, mailowe, a także poprzez media społecznościowe Wydziału Zarządzania UwB:

- a) Facebook (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100063627878405>),
- b) Instagram (<https://www.instagram.com/wydzialzarzadzania.uwb/>)
- c) LinkedIn (Profil: Wydział Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku)

Tabela 28. Dostęp do informacji na Wydziale Zarządzania UwB

Charakter informacji	Kanały informacji	Zakres, aktualność i zgodność z potrzebami
<p>Informacje dla kandydatów na studia / warunki rekrutacji</p>	<p>Podstawowe kanały informacji związane są z siecią Internet, w tym w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – strona internetowa Wydziału Zarządzania UwB (www.wz.uwb.edu.pl wcześniej www.iz.uwb.edu.pl) w zakładce Kandydat – internetowy system rejestracji kandydatów UwB (www.irk.uwb.edu.pl/pl/) <p>Szczegółowe informacje dla I i II stopnia studiów na kierunku Zarządzanie w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym dostępne są pod linkiem: https://irk.uwb.edu.pl/pl/offer/PEL_NE2023/field/Zarz/</p> <ul style="list-style-type: none"> – strona internetowa Uniwersytetu w Białymstoku (www.uwb.edu.pl) m.in. pod następującym linkiem: https://uwb.edu.pl/kandydat/oferta-edukacyjna <p>Informacje udzielane są również bezpośrednio, telefonicznie lub poprzez pocztę elektroniczną przez dziekanat Wydziału Zarządzania.</p> <p>Informacji zainteresowanym osobom udzielają również pracownicy Wydziału Zarządzania UwB w trakcie akcji rekrutacyjnych, w których uczestniczą.</p>	<p>Kandydaci mają dostęp do informacji o:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kierunku i specjalizacjach, na które prowadzona jest rekrutacja, – limitach rekrutacyjnych na poszczególnych stopniach i trybach studiów na kierunku, – zasadach rekrutacji, – dokumentach wymaganych do przyjęcia na studia, – opłatach rekrutacyjnych, – kosztach czesnego na studiach niestacjonarnych, – efektach uczenia się uzyskanych po zakończeniu studiów, – przedmiotach objętych programem studiów (w tym przedmiotach specjalizacyjnych), a także planach studiów, – harmonogramie rekrutacji, – danych kontaktowych i dodatkowych informacjach. <p>Pracownicy Wydziału Zarządzania aktywnie uczestniczą w akcjach rekrutacyjnych organizowanych przez Uniwersytet w Białymstoku, takich jak akcja "Studuj z UwB". W ramach tych działań informują oni potencjalnych kandydatów o możliwości studiowania na kierunku Zarządzanie oraz</p>

		<p>specjalizacjach na tym kierunku. Pracownicy informują również osoby zainteresowane o efektach kształcenia i kompetencjach, jakie studenci zdobędą na poszczególnych specjalizacjach, omawiają zasady rekrutacji oraz organizacyjne i formalne warunki studiowania. Ta aktywność ma na celu dostarczenie kompleksowych informacji, ułatwiających przyszłym studentom podjęcie świadomej decyzji dotyczącej wyboru kierunku studiów.</p> <p>Informacja kierowana do kandydatów jest aktualizowana w miarę potrzeb. Odpowiedzialnym za aktualność i zakres przekazywanych informacji jest Prodziekan Wydziału Zarządzania. Aktualizacją i wprowadzaniem nowych treści zajmują się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informatycy Wydziału Zarządzania - Dziekanat. <p>Kandydaci mający status osoby ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi mogą skorzystać z pomocy w dostępie do informacji poprzez Pełnomocnika rektora ds. studentów i doktorantów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi</p> <p>Kompleksowy przegląd aktualności informacji podawanych w formie elektronicznej przeprowadzany jest przynajmniej raz w roku.</p>
<p>Informacje dla studentów</p>	<p>Podstawowe kanały informacji związane są z siecią Internet, w tym w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strona internetowa Wydziału Zarządzania (www.wz.uwb.edu.pl wcześniej www.iz.uwb.edu.pl) - Uniwersytecki System Obsługi Studiów (www.usosweb.uwb.edu.pl) - Platforma e-learningowa Eduportal (www.eduportal.uwb.edu.pl) - Dostęp do pakietu Office, poczty studenckiej (www.office.com) 	<p>Studenci mają dostęp do informacji o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - regulaminie studiów, - aktualnych rozkładach zajęć, - efektach uczenia się, planach i programach studiów, - sylabusach, - organizacji roku akademickiego, - otrzymanych ocenach i zaliczeniach, - zapisach na zajęcia do wyboru, - płatnościach i stypendiach, - wzorach podań i wniosków,

	<ul style="list-style-type: none"> – Serwis internetowy Uniwersytetu w Białymstoku (www.uwb.edu.pl) – Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu w Białymstoku (http://bip.uwb.edu.pl/). <p>Informacje udzielane są również bezpośrednio, telefonicznie lub poprzez pocztę elektroniczną, przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dziekana Wydziału Zarządzania UwB, – Prodziekana Wydziału Zarządzania UwB, – Wydziałową Komisję ds. Stypendiów, – Sekretariat Wydziału Zarządzania, – Wydziałowego Koordynatora Programu "Erasmus+", – Opiekunów praktyk zawodowych, – Informatyków i planistów – Opiekuna roku. <p>Wybrane informacje udostępniane są również w mediach społecznościowych Wydziału Zarządzania przez profil Wydziału w serwisie Facebook.com, Instagram.com, LinkedIn.com.</p> <p>Wydział Zarządzania prowadzi również dodatkową stronę Konferencji Wydziału Zarządzania (https://zarzqosp40.uwb.edu.pl/). Konferencja jest wydarzeniem otwartym, skierowanym również do studentów Wydziału Zarządzania UwB oraz całego Uniwersytetu w Białymstoku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pomocy materialnej i stypendiach, – możliwości uczestniczenia w programach wymiany studentów Erasmus+ oraz MOST, – zasadach odbywania praktyk zawodowych, – zasadach dyplomowania, – pytaniach na egzamin dyplomowy, – procedurze zakończenia studiów – Samorządzie Studenckim, organizacjach studenckich i kołach naukowych działających na Wydziale, – pracownikach badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych. <p>Ponadto w Serwisie internetowym Wydziału Zarządzania UwB, wydzielona jest przestrzeń na „Aktualności”, gdzie na bieżąco zamieszczane są informacje dotyczące procesu studiowania oraz życia studenckiego, zawierające między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – komunikaty dziekanatu i Dziekana (np. zmiany w organizacji zajęć), – komunikaty Rady Samorządu Studenckiego, – informacje o stażach i praktykach zawodowych, – ogłoszenia o konkursach na najlepsze prace dyplomowe i projekty studenckie, – zaproszenia na kursy, szkolenia, – zaproszenia na wydarzenia skierowane do studentów, które są organizowane na Wydziale Zarządzania np. Klaster Day – informacje o spotkaniach kół naukowych, organizacji studenckich, itp., – informacje wydarzeniach kulturalnych i edukacyjnych
--	---	---

		<p>organizowanych przez studentów Wydziału.</p> <p>W mediach społecznościowych umieszczane są takie informacje jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaproszenia na spotkania z praktykami, - informacje o wydarzeniach skierowanych do studentów, organizowanych na Wydziale Zarządzania np. Klaster Day. - informacje o akcjach podejmowanych przez studentów np. Szlachetna Paczka. <p>Studenci mający status osoby ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi mogą skorzystać z pomocy w dostępie do informacji poprzez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych UwB.</p> <p>Informacja kierowana do studentów aktualizowana jest na bieżąco. Odpowiedzialnym za aktualność i zakres przekazywanych informacji jest Prodzikan Wydziału Zarządzania. Aktualizacją i wprowadzaniem nowych treści zajmują się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informatycy, - Dziekanat, - Sekretariat Wydziału Zarządzania, - Koordynator ds. social mediów WZ, - Koordynatorzy poszczególnych mediów społecznościowych WZ. <p>Kompleksowy przegląd aktualności informacji podawanych w formie elektronicznej przeprowadzany jest przynajmniej raz w roku</p>
<p>Informacje dla absolwentów</p>	<p>Podstawowe kanały informacji związane są z siecią Internet, w tym w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strona internetowa Wydziału Zarządzania (www.wz.uwb.edu.pl) 	<p>Absolwenci mają dostęp do informacji o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studiach podyplomowych (https://wz.uwb.edu.pl/studia/studia-podyplomowe), - Kursach i szkoleniach.

	<p>wcześniej www.iz.uwb.edu.pl) w zakładce Kandydat</p> <ul style="list-style-type: none"> – Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu w Białymstoku (http://bip.uwb.edu.pl/) <p>Wydział Zarządzania prowadzi również dodatkową stronę Konferencji Wydziału Zarządzania (https://zarzqosp40.uwb.edu.pl/), która jest wydarzeniem otwartym, skierowanym również do absolwentów Wydziału Zarządzania UwB.</p>	<p>Ponadto, w Biuletynie Informacji Publicznej UwB umieszczone są informacje o konkursach na stanowisko asystenta, w których to mogą wziąć udział absolwenci Kierunku Zarządzanie II Stopnia, a także o konkursach na inne stanowiska pracy w ramach struktury administracyjnej Uniwersytetu.</p> <p>Informacja kierowana do absolwentów aktualizowana jest na bieżąco. Odpowiedzialnym za aktualność i zakres przekazywanych informacji są Kierownicy Studiów Podyplomowych oraz Prodziekan Wydziału Zarządzania. Aktualizacją i wprowadzaniem nowych treści zajmują się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Informatycy, – Osoby obsługujące poszczególne studia podyplomowe, – Sekretariat Wydziału Zarządzania. <p>Kompleksowy przegląd aktualności informacji podawanych w formie elektronicznej przeprowadzany jest przynajmniej raz w roku</p>
<p>Informacje o programie kształcenia oraz uznawaniu efektów kształcenia</p>	<p>Podstawowym źródłem informacji jest strona Wydziału Zarządzania (www.wz.uwb.edu.pl) wcześniej www.iz.uwb.edu.pl). Informacje znajdują się w zakładce Student/Programy i plany studiów (https://wz.uwb.edu.pl/student/programy-i-plany-studiow/plan-studiow-2023-2024).</p>	<p>Informacja aktualizowana jest w ramach potrzeb. Odpowiedzialnym za aktualność i zakres przekazywanych informacji jest Prodziekan Wydziału Zarządzania. Aktualizacją i wprowadzaniem nowych treści zajmują się informatycy.</p> <p>Kompleksowy przegląd aktualności informacji podawanych w formie elektronicznej przeprowadzany jest przynajmniej raz w roku.</p>
<p>Informacje o zasadach dyplomowania</p>	<p>Podstawowym źródłem informacji jest strona Wydziału Zarządzania (www.wz.uwb.edu.pl) wcześniej www.iz.uwb.edu.pl). Informacje znajdują się w zakładce Student/ Procedura dyplomowania.</p>	<p>Zainteresowani mają dostęp do informacji m.in. o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - terminarzu egzaminów dyplomowych, - składzie Komisji Egzaminów Dyplomowych, - kalendarzu obron,

	<p>Dla zwiększenia przejrzystości informacje zostały umieszczone na sześciu podstronach: Terminarz Egzaminów Dyplomowych, Złożenie dokumentów, Składy Komisji Egzaminów dyplomowych, Egzamin dyplomowy, Kalendarz obron, Pytania na Egzamin. Informacja o zasadach dyplomowania przekazywana jest studentom również przez promotorów, w ramach seminariów dyplomowych/magisterskich, a także przez Dziekanat Wydziału Zarządzania.</p>	<p>- pytaniach na egzamin dyplomowy, - procedurze złożenia dokumentów.</p> <p>Informacja aktualizowana jest w ramach potrzeb. Odpowiedzialnym za aktualność i zakres przekazywanych informacji jest Prodziekan Wydziału Zarządzania. Aktualizacją i wprowadzaniem nowych treści zajmują się Informatycy.</p> <p>Kompleksowy przegląd aktualności informacji podawanych w formie elektronicznej przeprowadzany jest przynajmniej raz w roku.</p>
<p>Informacje o systemie zapewnienia jakości na Wydziale Zarządzania UwB</p>	<p>Podstawowym źródłem informacji jest strona Wydziału Zarządzania (www.wz.uwb.edu.pl wcześniej www.iz.uwb.edu.pl). Informacje znajdują się w zakładce Wydział/ Jakość kształcenia (https://wz.uwb.edu.pl/instytut/jakosc-ksztalcenia). Sprawozdanie z systemu jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania znajduje się na stronie Wydziału Zarządzania (https://wz.uwb.edu.pl/instytut/jakosc-ksztalcenia/sprawozdanie-z-systemu-jakosci-ksztalcenia)</p>	<p>Zainteresowani mają dostęp do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informacji systemie jakości kształcenia WZ UwB, - sprawozdań z systemu jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania, - ramowych planów hospitacji. <p>Informacja aktualizowana jest w ramach potrzeb. Odpowiedzialnym za aktualność i zakres przekazywanych informacji jest Prodziekan Wydziału Zarządzania (Przewodniczący Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia) Aktualizacją i wprowadzaniem nowych treści zajmują się Informatycy.</p> <p>Kompleksowy przegląd aktualności informacji podawanych w formie elektronicznej przeprowadzany jest przynajmniej raz w roku.</p>

W 2017 roku zmodernizowano serwis internetowy Wydziału (wówczas Wydziału Ekonomii i Zarządzania). Modernizacja obejmowała między innymi przystosowanie go do zaleceń WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines) ISO/IEC 40500:2012. W 2022 roku strona internetowa została dostosowana do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w standardzie WCAG 2.1. Od 2023 roku trwają prace nad modernizacją Serwisu Internetowego Wydziału, która obejmują również przystosowanie go do zaleceń WCAG 2.2 (Web Content Accessibility Guidelines).

Ocena jakości przekazywanych informacji stanowi przedmiot oceny dokonywanej ze strony różnorodnych interesariuszy. Fundamentalnym źródłem danych służących do tego celu są oceny, jakie formułują studenci w trakcie udziału w ankiecie ewaluacyjnej, a także opinie absolwentów wyrażane w ankiecie absolwenta. Uwagi wyrażane przez zainteresowane strony są systematycznie rozpatrywane w celu usprawnienia przejrzystości, klarowności oraz zakresu przekazywanych informacji na oficjalnej stronie internetowej Wydziału Zarządzania. Szczegółowe zestawienia dotyczące ocen i rekomendacji

formułowanych przez poszczególne grupy interesariuszy i podejmowanych w odpowiedzi na nie działań są cyklicznie umieszczane w corocznym Sprawozdaniu z Działalności Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

(1) Nadzór merytoryczny nad kierunkiem pełni Kolegium Dziekańskie z Dziekanem na czele w ścisłej konsultacji z Radą Wydziału. Do jego obowiązków należy m.in. opracowywanie Strategii Wydziału, zgodnej ze strategią rozwoju Uniwersytetu; Nadzór nad działalnością naukową i badawczą Wydziału oraz monitorowanie rozwoju kadry dydaktycznej, badawczo-dydaktycznej; koordynacja działań w zakresie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia; nadzór nad opracowaniem oceny parametrycznej jednostki; koordynacja prac nad tworzeniem nowych kierunków studiów i specjalizacji; nadzór nad przygotowaniem wniosku o akredytację kierunków studiów; nadzór nad rozdziałem funduszu pomocy materialnej (ze środków ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego) dla studentów. Dziekan Wydziału Zarządzania ma wieloletnie doświadczenia w prowadzenie Zakładu Podstaw i Strategii Zarządzania w ramach Wydziału Ekonomii i Zarządzania przed 1 września 2019 r. Ponadto przeprowadzone postępowanie habilitacyjne w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Ponadto, ma kilkudziesięcioletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej i naukowej oraz praktyczne zarówno w zarządzaniu zespołami naukowo-dydaktycznymi i naukowymi oraz w zarządzaniu jednostką otoczenia biznesu.

Za organizację przebiegu procesu kształcenia nas studiach stacjonarnych i niestacjonarnych odpowiada Prodziekan Wydziału, który pełni funkcję Prodziekana (Zastępcy Dyrektora Instytutu) od początku istnienia Wydziału. Pełniący w tej chwili funkcję Prodziekana dr Mariusz Citkowski, był Prodziekanem ds. studenckich na Wydziale Ekonomii i Zarządzania w latach 2015-2019. Ponadto jest członkiem Senackiej Komisji ds. Kształcenia (od 2015 roku do chwili obecnej) oraz członkiem Uniwersyteckiego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (od 2015 roku do chwili obecnej) Członkiem Rady Programowej Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej Dziekanów i Prodziekánów organizowanej przez Instytut Prawa Szkolnictwa Wyższego i Nauki w Toruniu.

Do jego obowiązków zwianych z kształceniem na kierunku Zarządzanie I i II stopnia należy m. in.: rozstrzyganie w sprawach studenckich związanych z Regulaminem Studiów oraz rozpatrywanie innych indywidualnych spraw studentów; nadzór nad sprawami socjalnymi studentów; nadzór i współpraca z organizacjami studenckimi i samorządem studentów; nadzór nad praktykami i stażami studentów; nadzór na realizacją efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach i stopniach kształcenia wydziału; nadzór nad studiami podyplomowymi i kształceniem ustawicznym; nadzór i koordynacja wymiany krajowej i zagranicznej studentów oraz pracowników; współpraca z otoczeniem w realizacji procesu kształcenia; współpraca z otoczeniem w realizacji projektów badawczo-naukowych i wdrożeniowych oraz w zakresie realizacji zadań zleconych Wydziałowi; nadzór nad rekrutacją na studia; organizacja procesu kształcenia oraz nadzór nad jego przebiegiem.

Dodatkowo na proces ustawicznego doskonalenia jakości kształcenia składają się dodatkowo powołane lub prowadzone przez Dziekana następujące gremia:

1. **Rada Wydziału**, do zadań której należy między innymi: opiniowanie strategii rozwoju Wydziału i zatwierdzanie sprawozdania z jej realizacji; uchwalanie programów badań naukowych i programów współpracy naukowej; przeprowadzanie postępowania nostryfikacyjnego dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie zgodnie ze wskazaniem Rektora; występowanie z wnioskiem do Senatu w sprawie określenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia; opiniowanie projektów programów studiów i studiów podyplomowych; zatwierdzanie rocznego sprawozdania z działania systemu zapewnienia jakości kształcenia; ocena działalności Dziekana oraz zatwierdzanie rocznego sprawozdania Dziekana; opiniowanie w sprawach zatrudniania nauczycieli akademickich; opiniowanie spraw przedstawionych przez Rektora lub Dziekana; opiniowanie, na wniosek Dziekana, podziału środków finansowych z subwencji, dotacji, środków i funduszy przeznaczonych na działalność Wydziału.

2. **Kolegium Dziekańskie**, którego obowiązkiem jest nadzór nad bieżącymi sprawami dotyczącymi zarządzania Wydziałem, w tym: bieżące monitorowanie i wdrażanie ewentualnych zmian w systemie jakości kształcenia; inicjowanie i przeprowadzanie procesu przeglądu obowiązujących programów studiów w kontekście możliwości ich udoskonalenia; monitorowanie konferencji naukowych organizowanych przez Wydział Zarządzania; nadzór i monitorowanie procesów wydawniczych; inne.
3. **Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia**, który podejmuje działania monitorujące na rzecz zapewnienia jakości kształcenia na poziomie Wydziału w obszarach wskazanych w § 3 ust. 1 pkt. 2-4 Uchwały 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku. Zadaniem Zespołu jest także dokonanie oceny własnej jednostki oraz sporządzanie corocznego sprawozdania z funkcjonowania wszystkich elementów systemu jakości kształcenia, ze wskazaniem mocnych i słabych stron Wydziału w poszczególnych obszarach podlegających monitorowaniu. Przewodniczący Wydziałowych Zespołów ds. jakości Kształcenia wchodzi w skład Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, który pełni funkcję doradczą Rektora. Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia dokonuje analizy corocznych sprawozdań składanych przez Wydziałowe Zespoły z funkcjonowania systemu w poszczególnych jednostkach organizacyjnych oraz sporządza i przedstawia Rektorowi sprawozdanie na temat funkcjonowania systemu wraz z rekomendacjami dla Wydziałowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia.
4. **Wydziałową Radę Konsultacyjną**, która jest organem doradczym i opiniodawczym Dziekana. Do podstawowych zadań należy w szczególności: opiniowanie strategii rozwoju Wydziału; opiniowanie nowych kierunków studiów i specjalizacji; opiniowanie zmian w programach kształcenia, z uwzględnieniem adekwatności efektów uczenia się do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego i regionalnego rynku pracy; współpraca w zakresie badań ankietowych dotyczących opinii pracodawców o poziomie kwalifikacji zatrudnianych absolwentów; współpraca w zakresie praktyk zawodowych, staży, wizyt studyjnych; wymiana wiedzy i doświadczeń pomiędzy pracownikami Wydziału a przedstawicielami praktyki gospodarczej poprzez czynny ich udział w konferencjach i seminariach naukowych organizowanych przez Wydział;
5. **Kierunkowy Zespół Dydaktyczny** który w ramach swoich działań: monitoruje dostosowanie programów studiów na prowadzonym kierunku do obowiązujących w tym zakresie przepisów oraz potrzeb rynku pracy; przedstawia Dziekanowi projekty doskonalenia programów studiów w oparciu o wnioski wynikające ze sprawozdań Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (w tym: z analiz badań ankietowych studentów i absolwentów, monitorowanie losów absolwentów oraz opinii pracodawców o poziomie zatrudnianych absolwentów studiów wyższych), zaleceń PKA oraz opinii Wydziałowej Rady Konsultacyjnej oraz opinii Samorządu Studentów.
6. **Kierownicy Zakładów**, których zadaniem jest między innymi: ustalanie priorytetów badawczych oraz harmonogramu ich realizacji, w tym konkretnych terminów prezentacji efektów tych badań przez pracowników na zebraniach Zakładu; przygotowanie i przedstawienie planu zamierzeń wydawniczych pracowników Zakładu zarówno jako efektu zbiorowych, jak i indywidualnych realizacji; przygotowywanie obsady przedmiotów realizowanych przez dany Zakład; dokonywanie hospitacji zajęć; nadzór nad tematami prac dyplomowych prowadzonych w ramach seminariów prowadzonych przez pracowników Zakładu.

Ponadto istotną rolę w realizacji polityki jakości odgrywa kadra dydaktyczna, kadra administracyjna oraz studenci. **Kadra dydaktyczna**, która bezpośrednio wpływa na jakość kształcenia poprzez odpowiednio wysoki poziom merytoryczny prowadzonych zajęć; wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań w zakresie metod nauczania, w szczególności metod aktywnych; utrzymywanie właściwych relacji między przekazywaniem treści teoretycznych i ich praktyczną aplikacją. Ponadto, istotne znaczenie ma budowanie relacji ze studentami w trakcie zajęć, odpowiednia komunikacja

z wykorzystaniem infrastruktury informatycznej oraz zapewnienie dostępności wykładowców w czasie konsultacji. **Kadra administracyjna**, której zadaniem jest zapewnienie profesjonalnej obsługi przebiegu procesu dydaktycznego, zapewnianie dostępu do odpowiedniej infrastruktury i rozwiązań informatycznych umożliwiających korzystanie z zajęć i materiałów dydaktycznych (w szczególności w procesie realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość). Jest to istotne zarówno z perspektywy kadry dydaktycznej, jak i studentów. **Studenci**, poprzez swoje zaangażowanie w realizację procesu kształcenia i osiąganie założonych efektów uczenia się, zaangażowanie w działalność naukową oraz organizacyjną.

Zapewnianie jakości kształcenia obejmuje wszelkie planowane i systematyczne działania bezpośrednio związane z utrzymaniem i podwyższeniem jakości kształcenia, niezbędne do stworzenia odpowiedniego stopnia zaufania co do tego, że usługa edukacyjna spełni ustalone wymagania jakościowe interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Jest to proces ciągły, systematyczny i wieloaspektowy. Jego podstawą jest przekonanie, że umacnianiu wysokiej jakości kształcenia służy ocena własna, dyskusja, współpraca, promowanie i upowszechnianie najlepszych rozwiązań. System zapewnienia jakości to też zbiór procedur i narzędzi służących podnoszeniu poziomu jakości kształcenia.

(2) Projektowane zmiany w programach studiów/specjalizacji w ramach kierunku Zarządzanie I i II stopnia odbywa się w oparciu o sugestie/uwagi interesariuszy wewnętrznych (studenci, pracownicy naukowo-dydaktyczni, dydaktyczni i pozostali prowadzący, pracownicy Dziekanatu, Wydziałowej Komisji Dydaktycznej, Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, Samorządu Studenckiego) oraz sugestie/uwagi interesariuszy zewnętrznych (członków Rady Konsultacyjnej, pracodawców, Senackiej Komisji Kształcenia, Uniwersyteckiego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, PKA, regulacje ustawowe), a także w oparciu o autokontrolę przez Kolegium Dziekańskie.

Proponowany zakres zmian jest konsultowany i dyskutowany na Radzie Wydziału, a następnie trafia do dalszych prac: Wydziałowej Komisji Dydaktycznej, Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Następnie jest opiniowany przez Wydziałową Radę Konsultacyjną i Samorząd Studencki. W następnym kroku, zakres zmian po pozytywnych opiniach trafia na obrady Rady Wydziału Zarządzania. Kolejny etap procesu zatwierdzania programu to weryfikacja merytoryczna ze strony Senackiej Komisji ds. Kształcenia. Pozytywna rekomendacja Komisji pozwala skierować wniosek o zmiany w programach studiów za pośrednictwem Rektora na posiedzenie Senatu.

(3) Programy studiów są na bieżąco monitorowane, m.in. w oparciu o wnioski wynikające ze sprawozdań Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (w tym: z analizy badań ankietowych studentów i absolwentów, monitoringu losów absolwentów, opinii pracodawców o poziomie zatrudnianych absolwentów studiów wyższych).

Podstawowym źródłem informacji wykorzystywanych w procesie bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów są:

- 1) sprawozdanie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, który zawiera informacje pozyskane m.in. z:
 - a) ankiety oceny w zakresie wypełniania przez osoby prowadzące zajęcia obowiązków związanych z kształceniem; ankietowani: studenci, uczestnicy studiów podyplomowych; dotyczy: wszystkich zajęć dydaktycznych przewidzianych programami studiów i programami kształcenia po zakończeniu zajęć dydaktycznych (na studiach podyplomowych – na zasadach określonych przez RW);
 - b) ankiety ewaluacyjnej; ankietowani: studenci, uczestnicy studiów podyplomowych; służy ocenie satysfakcji słuchaczy ze studiów, obejmuje też monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów (zasobów bibliotecznych, jakości infrastruktury dydaktycznej, dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia i organizacji zajęć); przeprowadzana na zasadach ustalonych w jednostce;

- c) ankiety dotyczące mobilności studentów; ankietowani: studenci uczestniczący w wymianie międzynarodowej; służy ocenie programu mobilności studentów i jego realizacji; dotyczy funkcjonującej wymiany w ramach umów pomiędzy uczelniami, systemu zasad zaliczania osiągnięć, wykorzystania doświadczeń zdobytych podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach oraz opinii przekazanych przez studentów przyjeżdżających (polskich i zagranicznych);
 - d) ankiety absolwenta; ankietowani: absolwenci; dotyczy opinii absolwentów o przebiegu odbytych studiów; obejmuje ocenę programu studiów, kadry dydaktycznej, organizacji procesu kształcenia i osiągniętych efektów uczenia się; przeprowadzana po zakończeniu studiów;
 - e) opinii pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów poprzez prowadzenie anonimowych badań ankietowych (pozwalają one na uwzględnianie – w miarę możliwości – w programach studiów aktualnych potrzeb rynku pracy i przyczyniają się do podniesienia poziomu przygotowania zawodowego przyszłych pracowników);
 - f) Raportów badania losów absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku opracowywanych przez Biuro Karier;
- 2) zalecenia PKA;
 - 3) propozycje wpływające od Wydziałowej Rady Konsultacyjnej;
 - 4) propozycje wpływające od Kierowników Zakładów (po wcześniejszych konsultacjach z pracownikami);
 - 5) propozycje wpływające od Rady Samorządu Studenckiego;
 - 6) przepisy prawne regulujące te kwestie (zmiana przepisów).

(4) Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów, jest procesem kilkustopniowym i składa się z działań podejmowanych przez poszczególne gremia tworzące Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia.

W procesie tworzenia, ewaluacji i udoskonalania efektów uczenia się, a tym samym programów studiów stosuje się matryce efektów uczenia się, analizę wyników osiąganych przez studentów, metody oceny pracy studenta, a także proces kształtowania się zasad kultury jakości kształcenia, rozwoju postaw godnych studenta i wykładowcy. Istotne znaczenie mają ankiety wypełniane przez studentów w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów i osób prowadzących na nim zajęcia. Ankiety mają formę elektroniczną i są zamieszczane w systemie USOSweb. Ponadto, istotne znaczenie mają ankiety wypełniane przez absolwentów oraz pracodawców.

Dla doskonalenia procesu kształcenia na kierunku dokonywane są okresowe przeglądy programów studiów pod kątem realizacji założonych efektów uczenia się oraz i sposobów ich weryfikacji. Oceny te są podstawą aktualizacji sylabusów, dokonywanej przez koordynatorów poszczególnych przedmiotów. Sylabusy są dostępne dla studentów w systemie USOSweb. Koordynatorzy przedmiotów swoje uwagi przekazują do przewodniczącego Wydziałowej Komisji Dydaktycznej Brane są one pod uwagę przy modyfikacji programów studiów oraz matryc pokrycia efektów czy też form kształcenia.

(5) Każdy z prowadzących zajęcia ma swobodę do zgłaszania uwag co do zasadności ofertowana danego przedmiotu, wg danego zakresu godzinowego i struktury typu zajęć w danym wymiarze godzinowym (wykład/ćwiczenia/konserwatorium,/lektorat) oraz metod kształcenia stosowanych w danym przedmiocie i typie zajęć. W tym samym czasie może proponować nowe rozwiązania w tym zakresie. Podobna sytuacja odnosi się do Studentów. W każdym z zespołów/komisji funkcjonującej w ramach Wydziału Zarządzania (poza Komisją ds. Ocen Pracowników) uczestniczy przedstawiciel studentów wskazany przez Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego z prawem głosu w trakcie głosowań. Studenci studiów niestacjonarnych dodatkowo mają bezpośredni wpływ na sposób organizacji studiów, poprzez udział w ankiecie, która weryfikują oczekiwania studentów co do

organizacji studiów na studiach niestacjonarnych I i II stopnia. W ankietach oceny jakości zajęć studenci dodatkowo poza ocenami – wpisują komentarze. Po przeglądzie ocen – Kierownicy Zakładów przeprowadzają rozmowy z pracownikami - w przypadku wyróżnień ze strony studentów są rozmowy wzmacniające zaangażowanie pracownika w wysoką jakość prowadzonych zajęć i wykorzystywanych narzędzi, w przypadku pojawienia się negatywnych komentarzy – przeprowadzane są indywidualnie rozmowy wyjaśniające i służące określeniu kroków ograniczających ryzyko pojawiania się tego typu komentarzy w przyszłości.

Jakość i aktualność treści z punktu widzenia interesariuszy zewnętrznych, w szczególności pracodawców jest gwarantowana poprzez zaangażowanie w proces konstrukcji i prowadzenia zajęć praktyków. Przedstawiciele pracodawców oraz instytucji otoczenia biznesu wchodzi w skład Wydziałowej Rady Konsultacyjnej, z którą na bieżąco przeprowadza się konsultacje prowadzonych kierunków oraz zakresu planowanych zmian. Ponadto, praktycy i pracodawcy prowadzący zajęcia na kierunku Zarządzanie I i II stopnia, jak też gościnnie realizujący jedno spotkanie tematyczne w ramach danego przedmiotu w siatce przedmiotów kierunku - zgodnie ze swoim know-how na co dzień wdrażanym w przedsiębiorstwie.

(6) Wydział Zarządzania na bieżąco śledzi uwagi zewnętrznych interesariuszy, w tym różnego typu informacje o aktualnych interpretacjach i uwaga PKA w kraju, jak i na innych Wydziałach Uczelni podejmując określone działania służące podnoszenia jakości programu i w dalszej kolejności jakości prowadzonych zajęć. Egzemplifikacją takiego podejścia była m.in. zmiana dokonana w programie studiów w kwietniu 2021 roku na Studiach II stopnia kierunku Zarządzania. Zmiana dotyczyła struktury i sposobu przeliczania pkt ECTS. Była to pochodna informacji pozyskanych z przeprowadzanej ewaluacji na studiach II stopnia na jednym z Wydziałów UwB.

W grudniu 2023 r. (6.12.2023) Rada Wydziału pozytywnie zaopiniowała zmiany w programie studiów Zarządzanie I i II stopnia, które polegały na wprowadzeniu przedmiotów humanistycznych, którym przypisano 5 pkt ECTS, zmieniono liczbę punktów ECTS w przypadku praktyk zawodowych czy też zwiększoną liczbę przedmiotów oferowanych w ramach Erasmus+ oraz dla studentów z Polski celem zwiększenia potencjału do aktywności w zakresie umiędzynarodowienia. Pierwsza z ww. wynika bezpośrednio z aktualnych wytycznych PKA. Pozostałe zmiany wynikają z autokontroli i ustawicznego procesu doskonalenia oferty kształcenia oraz stopnia umiędzynarodowienia.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) aktualność oferty kształcenia względem potrzeb rynku pracy w oparciu o konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, 2) szeroki zakres współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym gwarantującym aktualność oferowanych treści na kierunku Zarządzanie I i II stopnia oraz prowadzenie zajęć, 3) elastyczność dostosowywania się do potrzeb otoczenia i zgłaszanych potrzeb interesariuszy wewnętrznych, 4) wysokie kompetencje i doświadczenie praktyczne kadry dydaktycznej, 5) dobre opinie studentów dotyczące jakości kształcenia. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ograniczone zaplecze lokalowe na dodatkowe aktywności studentów i pracowników, 2) niesatysfakcjonujący stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Zarządzanie I i II stopnia, 3) ograniczony ilościowo potencjał kadrowy, 4) niewystarczająca rozpoznawalność Wydziału Zarządzania jako nowej jednostki UwB, dodatkowo po zmianie nazwy z Instytutu Zarządzania, 5) względnie niewielka liczebność studentów zaangażowanych w aktywność naukową w kołach naukowych.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wzrost otwartości otoczenia społeczno-gospodarczego na współpracę uczelniami, 2) wzrost świadomości społeczeństwa o ustawicznym <i>up-skilingu</i> i <i>re-skilingu</i>, 3) zwiększająca się gotowość przedsiębiorców do udziału w procesie kształcenia na uczelni wyższej, 4) rozwój technologii i aplikacji wzmacniające możliwość kształcenia na odległość z wysokim poziomem skuteczności w zakresie osiągnięcia efektów uczenia się, 5) wzrost znaczenia wiedzy i stałego rozwoju osobistego wraz z rozwojem społeczeństwa uczącego się. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zmniejszająca się w skali kraju liczba kandydatów na studia wyższe, w tym na studia II stopnia, 2) niska dostępność i skłonności wysokiej klasy pracowników naukowo-dydaktycznych do pracy na Wydziale Zarządzania, 3) rosnąca liczba wolnych miejsc/renoma w ośrodkach krajowych w relacji do niżu demograficznego, 4) zmieniające się oczekiwania pracodawców - mniejszą wagę przywiązują do formalnych kwalifikacji, 5) zmniejszenie wydatków na szkolnictwo wyższe oraz zmniejszająca się relacja wynagrodzenia nauczyciela akademickiego do średniego poziomu wynagrodzeń pracowników w gospodarce.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Białystok , dnia 18.12.20223 r.

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 29. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	84	88	59	56
	II	55	60	-	44
	III	59	65	-	25
II stopnia	I	48	69	35	48
	II	34	44	-	29
Razem:		280	326	94	202

Tabela 30. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2022/2023	80	59	62	27
	2021/2022	101	48	61	-
	2020/2021	84	43	59	-
II stopnia	2022/2023	67	33	35	18
	2021/2022	54	22	23	18
	2020/2021	48	29	35	-
Razem:		434	234	275	63

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 31. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

Zarządzanie Studia I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów – 180 pkt. ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁵	1995 godz. – studia stacjonarne 1181 godz. – studia niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90,06 pkt. ECTS / 91,02 pkt. ECTS w zależności od specjalizacji na studiach stacjonarnych 58,82 pkt. ECTS/ 59,96 pkt. ECTS w zależności od specjalizacji na studiach niestacjonarnych
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	132 pkt ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nd.
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64 pkt. ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	2 pkt. ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)⁶	4 tygodnie - 120 godzin zegarowych
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godz.
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁵ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁶ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

<p>1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.</p> <p>2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.</p>	<p>1.1995/0 – studia stacjonarne</p> <p>2. 1181/340 -studia niestacjonarne, specjalizacja: Zarządzanie przedsiębiorstwem</p> <p>1181/327 – studia niestacjonarne, specjalizacja: Zarządzanie sprzedażą</p>
---	--

Zarządzanie Studia II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry – 98 pkt. ECTS
łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁷	925 godz. – studia stacjonarne 564 godz. – studia niestacjonarne
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	49,32 pkt ECTS. – studia stacjonarne 32,56 pkt. ECTS– studia niestacjonarne
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	79 pkt ECTS.
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nd.
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	39 pkt ECTS
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	2 pkt.
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁸	2 tygodnie - 60 godzin zegarowych

⁷ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁸ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nd.
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1.925/0 – studia stacjonarne 2. 564/135 – studia niestacjonarne specjalizacja: Zarządzanie przedsiębiorstwem 564/144 - studia niestacjonarne specjalizacja: Psychologia w zarządzaniu

Tabela 32. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁹

Zarządzanie Studia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Podstawy zarządzania	Wykład + ćwiczenia	30+30 / 18+18	6
Nauka o organizacji	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	5
Badania marketingowe	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	5
Marketing	Wykład + ćwiczenia	30+30 / 18+18	6
Podstawy zarządzania strategicznego	Wykład + ćwiczenia	30+30 / 18+18	6
Zarządzanie zasobami ludzkimi	Wykład + ćwiczenia	30+30 / 18+18	6
Zarządzanie jakością	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Procesy informatyczne w zarządzaniu	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	5

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Zarządzanie projektami	Wykład + ćwiczenia	30+30 / 18+18	6
Zachowania organizacyjne	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	5
Negocjacje	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	5
Społeczna odpowiedzialność biznesu	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Podstawy przedsiębiorczości	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	5
Analiza ekonomiczna	Wykład + ćwiczenia	15+45 / 9+27	6
Marketing partnerski	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Marketing na rynkach zagranicznych	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Public Relations	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Marketing B2B	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Zarządzanie finansami przedsiębiorstw	Wykład + ćwiczenia	30+30 / 18+18	6
Analiza rynku metodami ilościowymi	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	3
Biznesplan	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	3
Zarządzanie wynagrodzeniami	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	3
Finanse międzynarodowe przedsiębiorstw	Wykład + ćwiczenia	30+30 / 18+18	6
Design thinking	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Zarządzanie zmianą	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Zarządzanie wiedzą	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Zarządzanie organizacjami sieciowymi	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Zarządzanie innowacjami i transferem technologii	Wykład + ćwiczenia	30+30 / 18+18	5

Zarządzanie produkcją	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Techniki sprzedaży	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Merchandising	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Promocja w handlu	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
E-commerce	Ćwiczenia	0+30 / 0+18	2
Ekonomika handlu	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Strategie przedsiębiorstw handlowych	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Zarządzanie przedsiębiorstwem handlowym	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Zarządzanie łańcuchem dostaw	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Ekonomika transportu	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Prognozowanie sprzedaży	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Zarządzanie działem sprzedaży	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Zarządzanie finansami przedsiębiorstw	Ćwiczenia	0+30 / 0+18	2
Handel zagraniczny	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Handel hurtowy i detaliczny	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Opodatkowanie działalności handlowej	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Prawo handlowe	Wykład	30+0 / 18+0	2
Ocena efektywności projektów inwestycyjnych	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	2
Proseminarium	Proseminarium	30/18	3
Seminarium dyplomowe cz.1	Seminarium	30/18	3
Seminarium dyplomowe cz. 2	Seminarium	30/18	6

Razem:	795+1125+90/477+675+54	182
Moduł specjalizacyjny_1 Zarządzanie Przedsiębiorstwem	270+360/162+216	50
Moduł specjalizacyjny_2 Zarządzanie sprzedażą	240+390/144+234	50
Razem:		
Specjalizacja: ZARZĄDZANIE PRZEDSIĘBIORSTWEM	555+735+90/333+441+54	132
Specjalizacja: ZARZĄDZANIE SPRZEDAŻĄ	525+765+90/315+459+54	132

Zarządzanie Studia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Makroekonomia	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Komunikacja w biznesie	ćwiczenia	0+30 / 0+18	3
Gospodarka obiegu zamkniętego w przedsiębiorstwie	Wykład + ćwiczenia	15+15/ 9+9	3
Statystyka	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Rachunkowość zarządcza	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Metody oceny projektów inwestycyjnych	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Koncepcje zarządzania	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Zarządzanie strategiczne	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Zarządzanie procesami	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Marketing międzynarodowy	Wykład + ćwiczenia	15+30 / 9+18	4
Zarządzanie relacjami międzyorganizacyjnymi	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Logistyka	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Zarządzanie podatkami w przedsiębiorstwie	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3

Funkcja personalna w przedsiębiorstwie	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Digital marketing	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa	Ćwiczenia	0+30 / 0+18	3
Informatyczne systemy zarządzania	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Przywództwo w biznesie	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Źródła finansowania nowych aktywności	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Modelowanie biznesu	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Psychologia społeczna	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Socjologia w zarządzaniu	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Zarządzanie rozwojem osobistym	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Konflikt i kryzys w organizacji	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Psychologiczne aspekty podaży pracy	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Psychologia konsumenta	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Psychologia przywództwa	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Psychologia sprzedaży	Wykład + ćwiczenia	15+15 / 9+9	3
Seminarium magisterskie cz.1	Seminarium	30 / 18	4
Seminarium magisterskie cz.2	Seminarium	30 / 18	4
Seminarium magisterskie cz.3	Seminarium	30 / 18	5
Razem:		390+540+90 / 234+324+54	103
Moduł specjalizacyjny_1 Zarządzanie Przedsiębiorstwem		105+135 / 63+81	24
Moduł specjalizacyjny_2 Psychologia w Zarządzaniu		120+120 / 72+72	24
Razem:			

Specjalizacja: ZARZĄDZANIE PRZEDSIĘBIORSTWEM	270+420+90 / 162+252+54	79
Specjalizacja: PSYCHOLOGIA W ZARZĄDZANIU	285+405+90 / 171+243+54	79

Tabela 33. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/ Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹⁰

Nie dotyczy

Tabela 34 Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹¹

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Marketing międzynarodowy	w/ćw	zima	stacjonarne	angielski	4
Marketing	w/ćw	zima	stacjonarne	angielski	2
Podstawy zarządzania	w/ćw	zima	stacjonarne	angielski	2

Przedmioty z semestru letniego będą potwierdzone w styczniu 2024.

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

¹¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.). **(Zał. 2.1)**
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena **(Zał. 2.2)**
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów **(Zał. 2.3)**
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru **(Zał. 2.4)**
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych **(Zał. 2.5)**
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru **(Zał. 2.6)**